

Носителят
на наградата
„Стефан Продев“
пред ДУМА

Стр. 2

Британски
банкери
плашат
с оставки

Стр. 8

Ректорите
„внезапно“
подкрепиха
МОМН за
научните титли

Стр. 3

Как Скопие
„приватизира“
Никола
Вапцаров

Стр. 20-21

■ НЯКОЛКО ДУМИ Групово

Генади ПИЛЕВ

„Групово бяха назначавани и групово биват освобождавани.“ Той си призна, че е негово разпореджането да се чисти яко в администрацията. Е, ме това е. Каза си го (стр. 3).

Ама що ли го каза? Да беше си мълчал... Че ще вземе някой да се разрови. Пък като се разрови - ще се размирише. И ще лъсне не само кого и как уволняват все с Негова поръка - задължително без пръста Му да личи където и да било „черно на бяло“. Ами и кого нагласят на освободените места.

Къде и кога, бе аланкоолу, са били групово назначавани? Не махат ли сега от администрациите хора, работили при гве, че и три правителства? И какво пише в CV-ата на новичките? И какво им е КПД-то? И колко са им гафове? Протоколните издънки? „Техническите“ грешки? Сбърканите препуски, пропуснатите срокове, лошите преводи, излагациите пред чужденците? Изумените погледи в Брюксел от новите ни чиновници, дето пърхат като манекенки? Конфликтите на интереси? Семейно-любовно-полицейските обвързаности? Набутаните по бордове бивши съдружници, кредитодатели, шуранайки, „котараци“ и баджанащи? Назначените без ценз и диплома за магистър дори на шефски постове?

Ама на кого му дреме. Важното е, че Той е казал „Да ги няма“. А другите „да ги нагласят“.

Апропо, още нещо призна вчера Той, бившият член на БКП. Че като такъв и той е участвал в репресии.

Похвално.

КС отмени лустрацията

И груги, освен Божидар Димитров, могат да са във властта

Забраната депутати, разкрити като сътрудници на бившата Държавна сигурност, да могат да заемат ръководни постове в парламента, отпадна. Това стана факт, след като Конституционният съд определи разпоредбата в правилника

за работа на Народното събрание като противоконституционна. Решението на магистратите за лустрационните разпоредби, вкарани от мнозинството в 41-вия парламент, дойде след жалба на 58 депутати от БСП и ДПС. Основният мотив

на жалбоподателите е, че противоречи на основния закон народните представители, избрани от хората, да имат различен статус.

Атакуваните лустрационни разпоредби бяха вкарани от Синята коалиция. Герберите

първо се дръпнаха, но след това се съгласиха. Завъртането им на 180 градуса принуди Бойко Борисов да извади Божидар Димитров като кандидат за комисия в НС и да го направи министър без портфейл.

Стр. 4

Снимка Пресфото/БТА

В навечерието на Никулден в рибната борса на Варна кипи оживена търговия. Изобилието от замразени видове, което е традиционно за това време на годината, се допълва и от огромно количество живи шарани, бели амури и сомовете

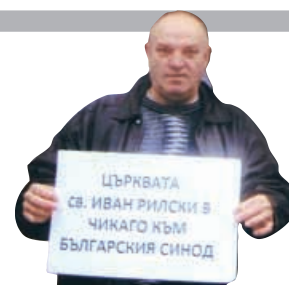
23-ият новогодишен
музикален фестивал
в италианска рамка

Стр. 25

Българите
в Чикаго остават
без църква

Стр. 4

ISSN 0851-1341

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Ричард Морнингстар:

Говорете с руснаците за „Южен поток“

България трябва да поеме водеща роля в региона, посъветва експертът от САЩ

Веселка ВЕНКОВА

Щата и атомната енергетика също ще впечатлят компании от САЩ, смята енергийният експерт.

САЩ сериозно подкрепят нар. Северна дъга - „Набуко“ и др. подобни газопроводи, като си даваме сметка, че те са само част от пъзела на европейската енергийна политика. С нашите колеги от

Брюксел се опитваме да координираме различни инициативи, засягащи Украйна и Русия, увери Морнингстар.

България спокойно може да поеме и двата проекта - „Южен поток“ и „Набуко“. Това каза в кулоарите на парламента Бойко Борисов и допълни „И двата са изгодни за нас. Така че, който стартира по-бързо, работим с него и не се отказваме от

другия“. Премиерът разбрал, че енергийните проекти са важни за България, за региона и за целия свят. „Става въпрос за политическото значение на „Набуко“ и „Южен поток“. В много европейски държави приоритет е „Набуко“, но „Южен поток“ върви много бързо и всички всеки ден се присъединяват към него“, сподели разсъждения Борисов.

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Премиерът Бойко Борисов днес ще посети Варна. В програмата е включена среща с кмета Кирил Йорданов от 14.20 ч. в сградата на общината. После Борисов ще пререже лентата на нова пешеходна зона - кръстовището на бул. „Сливница“ и бул. „Княз Борис I“. В 15 ч. министър-председателят ще открие Специализираната болница за активно лечение по кардиология във Варна. Във Военноморската база от 15.45 ч. премиерът ще нагradi със спортни екипи личния състав на Първи и Трети дивизион. В неделя от 10.40 ч. Борисов ще присъства на посрещането на частница от Светия кръст Господен в Катедралния храм „Св. Кирил и Методий“ в Бургас. Заедно с министъра без портфейл Божидар Димитров ще участват в литийното шествие, което ще започне от черквата и ще завърши на Мостика.

Сергей Станишев:

Политиката се измести от чалгата

Ралица ТАБАКОВА

Политиката в България вече не е много прилично действие, защото се измести от чалга-говоренето. С тези думи лидерът на БСП Сергей Станишев се обърна към студентите, участвали в конкурса за стипендии, организиран от партията. Той похвали младите хора, че са мислещи и че се интересуват от реалната политика и от проблемите на лявото. Станишев ги посъветва да продължат да го правят, защото само така може да променят това, което не им харесва в държавата.

Соцлидерът обясни още, че напоследък у нас да се говори за политика изглежда скучно и неразбираемо. Дори разговорите за бюджета били изместени от друго говорене.

Четириима младежи получиха едногодишни стипендии от Националния съвет на партията. Сергей Станишев връчи грамотите на отличените Анастасия Стоилова, Димо Господинов, Пламен Димитров и Габриела Минкова. БСП награди още седем студенти с поощрителни премии от 240 лв.

Драгослав Стоименов получи специалната награда на името на Стефан Прогев, която се връчва съвместно с в. ДУМА. 19-годишният студент ще получи едногодишна стипендия, осигурена от редакцията на левия вестник.

Снимка: Благоевста ЦВЕТКОВА

Велислава Дърва бе в комисията, която оценяваше писмените работи на студентите

Първанов свиква дискусия за хората с увреждания

Весела СПИРОВА

Въпросът за цялостната политика за интеграцията на хората с увреждания да бъде разгледан в рамките на форума „Български дебати“ с участието на възможно най-голямо тяхно представителство. Около тази идея се обединиха вчера президентът Георги Първанов и социалният министър Тотю Младенов. Дватамата се срещнаха, за да обсъдят подготвяните промени в законите за интеграция на хората с увреждания и за социалното подпомагане.

Първанов припомни принципната си позиция - интегрирането да става не на базата на доходите, а въз основа на оценка на увреждането и конкретни възможности за пълноценно участие в обществения живот. Държавният глава възрази срещу подготвяните законови промени, които предвиждат превръщането на интеграционните добавки в целеви социални помощи и въвеждането на подходящ критерий като условие за получаване.

Борисов гава обяд за сираци с пари от тотото

Министър-председателят Бойко Борисов ще присъства на благотворителен обяд за деца, лишени от родителски грижи, информираха от правителствената пресслужба. Акцията е на 7 декември в зала „Сердика“ на хотел „Шератон“. На благотворителната проява ще присъства и министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков. Там ще е и Иво Тонев, председател на Управителния съвет на Български спортен тотализатор, дарител на средствата за обяд в скъпия ресторант и за дрешките, които премиерът ще подари на сираците, научи ДУМА.

Блиц

Носителят на наградата „Стефан Прогев“ Драгослав Стоименов:

Младите сами трябва да поискат промяна

Как решите да участвате в конкурса за стипендианти на НС на БСП?

- Обичам да пиша, приятно ми е и реших, че ще е хубаво, ако участвам. Искях да изразя мислите и емоциите си, свързани с политиката в България и главно с реализацията на младите хора.

Вие сте студент по дентална медицина, а пишете по политически проблеми. Защо?

- В семейството ми доста се говори за политика. Особено

но дядо ми активно се интересува и коментира всичко, което се случва в държавата. В разговорите ни тази тема винаги присъства. Аз също следя политическата обстановка и съм изградил свое мнение. Симпатизирам на левите идеи. Писах по темата „Необходими условия за подкрепа на пълноценната реализация на младите хора в България“. Тя ми бе най-присърце. Искане ми се връстниците ми да виждат повече шансове за себе си тук, в България.

Имате ли планове за бъдещо развитие в политиката?

- По принцип желая да се занимавам и да се развивам в областта на денталната медицина - това, което уча. Но бих се радвал, ако успея да съчета и двете неща. Защото определено ми е интересно и приятно да пиша.

Как според вас политиката може да стане интересна и ангажираща за младите хора?

- Трудно е. Може би те сами трябва да го пожелаят. Повечето ми приятели и познати дори не гласуват. Не се интересуват от случващото се в държавата на ниво политика, което за мен е необяснимо. Може би се влияят от родителите си. Сякаш са се примирили с положението и не желаят да се борят и да направят така, че нещо да се промени. Недоволни са, но са обезверени. Просто чакат някой да им помогне.

„Песни от човека“ с премиера на рождения ген на Вапцаров

Новата стихосбирка на поета Велин Георгиев „Песни от човека“, с подзаглавие „Паралелни светове“, звучи съвременно, тревожно. Тя е и разговор

с автора на „Песни за човека“ Вапцаров, и своеобразно продължение на Вапцаров, и вариации по Вапцаров, побрала болката му по света, и нещо

друго - съкровенията на Велин Георгиев и преклонението му пред Никола Вапцаров.

Паралелни светове. Светове, в които се сре-

щаме, опознаваме, докосваме, влюбваме, разбираме, разминаваме се, за да се срещнем отново.

Този път - на 7 декември от 18 ч. в Национал-

ния клуб на БСП на ул. „Позитано“ 20, на 100-годишнината на Вапцаров, премиера на „Песни от човека“ - Паралелни светове“.

И в живота не за всички
има еднакви катерушки и пързалки

Йорданка Фандъкова философски разсъждава
за липсата на детски градини в София

Пак отстраняваха Масларова от комисия

Дебатите стигнаха до тълкуване на Библията

Милена НИКОЛОВА

Час и половина депутатите дебатираха единствената точка за обсъждане в работата на парламента вчера - отстраняването на Емилия Масларова като председател на комисията по труда и социалната политика. Към предложението на Мартин Димитров и Иван Костов се присъединиха и управляващите от самата комисия, партийно задължени да искат нов шеф.

Въпреки разгорещения спор парламентът не гласува оставката и казусът отново бе отложен за друг път.

Разиграва се поредният политически фарс, заяви от трибуната Ангел Найденов, след като

изслуша серия съзливни изказвания за вината и за "проклятието на поколенията" на депутати от ГЕРБ, "Атака" и РЗС. Найденов обясни, че няма параграф, с който да се обоснове искането за отстраняване, което стъпва не върху факти, а върху подозрения. Зад тези искания може да се открие така нареченото "опростачване" на политиката, заяви Найденов. Подобен прецедент не е имало в парламентарната практика, каза левият депутат и подкани мнозинството да не прави това, което не иска да му се случи утре.

Румен Петков каза, че за разлика от някои хора срещу Емилия Масларова няма обвинения за побоища над съпруга и деца. Лично засегнат, Лъчезар Иванов скочи от стола на

зам.-председател на НС и обвини Петков за "това, което правите в шадраванчетата", но не можа да довърши от гняв.

Дебатите продължиха с цветисти тълкувания на Библията. Четин Казак припомни, че депутатите три пъти са променяли текстовете от правилника, на които се позовават за отстраняването на Масларова. Няма юридическа обосновка и основание за подобно решение, бе категоричен той. Казак се обърна към вносителите на предложението с цитата от Светата книга за "който е невинен, пръв да хвърли камък". Единственото хубаво нещо е, че г-н Казак е започнал да чете Библията, репликира Мартин Димитров и обвини депутата от ДПС, че не я разбира. На тези

думи Казак опонира, че той е готов да отиде на изпит върху християнска книга и попита лидера на СДС дали има сме-

лост за това. Междувременно заради липсата на точен текст Костов разнасяше из залата тълковен речник.

Проф. Любен Корнезов: Това е лустрация

Отстраняването на председател на парламентарна комисия само заради свален имунитет е лустрация, бе становището на депутата от Коалиция за България проф. Любен Корнезов. Според него искането на главния прокурор за снемането на имунитет не означава, че депутатът е виновен или е извършил престъпление. В конкретния случай още повече, защото въобще няма повдигнато обвинение срещу Масларова. Да не говорим, че чл. 31, ал. 2 в конституцията казва, че обвиняемият е невинен до доказване не само на противното, но и противното с влязла в сила присъда, а присъдата я чете не Иван Костов и сие, а българският съд. Все още има съд в България, заключи юристът. Според него така грубо се потъпква с полицейски ботуши конституцията и законността в България.

Борисов призна за политически уволнения

След като групово бяха назначавани, и групово биват освобождавани. С тези думи вчера Бойко Борисов публично призна информацията, че служители от държавната администрация са групово уволнявани, а ръководители на държавни ведомства са принуждавани да напускат. На въпрос дали има политическа репресия, той заяви "тази партия, която репресирала 100 и колко години, да не говорим през последните 40-50 целия народ,

да се оплаква от репресии не й отива". Тактиката на тази партия винаги е била да приписва своите грешки на другите, своите недостатъци на другите, обясни бившият член на БКП.

Вчера стана ясно, че директорът на дирекция "Инспекторат" в МС Николай Георгиев е бил освободен. Според запознати главният инспектор бил "помолен" да напусне, но поради липсата на законово основание се наложило да го освободят.

РЗС останаха без група

Депутатът от РЗС Марио Тагарински официално напусна групата на РЗС. Вчера следобед народният представител официално е депозирал своето заявление до парламента на Цецка Цачева. С напускането на Тагарински обаче се разпада и парламентарната група на Яне Янев. Досега партията имаше десет депутати, което е минимумът за формиране на група в НС. След напускането на Тагарински на практика всички останали депутати от РЗС трябва да станат независими.

Бойко Борисов с интерес слуша парламентарния контрол

Яне гони Цецка от парламента

Мила ХРИСТОВА

Парламентарната група на РЗС излезе с протестна декларация по повод отстраняването на Яне Янев от заседанието на НС в четвъртък и поиска същата мярка и за Цецка Цачева. Документът беше изчетен в началото на парламентарния контрол, за да бъде чу и от Бойко Борисов. Според РЗС парламентът се ползва от управляващата партия за публична саморазправа, защото Цачева се позовава на чл. 133, който не се отнася за политически оценки от името

на цяла група. Депутатите имат право свободно да изразяват мнение по всякакви въпроси, проплакаха от партията на Янев. От РЗС казаха, че ще поискат становище от Конституционния съд.

Нашият правилник не предвижда оспорване на наложеното наказание, обяви Цачева. Тя разясни на протестиращите, че Яне Янев има право лично да поиска да му бъде отменено наказанието в 3-дневен срок. Декларацията не е искане за отмяна, уточни тя. Шефката на НС каза, че санкцията на Яне Янев е наложена еднолично.

Ректорите са за промяна в титлите, но имат забележки

Велиана ХРИСТОВА

Съветът на ректорите вчера в Русе на практика е приел варианта на проектозакон за кариерното развитие, с който министър Сергей Игнатов заменя Закона за научните степени и звания.

В обсъждането шефовете на вузове са изказали много забележки. Те не приемат изискването асистентите не-

пременно да са защитили дисертация, защото в медицината, изкуствата и военното дело това става бавно. Ректорите искат също местните журита, които ще присъждат степен доктор и длъжностите, да са по-големи, а при конкурсите за професор и доцент да не преобладават външните членове. Според ректорите длъжностите във вуз трябва

да се уреждат със Закона за висшето образование, който ще бъде разработен в началото на 2010 г. Ректорите смятат още, че все пак трябва да се заложи някакви национални критерии за качество. Духът на закона е приемлив, но по буквата му имаме много забележки, казаха участници в срещата. Частните вузове стоят зад проекта на МОН.

Премиерът: Искаме воля от Македония за добросъседство

Българската подкрепа за присъединяване на Македония към ЕС е с ясната воля на македонските управляващи за добросъседска политика с нашата страна. Това отговори премиерът Бойко Борисов по време на парламентарния контрол на въпрос на Яне Янев. Той поиска подписване в най-кратък срок на договор, основан на декларацията от 1999 г. и

обяви, че е съгласен с позицията си с президента Георги Първанов.

България ще подкрепи евроинтеграционните процеси и желанието на Македония за членство в НАТО и ЕС при изпълнение на условията и критериите за членство, подчерта Борисов. По думите му България очаква волята на македонското правителство за продължава-

не и задълбочаване на реформите във всички области, в т.ч. правосъдие и вътрешен ред, преустановяване говора на омразата срещу България и българите от политически лица, държавни институции, премахване от учебни помагала и програми, както и от медии и снемане на всякакви малцинствени претенции към страната ни. Според него трябва да се

прекрати и антибългарската кампания там, както и да се организират съвместни чествания на общи за двата ни народа годишнини.

Яне Янев се възмути от съвместните действия между правителството и държавния глава. Той обясни, че братовчедите му от Македония, дори да станат евродепутати, пак ще говорят български език.

България Отмениха лустрацията в парламента

Забраната депутати, сътрудничили на ДС, да заемат шефски постове противоречи на основния закон

Забраната депутати, разкрити като сътрудници или служители в структури на бившата Държавна сигурност, да заемат ръководни длъжности в парламента и в комисиите е противоконституционна. Това решение, взето на 3 декември, обяви вчера Конституционният съд. Особено мнение са изразили съдиите Владислав Славов, Благовест Пунев и Румен Ненков. Докладчик по делото е Георги Петканов.

Лустрационните разпоредби в правилника на 41-ия парламент бяха атакувани от 58 депутати от левицата и ДПС. Според тях противоречи на основния закон народните представители да имат различен статус, като част от тях са дискриминирани при участи-

Президентът пита Конституционния съд за адвокатския ДДС

Георги Първанов подписа искане до Конституционния съд за установяване на противоконституционността на чл. 12 от Закона за изменение и допълнение на Закона за ДДС, приет на 25 ноември. С въпросната промяна процесуалното представителство, с което се осъществява правото на защита на физически лица в досъдебни, съдебни, административни и арбитражни производства, вече няма да е освободено от ДДС и ще се облага.

ето си в работата на Народното събрание. Конституцията въвежда еднакъв правен статус на българския депутат, категорични са вносителите. Никой народен представител не може да бъде лишаван от правото му да бъде избран в органите на Народното събрание, е друг от мотивите им. Към жалбата бяха приложени и части от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и Международния пакт за граждански и политически права.

Предложението за лустрационните разпоредби в правилника на парламента бе направено от Екатерина Михайлова от Синята коалиция. Първоначално депутатите от ГЕРБ не го подкрепиха в комисия, но в пленарната зала изненадващо смениха позицията си и гласуваха "за". Така тогавашният кандидат за председател на комисията по култура Божидар Димитров, осветен като сътрудник на ДС, стана министър без портфейл с "личната отговорност за решението" на Бойко Борисов.

Българите в Чикаго остават без църква

Българската общност в Чикаго е на път да остане без църква, след като Ортодоксалната църква в Америка е изявила намерението си да присвои черквата "Свети Иван Рилски", сигнализираха за ДУМА наши сънародници от САЩ. Черквата е била закупена преди 10 години от българи, живеещи в Чикаго. След призива на свещеника Валентин Ноцков те приели духовната закрила на епископ Кирил Йончев. Уговорката била, че след неговата смърт ще преминат към синода на Българската православна църква. Епископът се споминал преди повече от година, но Ноцков не изпълнил обещанието си. Според българите в Чикаго именно Ноцков се е поставил в услуга на Американската църква и е на път да лиши десетките хиляди българи в Чикаго от духовната им връзка с църквата в България. Какво правят българската държава, нейният министър за българите в чужбина, както и Светият синод по този въпрос пита обществеността ни в Чикаго.

Българите в Чикаго искат да запазят черквата си "Свети Иван Рилски" и тя да премине към Синода в София

89% от шофьорите недоволни от пътищата

Пътищата в България са с лошо качество, смятат 89% от шофьорите, сочи проучване на "Маркет Линк". Анкетирани са 500 души в цялата страна. Според шофьорите контролът на КАТ е слаб, а дупките са една от съществените предпоставки за катастрофи. Повечето водачи посочват, че употребата на алкохол е основната причина за пътните инциденти, на второ място е превишената скорост. Огромната част от шофьорите нарушават правилата, защото смятат, че глобата ще им се разминее. 55 на сто от запитаните твърдят, че нарушенията остават ненаказани.

На въпрос какво би повлияло най-много, за да не извършат повторно нарушение, 32% от шофьорите отговарят "по-високи санкции". Около 10 на сто смятат, че това е видеоконтролът.

Интересни резултати показва изследването по отношение на сигнализирането за пътнотранспортни произшествия - едва 18% от анкетираните са съобщавали за инциденти, на които са били свидетели.

Пожар изпепели жена и дете

Жена на 62 години и дете са загинали при пожар на жилищен сграда в столичния кв. "Малашевци". Инцидентът е станал около 1 ч. през нощта срещу петък. При първоначалния оглед е открита само жената, по-късно и едногодишното дете. Пожарът е изпепелил всичко от едноетажната къща. Според очевидци е имало взрив от газова бутилка. Гасенето е отнело три часа на огнеборците.

Искат затвор за виновниците за катастрофи

По-строги присъди за шофьорите, причинили тежки катастрофи, обмислят да въведат от правната комисия на парламента. В момента НПК предвижда съкратено производство, при което присъдата може да е под минимума от 3 години. В повечето случаи на втора инстанция шофьорите се отърват с условно наказание. Близките на жертвите при такива произшествия обаче продължават да настояват за по-строги присъди. Затова се мисли минимумът да бъде качен от 3 на 5 години затвор. Другото предложение е изцяло да отпадне съкратената процедура по транспортни дела, но това би натоварило допълнително съдебната система, смятат правни експерти.

ХИВ-позитивните с предимство при ваксинация

ХИВ-позитивните трябва да получават терапия и ваксинация срещу свински грип с предимство. Американската агенция за контрол и профилактика на заболяванията публикува обновени препоръки за медицинска помощ при свински грип за ХИВ-позитивните. В тях се посочва, че лицата в състояние на имуносупресия, включително и ХИВ-позитивните, с по-голяма вероятност могат да се заразят с грипа A/N1H1 и да развият усложнения в хода на болестта, отколкото населението като цяло, съобщава електронният портал "Епидемиолог ру".

Войната на пътя

Безумна скорост погуби мъж от Стралджа

27-годишен мъж от Стралджа загина при тежка катастрофа по пътя за Лозенец. Причината е високата скорост, с която е шофирал водачът на джипа, в който мъжът се е возел. Водачът

и още един пътник са приети в тежко състояние в ямболската болница. Други двама души са загинали в станалите 15 катастрофи за денонощие в страната. Пострадалите са 19.С над три и

половина промила алкохол в кръвта е задържан шофьор от Нови пазар. Шуменските полицаи са задържали и 26-годишен водач. Дрегерът е отчел 1,69 процента алкохол.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Японецът Канпей Хазака от Осака, който пеша обикаля света, премина по международното шосе Е-80 край Хасково по пътя си към Истанбул. Досега е прекошил три континента и два океана

И министър Нанев бил изненадан за инсулина

ДАНС проверява търгове за лекарства

И здравният министър Божидар Нанев бил изненадан от проблема, появил се от 1 декември с доплащането на инсулина от диабетиците в България, стана ясно вчера. Този проблем изникна, без да бъдем предупреждени, затова направихме спешни срещи и има няколко пътя за решаване, каза доскорошният шеф на лекарския съюз. Според Нанев единият път е "дали ще можем да си позволим да плащаме по-високата цена на фирмата, дали фирмата ще се съобрази и ще намали цената, или пък ще се случи така, че пациентът да доплаща някаква цена".

На инсулин са над 50 000 души в България. Става въпрос за около 4,80 лв. на месец на човек допълнително заплащане на инсулин, което прави около 4 млн. лв. на година, пресметна Нанев.

България е на последно място в Европа по изразходвани обществени пари за здравеопазване

Нещо повече

3 апознати припомнят, че през юни бе последният разговор на МЗ с фирмата за инсулини Ново Нордиск. Тогава страните се договориха до изчистване на проблемите да се покрива като дарение разликата в цената на инсулина за пациентите. Проблемите идват и от философията на сегашния Позитивен списък за групиране на лекарствата, за да бъдат взимомозаменяеми. Инсулинът не може да се замести, той няма генерици, твърдят специалистите. Датата 1 декември стана проблематична за инсулина, тъй като на всеки три месеца НЗОК обновява своя лекарствен списък, а разликата в цената, определена от фирмата, и тази, която НЗОК поема, си остава.

на глава на населението. Голяма част от тези пари се доплащат от джоба на пациента, призна министърът. Според него българите трябвало да се дисциплинират и да си плащат здравните осигуровки. По данни, изнесени преди време пред здравната комисия, работодатели дължат над 200 млн. лв. от невнесени осигуровки.

Има нередности и злоупотреби в здравната система, призна още министърът. Лекари, които

фалшифицират документи за свършена работа, щели да си поемат отговорността. Има много регистрирани случаи, при които пациент влиза по документи, а всъщност няма човек в болницата, даде познат пример Нанев.

ДАНС проверява търгове за лекарства, стана ясно вчера. Здравният министър съобщи по Нова тв, че в разработката ставало въпрос за начина на договоряне и съмнения за картелни споразумения.

За първи път за проверка на търговете в МЗ за лекарства по държавна поръчка от ДАНС се чу през юли. Преписката била за периода 2006-2008 г. за лекарствата за рак, СПИН, хемодиализа, редки болести, кръвни продукти за хемофилия и др. Спецагентите проверяваха тогава как са определени цените на лекарствата и как са сключвани договорите с победителите, замесено беше и името на зам.-министър Емил Райнов. Миналия месец бяха извършени обиски в домовете на бивши ръководни служители на НЗОК и МЗ, отново без оповестяване на основанията и резултатите.

Рискът от рак на маточната шийка е нараснал

Рискът за смъртност от рак на маточната шийка при българката е нараснал в пъти, сравнено с 80-те години. Това съобщи доц. Анжелика Велкова, зам.-ректор на Медицинския университет в Плевен. По думите ѝ причина е отстъпването от добрите принципи на профилактиката през 20-те години преход.

Преди 20 години България заема второ най-ниско място в Европа по честота на смъртните случаи от този карцином, а днес е на второ челно място. Ако в 80-те години българките са имали два пъти по-висока вероятност да починат от карцинома, сравнено с жените в Гърция, то днес този риск е пет пъти по-висок, уточни доц Велкова. Особено тревожна е смъртността сред жените от 22 до 55 години, където рискът се е повишил седем пъти, добави тя. Фактите са доказателство за необходимост от образование сред жените, за да бъдат насърчени да се грижат по-добре за здравето си, да получат местата, където ще научат адекватна помощ, коментира лекарката. Съвременните технологии позволяват живота им да бъде спасяван, е категорична Велкова.

О Б Я В А

ОБЩИНА ИХТИМАН - ГР. ИХТИМАН

ул. "Цар Освободител" 123, тел. 0724/823 81, факс: 825 50.

На основание **Заповед № 954/04.12.2009 г.** обявява конкурс за разпределение и възлагане на пакети от автобусни линии по утвърдената транспортна схема за извършване на обществен превоз на пътници на територията на община Ихтиман.

Срок на изпълнение - пет години от сключване на договора/но не повече от срока на лицензията.

Квалификационни изисквания - допускат се до участие само лица, които отговарят на изискванията на чл. 2 от Наредба № 2 на Министерството на транспорта и съобщенията; Притежават лицензия за извършване на обществен превоз на пътници; Притежават удостоверение за професионална компетентност; Притежават удостоверение за транспортна годност на автобусите (или леките автомобили) за съответния вид превоз;

Декларират задълженията си съгласно Глава III, раздел I от Наредба № 2 на МТС; Представят необходимите документи относно изискванията към водачите съгласно чл. 33 от Наредба № 2 на МТС.

Ограничения - не се допускат до участие в процедурата: Кандидати, които не притежават удостоверение за професионална компетентност или не покажат договор с такъв ръководител; Кандидати, които не са осигурили необходимия брой собствени автобуси, вкл. и резервни, за извършване на превоз по обявени линии или не притежават удостоверение за транспортна годност на автобусите; Кандидати, които не са внесли гаранция за участие в конкурса за автобусната линия; Кандидат, който не е представил някои от необходимите документи, подробно описани в тръжната документация в раздел "Образец на предложение за участие".

Предложенията ще се оценяват по следните критерии и показатели:

Наличие на собствен автобусен парк; Цени на билетите и обособка за образуването им; Техническо състояние на автобусите (Възраст на автобусите); Технологическа обезпеченост/Възможност за оперативно ръководство и контрол; Наличие на собствена и договорена ремонтна сервизна и гаражна база, Оборудване на превозните средства за трудноподвижни лица; Други предложения, вкл. със социално значение за гражданите; Фирми или клон, чието седалище е регистрирано на територията на общината.

Списък на автобусите, с които ще изпълняват конкретната линия (Рег. № , марка и модел). Начин на класиране - Общият брой точки за всеки кандидат се определя като сумата от получените точки по критериите и показателите. За спечелил съответната линия се счита кандидатът, получил от комисията най-голям брой точки. За автобусната линия се внася гаранция в "Касата" на община Ихтиман в размер на 500 (петстотин) лева. Най-късно до 16.12.2009 г. до 16.00 ч., а копие от квитанцията да бъде приложено към предложението. Предложенията на кандидатите трябва да отговарят на изискванията на Наредба № 2 на Министерството на транспорта и съобщенията и документацията на община Ихтиман и да бъдат подадени до 16.12.2009 г. до 16.00 ч. в "Деловодство" на община Ихтиман. Конкурсна документация може да се закупи от "Касата" на община Ихтиман до 16.12.2009 г. срещу 20 (двадесет) лева.

Предложенията ще се разглеждат на 17.12.2009 г. в Заседателната зала на община Ихтиман от 10.00 ч.

РЕАЛИЗИРАТ СЕ ПРОЕКТИ ЗА 10 МИЛИОНА ЛЕВА

Кметът на община Стралджа Митко Ангонов отчете гђе успешни години от втория мандат

През отчетния период в община Стралджа са реализирани 44 проекта на обща стойност 6 112 026 лв., от които привлечени 5 382 374 лв. Проектите в процес на реализация са 26 на обща стойност 7 291 231 лв. Разработените и подадени за одобрение 9 проекта са за 12 135 742 лв., а проектите в процес на подготовка за кандидатстване са на обща стойност 72 150 000 лв.

Изпълнението на Програмата за управление и развитие на община Стралджа през двете години от мандат 2007-2011 г. потвърждава реалността на заложените цели и приоритети, следващи последователната ефективна управленска политика на г-н Андонов от предходния мандат. Цялостната дейност се базира на Общинския план за развитие 2007-2013 г., а основната цел е общината да се превърне в икономически конкурентоспособна, базирана на местна инициатива, ресурси, традиции, повишен интелектуален и професионален потенциал с оптимално изградена техническа и социална инфраструктура. Силно развит земеделски район, неразделна част от туристическата индустрия на Южното Черноморие, в който благоденствието и сигурността на хората и доброто състояние на околната среда са реалност.

Кметът на общината определя приоритетите в своята работа:

- диалогът и участието на гражданите
- отговорността във всяко едно действие и решение на избраниците
- повишаване стандарта на живот и доходите неспримирира борба с корупцията и беззаконието
- подобряване на общинските услуги
- по-добра инфраструктура, чиста природа и устойчиво развитие
- висок административен капацитет

Днес икономиката в община Стралджа е силно зависима от три икономически сектора - земеделие, преработваща промишленост и услуги. Продължава предоставянето на общински земеделски земи за изграждане на трайни насаждения, 20 000 дка пасища и мери са пре-

доставени за ползване от животновъди, регистрирани като земеделски производители, активно се подпомага и развитието на пчеларството. Подкрепени са инвестиционните намерения за изграждане на енергийни паркове от фотоволтаични елементи, ползващи слънчева енергия и ветрогенератори върху общински терени. Приходите от наеми и такси, въпреки кризата, се запазват стабилни и надхвърлят 500 хил.лв. Финансираните капиталови разходи за периода са за над 3 млн.лв., за 2008 г. те заемат над 20% от общите разходи на бюджета, а за 9-те месеца на 2009 г. - 18%, което е една добра тенденция в политиката на общината по усвояване на бюджетните средства.

Асфалтирани и ремонтирани са общински пътища на обща стойност 366 хил.лв., извършена е реконструкция и модернизация на уличното осветление, всички населени места са включени в организирано сметосъбиране, а в Стралджа и три селища е въведено разделно събиране на отпадъците. Непрекъснато се обновява материалната база на учебните заведения, активно се работи с младежите НПО, които вече успешно разработват и печелят свои проекти. Благодарение активната социална програма общината осигурява достоен живот на възрастните, самотни и болни хора както по селата, така и в модерния Център за социална интеграция и рехабилитация, Дневен център за възрастни хора, Дом за възрастни с умствена изостаналост. Продължават уси-

лията за мотивиране на ромското население в района за работа и изграждане на нов начин на живот. Общината прави необходимото за осигуряване на качествено и бързо медицинско обслужване. Активно стимулира развитието на спорта. За подобряване на спортната база са вложени близо 40 хил.лв.

Отчетният период е изключително успешен в областта по съхраняване и развитие на културните традиции. Почти всички читалища в общината са ремонтирани, обновява се книжният фонд на библиотеките, издадени са книги за историята на църквите и на някои селища, увеличава се броят на участниците в народния събор "Мараш пее", както и в останалите общински празници. Тази година в Стралджа беше открит и исторически музей.

Доказана е ефективността на внедрената Система за управление на качеството в общината, сертифицирана по Международния стандарт ISO 9001:2000, успешно функционира и информационно-управленската система "Архимед". Принципи и успешни са взаимоотношенията между общинска администрация и ОбС. Според г-н Андонов отварянето на общината към гражданите, техните сдружения и бизнеса е сериозен принос за бъдещото развитие на общината. Постигнатите успехи през отчетния период се посвещават на 40-годишнината от обявяването на Стралджа за град.

Икономика

www.duma.bg

Износът на облекла и текстил свит с 21 на сто

Най-засегнати са малките фирми, много затвориха врати още преди година

За деветте месеца на годината спадът в износа на облекло и текстил е 21 на сто спрямо същия период на миналата година, заяви Валерия Жекова - управител на "И.Н.А. трейдинг" и

председател на Българската асоциация на производителите и износители на облекло и текстил. Секторът е вторият по значимост работодател в България. Равносметката Валерия Жекова обяви на кон-

ференция, посветена на проблемите в текстилната индустрия. На фона на свиването на други отрасли с 40 до 60 на сто текстилът все пак има сериозно основание за надежда, че може да се справи с

кризата, е мнението ѝ.

Основната трудност е, че европейските търговци бавят решенията си за поръчки, което забавя процеса за набавянето на текстил, а крайният срок за влизането на изделията в магазина остава фиксиран. Това е за сметка на производителите - българските фирми-конфекционери. Валерия Жекова припомни, че 93 на сто от производството на облекло и текстил в България се изнася в Европа.

Най-засегнати от кризата са малките фирми подпроизводители, защото са последни по веригата производство-търговия. Те не разполагат с достатъчно средства, за да натрупат резерв. Това е причина някои от тези работил-

ници да спрат производство още през ноември - декември м. г. и да освободят работниците, за да не трупат загуби.

По данни на асоциацията спадът в заетостта в бранша за деветте месеца е около 20 на сто. По миналогодишни данни в сектора работят 145 000 души. Тенденцията е, че въпреки намалените състави фирмите произвеждат повече, което означава, че останалите на работа имат по-сериозно отношение към нея. Председателят на асоциацията прогнозира, че през следващия есенно-зимен сезон спадът в производството ще запази темповете си на равнището за деветте месеца на тази година.

Експерти от ЕК:

Новото правителство продължава политиката на предходното

Новото българско правителство продължава икономическата и финансова политика на предходното, заявиха от главна дирекция "Екофин" на семинар в София. Според Европейската комисия България няма да отбележи ръст на икономиката през цялата 2010 г., но през 2011 г. ръстът на БВП ще бъде по-висок от средния за ЕС.

Бюджетът за 2010 г. има известна приемственост с предходния, смятат експертите от Брюксел. Според тях не се виждат сериозни промени в политиката на новия кабинет. Дефицитът по текущата сметка ще падне от сегашните 23 на сто от БВП догодина на 10 на сто, смятат от ЕК. България все пак била успяла да избегне най-лошия вариант на икономическата криза. Експертите препоръчаха по-големи инвестиции в инфраструктурата и туризма.

Намериха 700-те милиона, дадени на енергийния холдинг

Ясно е къде са 700-те милиона лева, дадени от предишното правителство на Българския енергиен холдинг (БЕХ) - 400 млн. лева в "Топлофикация" и 300 млн. лева в АЕЦ "Белене", призна министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Прокуратурата проверява начина, по който са отпускани, и контрола върху изразходването им.

Прехвърлянето на собствеността на "Топлофикация" - София, от държавата на общината е на последния етап.

В момента изясняваме 400-те милиона, там има различни варианти и трябва да се наведе между всякакви аспекти, каза Трайков, но не конкретизира, за да не се пречи на делото "Топлофикация".

България дължи няколко милиона евро за „Бургас-Александруполис“

България дължи няколко милиона евро вноски на Проектната компания за „Бургас-Александруполис“, стана ясно от думите на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков в Народното събрание. Според него най-важното за успеха на проекта е обезпечеността със суровина. След заявката на руската страна да участва в петроло-

провода "Самсун - Джейхан", има много голям въпрос доколко е валиден интересът им към "Бургас - Александруполис", каза министърът.

По "Южен поток" България била по-активната страна. Това руските колеги много добре го знаят, каза Трайков.

Руският вестник "Независимая газета" пише, че президентът на Гърция Каролос Папуляс за пореден път е изразил на-

дежда, че "Южен поток" и "Бургас-Александруполис" ще бъдат построени скоро. Русия ще бъде принудена на направи сериозни отстъпки, за да убеди българските власти най-малкото да сътрудничат в газовата сфера, защото правителството вече е заявило намерението си да преразгледа споразуменията с Русия по съвместните енергийни проекти, коментират експерти.

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Трябва ли, според вас, да плащаме такса на личния лекар?

номер **1914**

ДУМА

да или НЕ с SMS

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с ДА или НЕ на нашия въпрос на седмицата на кратък номер 1914 за всички мобилни оператори. Според избора от вас отговор напишете DUMA DA или DUMA NE.

ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

Министър Трайчо Трайков обявява победителите и в конкурса „Европейски награди за предприемачество България 2010“. На първо място бе отличен Център за учебно-тренировачни фирми за проекта си "Български младежки форум на бизнес лидерите"

Конкурс за символи за националния домейн

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията обявява на интернет страницата си анкета за избор на символи, които да бъдат използвани за националния домейн на кирилица. Името трябва да се

състои от минимум две букви, поне една от които е визуално различна от латинските, както и да е различно от съществуващи до момента означения на други държави или територии. Символите да бъдат смислово и еднозначно

асоциирани с името на държавата ни са трите изисквания, посочени в съобщението. Предложения се очакват до 31 декември 2009 година. Двама от участниците в допитването ще получат награда - лични електронни подписи.

Иран бил готов за война

Иран е готов за всякакви военни удари срещу територията си, заяви главният ирански преговарящ по ядрената програма на Техеран Саид Джалили на среща в Дамаск с радикални палестински групи. Джалили, който е и секретар на иранския Висш съвет за национална сигурност, се срещна и със сирийския президент Башар Асад.

Напага ни мутирал щам на А(Н1N1)

Пациент, заразен с мутирал щам на новия грипен вирус А(Н1N1), е починал в Испания. До момента в страната са потвърдени три случая на мутации на новия грип. Става дума за изолирани случаи и няма предаване на вируса на други хора. Това е шести смъртен случай в Европа вследствие на мутирал щам на грипния вирус А(Н1N1).

Литва търси инвеститор за новата АЕЦ

Литовското министерство на енергетиката събщи, че е взето решение да се обяви конкурс за инвеститор за новата атомна електроцентрала в страната. Министърът на енергетиката Секмокас утвърди условията за конкурса, а специалната комисия взе решение да се събщи за провеждащия се конкурс и в официалното издание на ЕС.

Нови присъди в Китай

Съдът в неспокойния китайски Синцзян-уйгурски автономен регион, произнесе смъртни присъди за още трима души за ролята им в етническото насилие в столицата на провинцията Урумчи през месец юли. С това общият брой на осъдените достигна 17 души.

107 души, принудени да работят като роби в нелегален завод, освободи мексиканската полиция в столицата на страната. Полицията е извършила операция срещу завода, занимаващ се с текстил, след няколко месеца на разследване по оплакване на работник, който е успял да избяга оттам. Арестуваните са 23-ма

Почина актьорът Вячеслав Тихонов

На 82-годишна възраст почина известният руски актьор Вячеслав Тихонов. По-рано Тихонов бе хоспитализиран и претърпя операция. Една от най-запомнящите се роли на Вячеслав Тихонов е тази на Щирлиц във филма "Седмнайсет мига от пролетта".

Снимки Пресфото/БТА

Безработни се събраха пред Белия дом във Вашингтон на демонстрация с искане държавата да стимулира създаването на нови работни места. На конференция, свързана със загубата на работни места, президентът Барак Обама от своя страна призова участниците във форума - представители на администрацията, големите компании и синдикатите, да помогнат с идеи за справяне с безработицата

НАТО се надява да успее

Силите на международната мисия в Афганистан се увеличават общо с 37 500 души

Страни, участващи в международната мисия в Афганистан, се ангажираха да увеличат със 7500 души контингентите си. Това събщи генералният секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен след заседанието на министри от 44-те страни, участващи в тази мисия. Външните министри на страните от Алианса се събраха в Брюксел, за да обсъдят основно искането на президента Барак Обама за разполагането на още близо 10 000 представители на многонационалните сили в азиатската страна.

Тези сили се добавят към обявените от президента Барак Обама 30 хиляди американски военни, които ще бъдат изпратени в Афганистан и така международните сили ще се увеличат с 37 хиляди души, добави той на пресконференция. Според генералния секретар на НАТО министерската среща е била особено важна, тъй като държавите участници в международната мисия са показали съвсем ясно, че въпреки про-

блемите в Афганистан, те остават "абсолютно обединени". На срещата бе договорено да се разработи нова "пътна карта" за увеличението на международните сили в Афганистан, които ще разполагат и с повече ресурси. Значителна част от залежалите в "пътната карта" действия ще са насочени към повишаване на сигурността на афганистанския народ, към насърчаване на икономическото и социалното развитие на страната, изтъкна Андерс Фог Расмусен.

Няма да оставим Афганистан в ръцете на терористи и екстремисти. Няма да е леко и не може да се очакват бързи резултати, но с правилен подход, с повече ресурси ще успеем, подчерта той.

Андерс Фог Расмусен заяви, че цел на НАТО е през 2010 г. да започне прехвърляне на отговорността за сигурността в Афганистан на афганистанската армия и полиция. Той отрече това да е "бягство към изтегляне" на международните сили от Афганистан и изтъкна, че прехвърлянето на отговор-

ностите "ще се основава на определени условия" и ще започне, когато и където условията позволяват.

Само преди дни руският президент Дмитрий Медведев също даде сигнал, че неговата страна смята да поеме своята отговорност към мисията.

Външните министри от НАТО обаче останаха разделени по въпроса за Балканите. Стана ясно, че на срещата в Брюксел са възникнали остри разногласия по въпроса за ситуацията на Балканите и възможността за предоставяне на План за действие за членство в НАТО на Черна гора и Босна. Редица западноевропейски държави разкритикували остро предложението за предоставяне на План за действие за членство на Босна и Херцеговина предвид политическата криза в страната. Според оценка на дипломати, шансовете на Босна да получи План за действие за членство са "нищожно малки". Въпросът за Черна гора обаче остава открит.

Взривиха джамия в Пакистан

Взрив избухна вчера сутринта в пакистанска джамия по време на петъчната молитва. Си Ен Ен събщи за 40 загинали. Поне още толкова са ранените, които са приети по болниците. По информация на пакистанските сили за сигурност първият взрив е предизвикан от терорист-самоубиец. След това обаче е имало още няколко взрива. Освен взривовите въоръжени са открили огън по присъстващите на петъчната молитва.

Джамията се намира в близост до военната база в пакистанския град Равалпинди и често се посещава от пакистански военни. Джамията е посещавана и от много цивилни, тъй като се намира в близост и до оживения пазарен площад "Касим". От взрива покривът на сградата се е срутил.

Снимка БГНЕС

В последните месеци зачестиха нападенията срещу пакистански военни и полиция

Напагат данъчни и полиция в Хамбург и Берлин

В Берлин и Хамбург през нощта срещу петък неизвестни лица са нападнали сгради и коли на полицията, данъчните служби и следствието, предаде ДПА. В Хамбург десетина маскирани мъже замахали с камъни прозорците на полицейски участък, счупили стъклата на полицейска кола и подпалили втора, съобщиха полицей-

ски служители. Запалени са и два автомобила на данъчните служби. В Берлин рано вчера сутринта запалителни бомби и бутилки с боя били хвърлени по офиси на следствието (Федералната криминална служба).

Засага не са известни мотивите на извършителите. Не е ясно и дали нападенията са свързани.

Съдят САЩ заради мечките

Защитници на околната среда заведоха дело срещу американското правителство за нарушаване на Акта за защита на застрашените видове, защото не е прекратило употребата на пестициди. Вредните вещества са се натрупвали в арктическата хранителна верига и в тлъстините на полярните мечки, които са застрашен вид. Най-голямата заплаха за тях е бързо затоплящият се арктически климат и изчезването на морския лед, но пестицидите увеличават страданията на вече изтерзаните животни.

□ Свят

Банкери плашат с оставки

Финансистите от „Ройял банк оф Скотланд” си искат бонусите

“Да се върнат на грешната земя” призова банкерите британското правителство. Лондон се вбеси от заплахите на директора на една от най-големите банки в страната “Ройял банк оф Скотланд” (RBS), който заплаши, че целият ръководен състав ще подаде оставка, ако не получат разрешение за изплащане на ежегодните до този момент бонуси.

В разгара на финансовата криза RBS беше на ръба на пълния крах и правителството й оказа помощ като закупи голямо количество акции. Така 70 на сто от пакета на банката се

оказа вече държавна собственост - реално на данъкоплатеца. Към момента правителството има намерение да вложи в RBS още няколко милиарда и още да увеличи своя дял в банката - до 84 процента.

През последните дни обаче се появиха съобщения, че ръководството на RBS има намерение да изплати премии на своите служители в размер общо на 2 милиарда фунта стерлинги (3,3 милиарда долара).

Британското министерство на финансите от своя страна изрази рязко несъгласие с тези планове и обеща да ги блокира в интерес на

данъкоплатците.

Отговорът на предупреждението е - заплаха за масови оставки.

В същото време, съобщи Би Би Си, друга голяма британска банка “Барклис” (банката не е получава правителствена помощ) обяви, че възнамерява сериозно да увеличи заплатите на служителите си в инвестиционния отдел.

Според оценка на експерти поне 5 хиляди британски финансиста ще получат тази година над 1,6 млн. долара всеки - и то само като заплати. Банкери обаче очакват и солидни бонуси, възмушават се обикновените британци.

Япония умува как да подпомогне икономиката си

Япония планира да обяви голям пакет от стимули за икономиката, за да подпомогне възстановяването, заплашено от силната йена и дефлацията. Очаква се мерките да са на стойност 272 милиарда долара, от които над 80 милиарда ще бъдат в преки разходи, според информация на неназовани източници пред местни медии.

Останалите ще включват гаранции за заеми и

други мерки, които не водят задължително до разходи. Премиерът Юкио Хатояма предупреди за риска от повторение на рецесията, след като нарастването на йената и дефлацията заплашиха крехкото възстановяване на икономиката.

Йената достигна най-високото си равнище спрямо долара от 14 г. насам преди седмица, което прави износа на страната по-малко конкурентоспособен.

Турция се разлюля

Земетресение с магнитуд 4,9 бала по скалата на Рихтер бе регистрирано в 8,02 часа българско време вчера в Айдын, Югозападна Турция. Трусът е предизвикал леки щети, като стените на някои сгради са се напукали, но няма данни за жертви.

Силните земетресения са често явление в Турция, която се намира над няколко активни разлома, припомня АФП. Мощни трусове през август и септември 1999 г. отнеха живота на 20 000 души.

Датските власти мобилизираха хиляди полицаи, които да гарантират сигурността на предстоящата конференция на ООН по проблемите, свързани с изменението на климата. Срещата на световните лидери ще се проведе между 7 и 18 декември в Копенхаген. Очаква се повечето улични демонстрации по време на конференцията да бъдат мирни, но полицията увери, че е подготвена и за провокации от страна на анархисти и антикапиталистически движения

Чили пак се сбoguва с Виктор Хара

Стотици хора се събраха на церемония по препогребването на популярния чилийски певец Виктор Хара. 36 г. след като музикантът бе зверски убит по време на преврата в Чили през септември 1973 г., останките му бяха препогребани в столицата Сантяго. Преди това бе направена ексхумация на тялото на певеца, за да има възможност съдят да сложи точка по въпроса за гибелта му. Изясни се, че в тялото на Хара е имало 36 куршума.

Потъна още един ферибот

Най-малко 35 души са загинали в североизточен Бангладеш при втори инцидент тази седмица на потънал ферибот. На борда на ферибота е имало близо 100 пътници, а 6 от 10 все още са в неизвестност.

Простреляха лидера на хунтата в Гвинея

Лидерът на военната хунта в Гвинея капитан Муса Дадис Камара е оцелял при опит за покушение, извършен от негов приближен, съобщиха световните агенции. Камара е бил прострелян в четвъртък вечерта от своя адютант. Източници от правителството съобщи-

ха, че лидерът е във от опасност и е в президентския дворец. Извършителят на покушението, Абу-бакар Тумба Диаките, е бил заловен.

Камара оглави държавен преврат през декември 2008 г. след смъртта на президента генерал Лансана Конте.

И Франция е против минаретата

След като швейцарците казаха “не” на изграждането на минарета на джамиите, аналогична позиция заеха и французите. Електронното издание на френския в. “Монд” съобщи, че ако в страната бъде проведено подобно допитване, резултатите от него ще подкрепят мнението на гражданите на Швейцария.

Така при евентуален референдум във Франция мнозинството от участниците в него (46%) биха се обявили за забрана на изграждането на минарета. Въпреки това “Монд” отбелязва, че французите като цяло са скептични в нагласите си към провеждането на подобно допитване.

Според 54% от тях референдум за минаретата ще е “погрешен избор”. Сред онези обаче, които са “за” национално допитване, повечето са категорично против изграждането на минарета.

Награда
3000 лв!

Участвайте в конкурса
за
рекламен девиз

на вестник **ДУМА**

- Изпратете вашите предложения с писмо до редакцията или на e-mail: pr@duma.bg
- Посочете име, адрес и телефон, за да се свържем с вас.
- Краен срок 15.12.2009 г.

Свят

www.duma.bg

Защо умират войниците в Косово

Времето на някогашната любов между албанците и силите на НАТО КейФОР изглежда е окончателно отминала

ПОЛИТИКА ONLINE

Мирослав ЛАЗАНСКИ

Само за седем дни бяха извършени две самоубийства на членове на силите на НАТО КейФОР в Косово. След представителка на словенската армия се самоуби и 23-годишен подофицер от Бундесвера. Случайност ли е или не, последица от депресия в навечерието на коледните и новогодишните празници, раздялата със семейството или причините са други? Дали случаите са само тези, за които се знае официално, или броят на самоубийствата на войниците в Косово е тайна? Никоя армия не обича да съобщава за това, ако не бъде принудена да го направи.

Досега войниците от КейФОР умираха най-много от последиците от радиацията в Косово. Както писаха италианските медии преди няколко години (в. "Република" и "Кориере дела sera"), само от италианския контингент (в Косово) са починали повече от 30 войници, което е един вид държавна тайна в Италия. Италианската армия отрича те да са починали вследствие на радиацията, защото някои от семействата на тези войници започнаха съдебни процеси против държавата.

Мисията на КейФОР в Косово продължава вече десет години и независимо от ограничения във времето мандат на

различните национални военни и полицейски контингенти се стига до определена "умора на човешкия материал". В страните, които изпращат свои войници в Косово, въоръжените сили намаляват, така че и ротацията на частите, заминаващи за Косово, е все по-честа, отделните войници имат все по-малко време за почивка в родните си страни, а вече отново са наред да заминат за Косово. Въпреки предварителната психологическа подготовка на членовете на тези части, психическият тонус на отделни лица пада, което е увод към самоубийство.

От друга страна, местното албанско население все повече възприема членовете на КейФОР като окупатори. Времето на някогашната любов между албанците и силите на НАТО КейФОР изглежда е окончателно отминало, което установи още през март 2004 г. "Лос Анджелис таймс", описвайки сцени, в които американските войници трябваше да стрелят срещу албанци, за да ги спрат в насилието им срещу сърбите на 17 март. При обстоятелства, когато войниците на КейФОР с години са затворени в базите си, когато не контактуват с местното население, когато все по-често срещат нелюбезно население, когато няма вече цветя и почерпки, а в базите са строго забранени алкохолът и хазартът, всичко се свежда до интернет, филми и тренировки. Който не обича тези неща, има изlishно време да се занимае и със себе си. Понякога по

Снимка БГНЕС

Мисията на КейФОР в Косово продължава вече десет години

трагичен начин.

В такъв косовски контекст и след всекидневни патрули някои членове на КейФОР вероятно са потиснати или, най-мекото казано, неразположени. Защото намаляването на психическия тонус може да бъде предизвикано не само от лоши вести от въщи, но и повтарянето на едно и също патрулиране, по същите пътища и на същите места. Това може да доведе до по-ниско качество на извършваната работа, защото бдителността отслабва много

повече по време на прости задачи, отколкото при по-сложни. Това също така може да бъде предизвикано от критики от страна на командващите подофицери и офицери. При човека най-важен е моментът, който предизвиква емоционални реакции, тоест думата.

Неприятни вести от въщи, остри забележки от вишестоящите на терена, грубо отношение от страна на вишестоящите, укори, наказания - всичко това отслабва вътрешната концентра-

ция и психомоторните способности на войниците, което може да доведе и до самоубийства. Наистина, всички части на КейФОР в Косово имат свои психолози, но на всеки психолог вероятно е по-трудно да обяснява на войниците как те в ролята на някогашни освободители на Косово сега, след десет години, са поели ролята на окупатори на Косово. И че повече или по-малко са възприемани по този начин от местните албанци, някогашните "добри" момчета на Запада.

Къщичка в Суоми

Къде и за колко предпочитат руснаците да купуват недвижими имоти

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТАСЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Алексей СЕМЬОНОВ

Средно жител на Санкт Петербург харчи за купуване на недвижими имоти в чужбина 30-50 хиляди евро. До този извод стигнаха по време на дискусия участниците в "кръглата маса" в Петербург "Недвижими имоти в чужбина: особен подход" към петербургския купувач. Нюансите на маркетинга. Особеностите в търсенето на петербургските инвеститори.

"Активният интерес на жителите на Санкт Петербург към недвижими имоти в чужбина бе регистриран преди три години, когато стана съществен ръст на цените на руския пазар", заяви директорът на отдела за имоти в чужбина АН "Александър" Галина Гулий.

Жителите на града на Нева първо откриха имотите в Суоми. Така например през 2006-2007 г. хубава къща с двор във Финландия можеше да бъде купен за 20-50 хиляди евро. Или казано с други думи - дори

по-евтино, отколкото да се построи вила в съседната Ленинградска област.

След това, по думите на Гулий, се е появил интересът към пазара на имоти в България и Испания.

Тази година в предпочитанията на руснаците се забелязват нови тенденции. На практика напълно липсва интерес към незавършени строителни обекти в чужбина. Освен това намаля броят на сделките с недвижими имоти с използването на кредитни ресурси.

Според експертите жителите на Петербург са т. нар. смесен тип купувачи. Този тип влага парите си едновременно за различни цели - за отход, инвестиции, бъдещо постоянно местожителство. Често тези хора не си представят докрай целта на покупката и неадекватно оценяват финансовите си възможности.

Особено привлекателна остава "най-близката чужбина" - провинциите в Южна и Източна Финландия. От гледна точка на имотите за почивка са по-

пулярни курортни направления - Турция, България, Египет, Испания, Кипър. За живот в чужбина - Чехия, България, Франция, Германия и Швейцария, а също така Египет.

"Черна гора, която беше толкова популярна някога в Москва, не намери в Санкт Петербург своя купувач", сподели наблюденията си президентът на "FIABCI-Русия" Татяна Родионова.

По думите на началника на отдела за продажби на недвижими имоти в чужбина на компанията "Невский Алианс" Елена Ляпина, през 2009 г. московчани най-често са търсили статусни обекти. В същото време 63 процента от заявките на жителите на Петербург са били свързани с покупка на жилища от икономична класа.

"Инвестициите в търговски имоти в Германия могат да се разглеждат като дългосрочна инвестиция. Доходите от даване под аренда няма да са големи, но ще са стабилни. С други думи, такива инвестиции са по-малко рискови", отбелязва Ляпина. "Търсенето на недвижими имоти в Египет през 2009 г. беше стабилно, имаше много хора, които се интересуваша от това,

но бюджетът на купувачите е малко спаднал", обрисова ситуацията ръководителят на петербургския отдел за продажби на египетската компания "Cheda" в Санкт Петербург Сергей Золототрубов. Според него средният бюджет на купувача от Петербург е 40-50 хиляди евро, а от Москва - 80-100 хиляди евро.

Както и преди най-търсени са студията с площ от около 40 квадратни метра и едностайните апартаменти от 60-70 квадрата. За московските купувачи важно е качеството на изпълнението на вътрешния интериор на жилищата. Освен това те са готови да плащат отгоре за първа брегова линия със собствен плаж, инфраструктура, за затворена охраняема територия.

Във връзка с икономическата криза спряха продажбите в Петербург и Ленинградска област. Затова намаля броят на купувачите на недвижими имоти в Египет, където много жители на Петербург заради преференциалното данъчно облагане искаха да вложат парите си.

Във връзка с това традиционно популярен е и Кипър. В момента обаче 70 процента от търсенето на местни имоти осигуряват самите кипърци.

Гръцки университети са под обсада

Голям брой университетски факултети и над 400 училища в Гърция са под обсада по повод навършването в неделя на една година от убийството на 15-годишния младеж Алексис Григориопулос, застрелян от полицаи на 6 декември 2008 г., съобщиха гръцкият сайт Ин нюз. В. "Та неа" уточни, че учебните заведения ще останат под обсада до понеделник.

Студенти най-вече от леви организации са планирали за неделя митинг и шествие. За понеделник също е насрочен митинг с участието на студенти, ученици, преподаватели и сдружения.

Законодателството в Гърция налага строги условия за намеса на полицията в университетите. Това е причина районът на университетите да служи за убежище на протестиращи студенти.

ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ ОТ ДЗИ

ИМУЩЕСТВЕН ЗАСТРАХОВКА
-10%

КАСКО
-5%

**ЗА КЛИЕНТИ,
СКЛЮЧИЛИ ЗАСТРАХОВКА
ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ
В ДЗИ**

www.dzi.bg

Част от KBC group **KBC**

Отстъпките влизат за новата тарифа по застраховка „Гражданска отговорност“, влизаща в сила от 16.11.2009 г. ДЗИ си запазва правото да променя тарифите, както и отстъпките и условията по тях.

Интервю

www.duma.bg

Михаил Миков:

Без мерки МВР ще удари ключа

Бюджетът на вътрешното министерство няма увеличение, но г-н Дянков е планирал ръст от 19% на парите за МФ, заяви депутатът от Коалиция за България в „Тази сутрин“ по БиТутуВи

□ *Защо депутатите от Коалиция за България напуснаха пленарната зала по време на разглеждането на бюджета за 2010 г.?*

- Защото с един текст, по който имаше много сериозна, тежка дискусия и крайна неотстъпчивост на мнозинството, никакви аргументи, практически се подмени смисълът на това парламентът да приема бюджета на републиката.

□ *Всъщност това е членът, заради който ще сезирате Конституционния съд?*

- Да. Конституцията възлага приемането на бюджета на парламента. Това се определя от парламентарния характер на републиката. Това е второто по значимост, след приемането на законите, правомощие на НС.

Разбира се, всяка година МС си остава при определени ясно фиксирани параметри в Закона за бюджета възможност да прави някои промени в трансфери. Т.г. това беше, и други години е било, в рамките на 10%. Сега се записва текст, че при определени прогнози и индикатори - това са буквалните термини, МС без никакви условия може да променя бюджета...

□ *И вие се притеснявате, че функциите на НС са иззети от МС?*

- Да, това по същество е изземване на функции от изпълнителната власт или делегиране на функции, които са функции само на НС по конституция.

Конституционният съд е имал повод да се произнася при предишни атаки, които са били по текстове, доста по-сериозно формулирани като параметри. И тогава е казал, че тези параметри всъщност са гаранцията за запазване правомощията на парламента. В случая тези параметри не съществуват и МС би могъл не до 10% от средствата, а 50-60-70% да промени.

Тук е заложено още нещо - скритата приходна част. Не се чува никакви аргументи - нито от финансовия министър, нито от мнозинството. Ние твърдим, че има скрита приходна част.

□ *Какво ще рече скрита приходна част?*

- Умишлено е намалена прогнозата за приходите в бюджета, за да може после да се каже: а, как хубаво се справихме с приходите. Никой обаче не може да отговори на въпроса: като казвате, че спирате контрабандата, че връзвате митниците с НАП, оттам щели да дойдат 800 млн. лв. Къде са тези пари в бюджета?

□ *И Симеон Дянков го каза вчера (б.р. - четвъртък). А те според вас не са заложени?*

- Не са заложени. Не може хем тия пари да ги има, хем бюджетът да е доста по-занижен като приходна част от м.г. Кризата е криза. Но когато слизаш надолу, вече установяваш, че това, което се каза за 2 млрд. лв. от ДДС и от данъци, го няма. Това бяха ясни послания и обещания.

□ *Така е, потвърди го и Симеон Дянков. Потвърди връзката между митниците и данъчните - ще дойдат плюс 800 млн.*

- Той потвърждава плюс 800 млн. лв., но парите ги няма в бюджета. Иначе защо тогава примерно за национално съфинансиране на земе-

делците от 500 млн. лв., които бяха определени за т.г., се слиза на 220 млн. за 2010-а? Защо в здравеопазването парите са с 400 млн. лв. по-малко? Хем тия пари ще влязат, хем ги няма. Има нещо гнило в цялата история.

□ *Бедствено звучи положението, ако слушаме министъра на вътрешните работи. Цитирам: МВР е в тежко финансово състояние, ведомството за малко е цяло да остане без ток. Има 65 млн. лв. неизплатени задължения, 15 млн. - за обезщетения и за съкратени служители, 300 хил. - за медикаменти, неизплатени мита, данъци, такси и пр.*

- Експертизите също така...

Това са въпроси, които и аз, когато бях министър, съм поставял на вниманието на обществото и са обсъждани на политическо равнище. В бюджета на МВР има съществен тежък структурен проблем. И той се изразява в това, че съотношението между фонд „Работна заплата“ и останалите разходи за ток, парно, експертизи е много лошо - 85%.

□ *85% за заплати? А 15% за всичко останало?*

- Останалото е всичко - издръжка, капиталови разходи, модернизация, реструктуриране с оглед на Шенген, бензин... И когато се намали бюджетът на МВР, т.е. ревизира се заради неизпълнението на приходната част през т.г., това съотношение става критично. Оттам идва този проблем на МВР. Т.е. не може в МВР, при това съотношение, да се пристъпва към ревизия на бюджета със същата стъпка, като в другите министерства, където съотношението е 60 на 40 или 70 на 30. Не може да се пипат парите на служителите, защото те са осигурени по закон.

Има нещо гнило - управляващите умишлено залагат по-малко приходи

□ *Кой е създал този проблем с настоящия бюджет според вас?*

- Този проблем не съществуваше по наше време, защото го компенсирахме.

□ *Как?*

- С мерки, с допълнителни средства от МФ. Лошото е друго, че и в бюджета за догодина не е преодолян този структурен проблем. Пак това съотношение се запазва...

□ *Май и тук Симеон Дянков ще се намеси, уверил е Цветанов, че ще му помогне...*

- Ще трябва да му помогне, иначе МВР ще трябва да сложи ключа. Какво се получава за догодина? МВР поема хора от Министерството на извънредните ситуации - около 3 хил. души. Това са телефон 112, структурите на „Гражданска защита“, както и специалната куриерска служба, която беше в Министерството на държавната администрация. Бюд-

СНИМКА БГНЕС

МИХАИЛ МИКОВ е роден на 16 юни 1960 г. в гр. Кула. Завършил е право в СУ „Св. Климент Охридски“. Има специализации по правата на човека в Монпелие, Франция, по данъчно облагане - във Вашингтон, САЩ, по антикорупционни практики - в Италия. Депутат от КБ в 38-ото, 39-ото, 40-ото и 41-ото НС. До избирането му за министър на вътрешните работи през 2008 г. е председател на ПГКБ. В момента е зам.-председател на ПГКБ и член на комисиите по правни въпроси и по вътрешна сигурност и обществен рег.

жетът на МВР се увеличава с 30 млн. лв., но ревизирият бюджет не е този, който би трябвало да бъде. Тези 3 хил. души и новите функции, които се поемат, също имат нужда от средства - за горива, издръжка, ток и пр. Фактически бюджетът на МВР няма никакво увеличение. В същото време Министерството на финансите, г-

сме се въздържаха да направим, не бих коментирал по същество.

□ *Защо сте се въздържали вие?*

- Защото не може да искаш да напрегнеш приходната администрация да събере средства и в същото време да им нанесеш шок удар по реструктуриране, свързано с намаляване на нейния капацитет.

□ *Цветан Цветанов обяви, че този път, за разлика от предишното отвлечане на Киров, МВР е по-близо до похитителите. Съгласен ли сте?*

- Много се надявам, че е така.

□ *Защото преди малко казахте, че МВР може да затвори, да пусне кепенците...*

- Ако не се вземат мерки...

Ще се върна на още един проблем за МВР - проблемът с модернизацията и изпълнението на шенгенските критерии. В този бюджет няма заложени средства за национално съфинансиране по програмата Шенген. В него пише, че през 2010-а приключва усвояването на европейските средства по „Шенген фасилити“.

□ *Нямаме време да говорим за това. Дайте за отвлеченията - тема, която развълнува всички...*

- Много не се надявам, че хората, които се занимават с това (в МВР има доста сърцати хора), които се опитват и които страдат от нерешаването на този проблем, наистина са по-близо. С оглед на информацията, която е натрупана. Защото в по-черка на тези престъпления има доста аналогии.

□ *Прозират действията на групата, която отвлече Киро Киров...*

- Да, един и същи стил. Много се надявам, че някои мощности или някои технически средства, които бяха заложени като създаване, ще ги има сега и ще бъдат ползвани. И ще има капацитет да се ползват. Защото техниката не е само да я имаш, трябва и да можеш.

Общество

ИРА
ТОДОРОВА

Частник - лице, което не е в държавно предприятие и работи само за собствена сметка. Това е описанието, което дава тълковният речник. По правило частникът си определя правилата. И съответно санкционира ползвателите на услугата му.

Дотук добре. ЧЕЗ се вписва идеално в тази картинка. Само че монетата обикновено има две страни. Разбира се, ако не е някакъв свръхуникат. А електродоставчикът на Западна България явно е с доста висо-

Светослав ЯНАКИЕВ

Бюджет 2010 г.

Нахалоландия

ка нумизматична стойност. Това може да се оцени не по друго, а по опашките рано сутрин и късно вечер в централите за плащане на електроенергия. На пръв поглед не звучи никак лошо - българинът поначало е изпълнителен и не си плаща сметките само в крайни ситуации. Но при един по-дълбок поглед се разбира друго. Българинът е объркан. И останал на тъмно.

Само за два дни на гшетата за плащане на ток в някои софийски квартали имаше строени поне 15 души. Картинката е следната - прибираш се вечер, щракваш и изненада - оказва се, че ток няма. Започваш да мислиш като побъркан

дали не е бушонът, дали е авария, докато накрая ти "светне", че явно не си платил навреме сметката. Ядосваш се, след което се примиряваш, палиш една свещ, а на следващия ден ставаш поредният на опашката.

ЧЕЗ се оказват много мили в крайна сметка. В забързаното работно всекидневие сигурно на всеки ще му дойде добре една романтична вечер на свещи. Освен мили, те се все пак въвеждат и някакъв ред в тази наша малка държавица. Не плащаш - хайде на опашката.

Само дето не е ясно дали няма най-после да се намери някой, който да им дръпне шалтера. Не е ясно как един частник идва в страната ти и

започва да раздава ред. Не е ясно как баба Пена ще си отвори интернет, за да си провери кога и колко трябва да плати. Не е ясно и кой и какъв толкова частник трябва да си, за да се водят над 30 дела от държавна комисия срещу теб, и пак да можеш да си позволиш да дерибействаш. Отгоре на всичко - да спираш тока на хората я за 5 минути, я за 15 - така, между другото. Без да им плащаш неустойка за лоша услуга.

Време е тази или онази комисия, държавна или не, да вземе да провери как ден след излизането на сметката, някой може да си позволи да остави когото и да било на тъмно. Без дори да го е предупредил за

това. Защото работещите не са само тези в ЧЕЗ. В крайна сметка всеки работи, за да си плаща сметките. И едва ли единственото, което се върти в главата му, е да пуска тото на коя точно дата и за колко месеца ЧЕЗ ще му сервира изненада.

Не може да е частник този, който не се съобразява и грам с препоръките на комисия в държавата, в която развива дейността си, и не му дреме за поредната глоба, която му е наложена. А в края на краищата парите за тези глоби са от джоба и на баба Пена, и на всеки един от нас.

А в новия тълковен речник за подобни частници може просто да пише - нахал!

Пълен контрол над интернет

ВЕНИ
МАРКОВСКИ

Интернет е в опасност! Опасностите пред потребителите и пред свободата на достъпа до интернет се крият във възможностите за злоупотреби. Ние изправихме становище до МВР относно техния проектозакон, но очевидно законопроектът е бил разработен преди това и "обществено обсъждане" е целяло само придаване на благоприятен вид на мракобесническите промени. Къде са проблемите в закона?

1. Изисква се срок за съхранение от 12 месеца, което е два пъти повече от минималния, предвиден в Европейската директива 2006/24/ЕО.

2. Изисква се съхранение на "данните, създадени или обработени в про-

цеса" на дейността на интернет операторите. Едно по-разширено тълкуване може да включи в тях всички данни - вкл. електронна поща, посещавани уеб сайтове, разменена кореспонденция по ICQ/jabber/skype и т.н.

3. Твърди се: "Изрично е посочено, че други данни, включително и разкриващи съдържанието на съобщенията, не могат да бъдат съхранявани по този ред", но не се казва, че не може да има достъп до тези данни чрез използването на интерфейса, с който ще се осъществява достъпът.

4. Дава се възможност на огромен брой хора да искат справки: "ръководителите на специализираните и на териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели на ДАНС, главните дирекции "Криминална полиция", "БОП", "Охранителна полиция" и "Гранична полиция", дирекция "Вътрешна сигурност", СДВР, областните дирекции на МВР и териториалните звена на ГДБОП, службите "Военна информация" и "Военна полиция"

и НРС."

5. Самите вносители си противоречат: "Предвижда се достъпът до данните да се осъществява при постъпило мотивирано искане и след разпореждане от председателя на районния съд или оправомощен от него съдия. Нивото на председател на районен съд е напълно достатъчно, за да гарантира спазване на процедурата по достъп на данни." От една страна, нивото на председател на РС е достатъчно, а от друга - реално разрешението ще издават съдии, които нямат никакъв стаж. В сегашния закон разрешението се издава от председателя на окръжния съд, който обикновено е юрист със сериозен стаж.

6. Ще се води регистър за дадените разрешения и откази, но той няма да е публичен.

7. Предвидена е смешна административна санкция за злоупотреби - глобата, която може да бъде от 1000 лв. до 5000 лв.

Твърде е вероятно да има и други, значително по-сериозни проблеми пред интернет потребите-

лите в страната. Тук няма да се спираме на проблемите пред интернет операторите, които ще трябва да осигурят тези интерфейси за следене, но ще отбележим, че малките оператори ще имат големи проблеми, а големите оператори - огромни проблеми. Изразходваните средства няма да могат да се възстановят бързо, което може да доведе както до фалити на интернет операторите, така и до още по-големи злоупотреби от страна на органите на реда. "Интернет общество - България" се обръща към всички граждани, депутати, меди, експерти, неправителствени организации с призив да се сложи край веднъж завинаги на опитите на МВР да налага неоправдан, неконтролируем, даващ възможност за злоупотреби, контрол върху действията на интернет потребителите.

Престъпниците могат и трябва да бъдат последвани с цялата строгост на закона, но това не бива да става за сметка на основните човешки свободи в интернет.

Датума

5

www.duma.bg

1848 - В СЪОБЩЕНИЕ ДО КОНГРЕСА НА САЩ, АМЕРИКАНСКИЯТ ПРЕЗИДЕНТ ДЖЕЙМС ПОЛК (1795-1849) ПОТВЪРЖДАВА, ЧЕ В КАЛИФОРНИЯ Е ОТКРИТО ГОЛЯМО КОЛИЧЕСТВО ЗЛАТО. Калифорний-

ската златна треска е период от историята на САЩ, характеризиращ се с истерия за търсене на злато в Северна Калифорния. Този период се отличава с масова миграция на хора към Калифорния, които са искали бързо да забогатеят. Повечето търсачи обаче намират злато колкото да покрият всекидневните си разходи. Треската започва в Сатърс Мил, близо до Колома, на 24 януари 1848 г., когато Джеймс У. Маршал, работещ по това време за агронома от Сакраменто Джон Сатър, открива буца злато. Обикновено се приема, че златната треска в Калифорния приключва през 1858 г., когато започва Колорадската златна треска.

1944 - В С. ВЪРБОВО СЕ РАЖДА БОЙКА ПРИСАДОВА. Тя е българска народна певица,

изпълнителка на родопски песенен фолклор. Тя е една от първите певици на фолклорния ансамбъл "Родопи" и негова солистка. Успоредно с музикалната си кариера завършва Академията за музикално и танцово изкуство в Пловдив. Кариерата ѝ продължава в Държавния ансамбъл за народни песни и танци, под диригентството на Филип Кутев. Впоследствие Присадова сама започва да ръководи певчески състави, с които също добива признание и популярност. Солистка е на хора "Космически гласове от България". През 2005 г. по повод 60-годишнината на певицата община Смолян я награждава със златен плакет и я предлага за орден "Кирил и Методий", а град Чепеларе я обявява за свой почетен гражданин.

1949 - ИЕРУСАЛИМ Е ПРОВЪЗГЛАСЕН ЗА СТОЛИЦА НА НОВАТА ДЪРЖАВА ИЗРАЕЛ. Той е древен

град в Близкия изток от ключово значение за юдейството, християнството и исляма. Съгласно конституцията на Държавата Израел, Иерусалим е нейната единна и неделима столица. Палестинските автономни власти претендират източен Иерусалим да стане тяхна столица.

1975 - В СОФИЯ Е ОТКРИТ ГОЛЯМ КОМПЛЕКС СТУДЕНТСКИ ОБЩЕЖИТИЯ, ИЗВЕЩЕН КАТО СТУДЕНТСКИ ГРАД. Това е жилищен комплекс в София, съставен предимно от студентски общежития. Намира се близо до кварталите "Дианабад" и "Дървеница", в полите на Витоша, и е част от административния район "Студентски" на Столична община. Първоначалното му название е Студентски град "Христо Ботев".

1990 - ИСЛЯМСКИ ВОДАЧИ ПРИЗОВАВАТ ДА БЪДЕ НАКАЗАН СЪС СМЪРТ БРИТАНСКИЯТ ПИСАТЕЛ САЛМАН РУШДИ. Той е

британски писател от индийски произход. Стилът му, смесващ митология и фантазия с реалния живот, понякога е определян като магически реализъм. През 1988 г. романът му "Сатанински строфи" предизвиква силни противоречия и възмущения в ислямския свят. Книгата е забранена в много страни, иранският аятолах Рухола Хомейни го обявява за вероотстъпник и за убийството му е определена награда от 3 милиона долара. На 23 юни 2007 г. наградата за главата му е показана на 11,4 милиона долара.

2008 - В ПЕРЕДЕЛКИНО, РУСИЯ, УМИРА АЛЕКСИЙ II (1929-2008). Той е 15-ият патриарх на Москва и цяла Русия. Предстоятел е на Руската православна църква в периода от 10 юни 1990 до 5 декември 2008 г. Роден е на 23 февруари 1929 г. в Талин, Естония, в семейството на руски емигранти. Завършва богословие в Ленинград през 1949 г. Ръкоположен е за дякон през 1950 г., след това става свещеник и монах. През 1953 година завършва Ленинградската духовна академия. През 1961 г. е назначен за епископ на Талин и Естония. За архиепископ е избран от 1964 г. и след 4 години през 1968 г. вече е митрополит. От 1986 г. до избора му за патриарх е митрополит на Новгород и Ленинград. След смъртта на патриарх Пимен I през 1990 г. Алексий е избран за новия предстоятел на Руската православна църква.

Битие

www.duma.bg

Пред блока си имаме черница, която ражда мандарини. Не вярвате ли? Хм...

Пред нашия блок в софийския жк "Младост" от десетилетия расте черница. Като узреят нейните плодове, цялата махала си спомня за детството, когато устнички и зъбки ставаха морави от сладките дуди, а майките се чудеха как да спасят напаните със сока блузки. Това са спомени от времето, когато гледахме копринени буби. Оттам украинските българи от Одеса и околностите наричат дудата шелковица, демек коприненка или нещо подобно от руското име на коприната шолк. Но това е забравен и зарязан бизнес. Днес нашата черница е по съвместителство, защото не храни буби. Ей по това време през ноември и декември клоните ѝ са отрупани и берем мандарини. Ето вчера например събрах в една торбичка към два килограма. Можеше да са и повече, ама хлапетиите ги късат още зелени, белят, хапват, плюят и питат маймуните как ги ядат тия неща. Никой не си паркира колата под черницата, ясно е защо.

Малко по-нататък от другата страна на блока има една доста дълга редица тополи. Огромни. Като се знае, че в този район е имало казарми, човек с умиление благославя делото на незнайния старшина, който лично е държал фиданките, докато ротата в пълен състав ги засажда. Затова са така прави и устремени към късцето небе над тясното междублоково пространство, което не се води улица и затова не запълват дупките в асфалта. Нищо че небето е затапено от смог. Тополите не раждат нищо, само ни затрупват с онези гадни пухчета, ехидно бихте отбелязали вие и си спомняте съчувствено за войничета, които целодневно метат по плаца жълтите листа есенес. Не раждат тополите нищо, но не и нашите обаче. В късната есен нашите тополи са отрупани до върха. Кръгли и продълговати, по-бледи и по-наситени, по-мекички и по-стегнати, по-ароматни и не топкоз, по-гладки и по-грапави, дори космати, по-едри и още по-едри. Някои комшии от по-високите етажи си придърпват направо от терасата. А дечурлигата ги късат преждевременно, опитват, плюят и само правят зян. Та точно под тези тополи... Моля? Не се казва какво расте по тях? Правилно сте забелязали. Че ако се каже, нали и вие ще дойдете да берете! А ние правим износ, затваряме буркани...

Но на въпроса. Тъкмо под тези тополи са подредени в една редица кофите, казаните или може би контейнерите, кой знае как се казват... Абе онези, както би се изразил старшинката, "специални помещения, сиреч кошчета за боклук". Най-сетне стана ясно, че тъкмо под нашите тополи си изхвърляме битовите отпадъци в едни големи зелени... помещения с похлупак. За похлупака ще си говорим отделно. Това, че контейнерите са под тополите, има съдбовно значение за самите тях.

Преди някое време една от тополите сама си решила да се пренесе в други измерения. И вместо да продължи да си стърчи - ж-ж-ж-ж-ТРЯЯЯС! В хоризонтално положение на земята само за един миг. В самото това падение има нещо знаменателно. Дървото се изплющя по азимут около 45 градуса, т. е. в посока североизток. Ако се беше ступардисала малко по-северно, щеше да

Особености на софийското сметосъбиране

Или защо черниците раждат мандарини

Васил ПОПОВ

натроши стройната редица от десетина контейнера в момента препълнени, както обикновено. Отпадъците щяха да се пръснат по цялата улица, вдигнати от вятъра. И дори из целия квартал, защото знаете течението как се усуква около блоковете. Обаче те са под дърветата, а тополата се връчна леко, пресече със снагата си улицата и се тръшна върху един културно паркиран мерцедес. Как го уцели! Направи го на хардауш. А наоколо лади, опелчета, фау ве, рено, пежо, ауди. Избор богат. Но тополата право в мерчо.

Излиза от блока собственикът на скъпото возило и вместо да се затръшка и си скубе косите, хили се неадекватно. Не си скубе косите, първо защото е плешив. Второ, защото имал пълно каско и разни други, с което щял да си купи чистак нова кола. Хм, гледаш го обикновен, пък предвидлив. Човекът с моторната резачка, който дойде да освободи улицата от последиците на проишествието, пита сега каква марка ще си купи. Пък плешивият няма колебание - от мерцедес по-хубав е само мерцедес. Хм, уж обикновен, пък мъдър, наме-

ства си каската дървосекачът КОМИДЖИЯ и пали мотора. За нула време тополата става на трупи, товари се и поема към неизвестен гатер, където ще премине в други измерения като талпи. А пълните контейнери си траят под останалите тополи и зяпат сеир. Те знаят, че след малко едни хора с метли ще съберат останалите по асфалта клечоци и ще ги хвърлят пак в тях. Май там отидоха и онези неща, дето се раждат по нашите тополи, но не казваме какво са, че и други ще дойдат да берат. А вятърът не можа да вдигне мерцедеса и да го понесе като смачкан вестник по пътя. Вдигна го една колесарка и право в "Кремиковци" за претопяване. Там пък угасили доменните пещи, защото за претопяване имало само балиран и депониран боклук, но той не бил за тези пещи и изобщо няма къде да се преработва. Не затворен цикъл, а най-банално зацикляне.

Мина време, кофите препълнени. Пензионирани професори рови в тях с пръчка. Професоре, толкова ли си изпаднал? Глупости, смее се белобрадиат, аз не съм оня клошар от карикатурите на социална тема, макар че изобщо не съм прескочил прага на бедността, но тук вода научно изследване, секретно е. От споделяната класифицирана информация става ясно, че от известно време го мъчи мисълта защо всички се натискат да овладеят софийското сметосъбиране. "Абе злато има в тоя боклук" е темата на научното дирене. Хем няма къде да го изхвърлят, хем искат да го събират, цъка с език ученият и изумен си скубе брадата. И изведнъж... прозрение. Ето къде е разковничето - изхвърлянето! Науката е на прага на сензационно откритие. Извлечен е Първият основен закон за XXI век във физикохимията и той е в сектор "Сметодинамика и съпротивление". Законът гласи: "Всеки може да събере боклука софийски, но какво да го прави дори ББ не знае."

До формулирането на много природонаучни закони се стига след низ от случайности, както и сега. Ако не беше паднала тополата, нямаше спешно да опразнят препълнените контейнери с битови отпадъци, зер нали идват телевизии, камери. Така по спешност натоварват случайно камиона на шофьорчето Стойчо и му казват: "Дай газ!" Давам, вика Стойчо, ама накъде бе, шефе? Ти само карай, ще видим накъде, чува момъкът и потегля. Така боклукът тръгва. Стойчо приближава Цала-

пица, но там среща съпротива.

Местното население прегражда магистралата и отказва да приеме боклука заради ниските изкупни цени на гроздето. В този миг към тях се присъединяват всички лозари от цялата територия на страната. По една случайност тази година реколтата е богата. Винпромите са задръстени и над 85 хиляди тона грозде остава неизкупено. Тук сега е много важно, не е изкупено гроздето на дребните производители, не на едрите.

Та неизкупеното грозде не става за друго, освен за домашна ракия. Обявена е всеобща и пълна мобилизация на казаните. В някои населени места казан има във всяка втора къща. Останалите използват тенджерата под налягане, като на мястото на клапана включват охлаждащата серпентина. И на тези дребни производители замалко да им вдигнат акциза. Но отново мъдростта на ББ спасява положението. Защото протестът на дребните производители е едно, а протестът на дълбоко огорчените и с грубо накарнени граждански права консуматори е непредсказуем. Ето защо селяни нарекоха домашната си ракия "Борисовка". Не че е като боклук, напротив ракия е.

В това време, нали се сещате, шофьорчето Стойчо мисли накъде да кара или по-скоро кара, без да мисли.

Въпросът е да има движение на столичния боклук. Но за да има движение, камионът трябва да се опразни, да се върне в столицата под редицата тополи и да се напълни пак. Стойчо се сеща за свой братовчед рибар и директно през Силистра набива спирачки на терминала в порт Мичурин, Царево. Братчед, вика Стойчо, пали мотора на гемията и да потопим боклука наред Черно море. Да, обаче братовчедът е индивидуален член на ЧИС (черноморското икономическо сътрудничество) и току що полива с другари оправянето на акциза за калкана. Какъв боклук, скачат зелените патрули. Но ги заглушава телефонен звън откъм Москва. Ребята, ако с вашите отпадъци задръстите тръбата, ой каква енергийна криза, ледниковый период!

Тук става ясно, че проблемът придобива международна значимост и Стойчо осъзнава своята лична отговорност пред човечеството. Нямайки шосе на изток от брега, той дава назад. Карайки назад обаче, мисли напред - шом земята и световният океан не приемат софийския боклук, да го изпратим в пустинния космос. Има резон. Там е едно голямо празно място и докато софиянци го напълнят, ще видят зор. Въпросът обаче е за пионерите, първопроходците, дето се вика да повлечем крак, после ще ни последват. Другият въпрос е прагматичен - изстрелването. Тегли шофьорчето назад, мисли напред и търси комуникации, но Байконур, Кейп Канаверал, Куру в Гвиана дават заето. А как би било хубаво - изкарваме горе балите, в условията на абсолютен вакуум те се пръснат и забоклучват цялата вселена.

Псува Стойчо, кара си назад и си псува, но вече не дето ония телефони му дават заето, а вече мрази конструктора на камиона, на който акълът му стигнал да постави само една задна скорост. Но не бива да се коси, защото за софийския боклук няма еднопосочен билет, той винаги се връща. Така Стойчо върна товара си под тополите и го изсипа обратно в и без това препълнените зеленикави контейнери.

Ако си спомняте, контейнерите за битови отпадъци имат похлупаци, които никой не забелязва. Никой не ги захлупва, дори боклукчиите, когато все пак опразват "специалните помещения". Да видим като паднат дъждовешите, като се напълнят с вода сметовместимостите как зловонията ще рукнат пак по улиците, зер шахтите към каналите са задръстени с боклук. И като стегнат студове, как ще се пръснат от заледената вода.

ВЪЛШЕБНО ПРЕОБРАЗЯВАНЕ по системата „Минус 60“

За да отслабнете, трябва да ядете всичко, твърди авторката на метода Екатерина Мириманова

Един от най-изненадващите бестселъри на руското издателство “Ексмо” за тази година е книгата на Екатерина Мириманова “Системата Минус 60”. Авторката е обикновена млада жена, която изработва собствен метод за отслабване, благодарение на който успява да сваля 60 килограма за година и половина, без вредни последствия за здравето. Тя създава собствен сайт, на който споделя как е успяла да се освободи от излишното тегло и как поддържа добрата си форма. Скоро страниците на Мириманова се превръщат в една от най-посещаваните, което води и до написването на книгата. Тя вече е достояние и на българските читатели, благодарение на ИК “Хермес”.

Непрестанната борба с килограмите

Екатерина Мириманова е била доста пълно дете, въпреки

повече да преяжда. Когато се запознава с настоящия си съпруг, тя вече е качила 10 кг, а преди сватбата тежи 75 кг. Катя забременява и поради здравословни проблеми пие хормонални таблетки и се обездвижва. Две седмици преди раждането тя достига 112 кг, а няколко месеца след това младата майка вече тежи 120 кг!

Верният приятел - грехите

Макар наднорменото тегло вече да се отразявало негативно на здравето на Екатерина, именно дрехите я карат да осъзнае, че има сериозен проблем. На първо място се стреснала от размера - 56-и. От друга страна, част от познатите на Екатерина вече й подхвърляли не особено деликатни намеци. Тя се чувствала млада, красива и кройла амбициозни планове за бъдещето, а изглеждала възрастна, уморена и изтощена. Тогава младата жена решава, че ще направи всичко възможно да изглежда по начина, по който се чувства.

Основните принципи

Правило 1: Научете се да се съобразявате с нуждите на организма. Човешкият организъм е сложен механизъм и често се нуждае от конкретни вещества. Ето защо в даден период изпитваме нужда да консумираме определени храни. Трябва да се вслушваме в потребностите на организма и да се стремим постепенно да въвеждаме здравословни про-

дукти в менюто си.

Правило 2: Постепенно променяйте хранителните си навици и стъпка по стъпка вървете към новия начин на живот. Не променяйте ритъма си на живот и своите навици изведнъж. Това само ще ви напреди допълнително. Например вместо да изядете една кутия шоколадови бонбони на вечеря, изяжте само половин. На следващия ден пак можете да се насладите на половин кутия шоколадови бонбони, но на обяд. Постепенно намалявайте количеството и консумирайте калорични храни преди обяд.

Правило 3: Преди 12 на обяд можете да консумирате всичко, което пожелаете, а последното хранене за деня трябва да бъде не по-късно от 18 ч. До 12 ч. на обяд няма никакви ограничения, позволени са всички вредни или много калорични продукти. След това трябва да се избягват всички тежки и съдържащи много мазнини храни. Сред забранените продукти са бобовите култури, гъбите, тестените изделия, приготвени от бяло брашно, храни, съдържащи рафинирана захар, определени плодове. Вечер, когато жизнените функции се забавят, се преминава на още по-щадящ режим. Позволено са зеленчуци, месо, яйца, ориз, но правилото е желязно: след 18 ч. не се консумира нищо.

Правило 4: Физически натоварвания за по-добри резултати. Не е необходимо да посещавате фитнес зала или да се запишете на аеробика или друг вид гимнастика. Мо-

жете да правите собствен комплекс упражнения вкъщи, съобразен с вашето здравословно състояние и предпочитания. Важно е веднага щом свикнете с режима на хранене, да започнете всекидневни физически натоварвания. В началото нека са 5 минути - дори само толкова отделено време за упражнения ускорява метаболизма и повишава тонуса.

Правило 5: То се отнася за всички, които искат да се борят с целулита и стриите. Стриите и целулитът са проблем на почти всяка жена. Този козметичен дефект се превръща в кошмар, особено за дамиче, отслабнали драстично. Козметичните компании се надпреварват да рекламират безброй продукти против стрии и целулит. Освен че са скъпи, тези препарати често са и неефективни. Звучи невероятно, но можете да се справите и в домашни условия. Цялата процедура ще ви излезе значително по-евтино и ще ви отнеме само десетина минути на ден. Специален скраб с кафе и масаж с мумийо са сред тайните на гладката и сияйна кожа.

Бъдете последователни!

За да избегнете моментите на слабост и евентуалните

провали, Екатерина Мириманова споделя изводите, до които е стигнала, вървейки по трънливия път на своето вълшебно преобразяване. И тъй като всяка външна промяна е следствие на вътрешна промяна, не можем да пренебрегнем “психологията на отслабването”.

Престанете да си казвате: “Няма да мога!” Когато вярвате в себе си, нещата се случват по-лесно. Не си измисляйте причини да отлагате, а предприемете конкретни действия.

Простете си за килограмите, които сте качили. Просто така се е случило. Не губете време в самообвинения, а гледайте напред.

Снимайте се по бански. Когато започнете да отслабвате, снимките ще ви действат стимулиращо, в определен момент ще имате особена нужда от мотивация.

Подредете приоритетите си. Ако продължавате да тичате като лабораторна мишка в колело, рискувате да изпаднете в депресия. Оставете време за себе си и не се старайте постоянно да свършите всичко. Ще се преуморите и изнервите, а това само ще ви подтикне към преяждане.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ки опитите на родителите й да й наложат ограничения. На 14 години обаче решава да отслабне, прибегвайки до познатия метод да ограничи количеството храна до минимум. Бързо достигнала заветните 50 кг при ръст 175 см и скоро дори получила предложение да се снима като модел. Благодарение на активния си начин на живот - работела в областта на рекламата и паралелно с това завършила педагогика, а после и английска филология - поддържала добрата си форма. И то просто защото не й оставало време да се храни и почти цял ден консумирала само кафе.

В живота на младото момиче настъпва тежък период, когато навършва 17 години: баща й умира от рак, майка й се омъжва повторно и заминава за Испания, Екатерина се разделя с приятеля си. Всички тези неприятности я подтикват все

□ Катя, когато бяхте пълна, имаше ли комплекси?

- Не. Харесвах се, защото не съзнавах, че имам проблем. Често ми казват, че и пълна съм била симпатична. Благодаря, но сега се харесвам повече. Обаче съм благодарна, че бях дебела. Борбата с наднорменото тегло ми даде възможност да променя живота си и да повярвам в чудеса.

Катя Мириманова днес

Как „кралят на смъртта” стана крал на прогреса

ПКомисията за Нобеловите награди за 108-и път оповести имената на избраните и на 10 декември в Стокхолм е церемонията по тяхното връчване. От октомври насам светът на учените осмисля приноса на новите Нобелови лауреати в развитието на глобалната наука.

Австрийската аристократка Берта Кински (по-късно баронеса фон Сутнер), известна писателка-пацифистка и близка приятелка на Нобел, го описва така: "Мъж под среден ръст, с тъмна брада и правилни черти. Сини очи проблесват под гъстите вежди. Изразът на лицето е разсеян, почти мечтателен..."

Духовете на Нифлхайм

От него се възхищавали всички, които го заобикаляли, бил изключително трудолюбив, но меланхоличен, печален. Казвал, че за мрачното му настроение причина били "духовете на Нифлхайм" - митични обитатели на крайния север в неговата родина Швеция.

Роден е през 1833 г. в Стокхолм, четвърти син на Емануел Нобел, талантлив строител и изобретател, животът на който бил низ от успехи и катастрофи. Претърпял крах в Швеция, започнал производство на парни двигатели в Русия, но руското правителство анулирало договора и той, разорен, се завърнал в Швеция.

Алфред получил разностранно образование - учил в Стокхолм, Париж, Рим, Берлин, проявил големи лингвистични способности. Увлечал се по химията - изучавал свойствата на нитроглицерина, и своя първи патент получил през 1857 г. - успял да реши проблема за детонацията. Огромната взривна сила на нитроглицерина била известна, но поради неговата нестабилност не успявали да го използват пълноценно. Нобел изобретил капсундетонатора, който сравнително контролирано го взривявал.

С най-малкия си брат Емил започнал производство на детонатора, но през 1863 г. лабораторията се взривила и Емил загинал. Взривът в Стокхолм се оказал само първият от цяла серия катастрофи - през 1866 г. параход, превозващ нитроглицерин, се взривил край бреговете на Панама, избухнал склад в

Николай МЕТОДИЕВ

Сан Франциско, катастрофи станали и в Хамбург, Ню Йорк, Сидни.

Нобел търсел вещество, което да ограничи нестабилността на нитроглицерина и способността му да се само-взривява. Спрял се на минерала кизелгур, който, смесен с нитроглицерин и нитроцелулоза, давал вещество много по-безопасно при работа с него. Нарекъл го динамит, от гръцкото "динамис", което означава "мощ". Използва-

ли го в строителството, за прокарване на тунели, разкриване на каменовъглени пластове и др.

Динамитът се превърнал в най-търсения взрив в света и Нобел и неговите партньори строели заводи в Европа, Азия, Америка. Печалбите били огромни. От 11 тона през 1867 г. през 1874-а производството достигнало 3120 тона. Компанията "Бритиш динамит" раздавала на своите акционери (включително и на Нобел) 12-15% дивиденди в продължение на 10 години.

фон Сутнер, една от най-близките приятелки на Нобел.

Избор и критики...

Всяка есен възможните кандидатури се разпращат за обсъждане на нобелисти от минали години и международни светили на науката. През февруари Нобеловите комитети започват да изучават издигнатите предложения и изготвят аргументирани доклади. Окончателно избраните се оповестяват през октом-

Алфред Нобел има рядката възможност да прочете собствения си некролог и сякаш това го амбицира да направи прочутото завещание, с което учредява наградата за хора, "...донесли най-голяма полза на човечеството"

В лабораторията

Динамитните шапки и днес са страшно оръжие на тероризма

Освен динамита Нобел създавал и т.нар. взривен желатин и патентовал бездимния барут, търсен масово от армията по света; разработвал и проблеми извън рамките на взривните вещества - експериментирал изкуствени заместители на коприната, кожата, каучука, интересувал се от аерофотоснимки за нуждите на картографията и др.

Движа се без кормило и компас...

По природа и необходимост бил космополит - свободно владел 6 езика и се чувствал у дома във всички европейски страни. Освен в Стокхолм живеел в Хамбург, наемал елегантна къща в Париж, а до смъртта си се заселил в Италия. Виктор Юго го наричал "милионерът скитник", а в минута на унижение се оплаквал каква цена трябвало да заплати за живота, който живеел: "Движа се без кормило и компас, корабостроителска отломка в морето на живота. Нямам семейство, тази скъпоценна жизнена котва, нямам приятели, които да обичам, нямам врагове, които да ненавиждам."

Имал рядката възможност да прочете собствения си некролог - когато починал брат му Лудвиг, френски журналист погрешно съобщил за смъртта на Алфред, когото нарекъл "краля на смъртта". Тази грешка превърнала Нобел в още по-голям пацифист, отколкото бил дотогава.

Сякаш предчувствал края, една година преди смъртта си сам съставил завещанието си. Наредил цялото му богатство, което надхвърлило 62 млн. английски лири по днешния курс, да се вложи в ценни книжа и лихвите от тях всяка година да се дават като награда на хора "...донесли най-голяма полза на човечеството" в областта на физиката, химията, литературата, медицината (или биологията), а също и за дейност по укрепване на мира. През 1969 г. към тях е прибавена и награда по икономика.

Първите нобелисти са определени през 1901 г.: физика - Вилхелм Рьонген, литература - Теодор Момзен, за мир - Анри Дюнан, основателя на Червения кръст, и др. През 1905 г. с наградата за мир била удостоена баронеса

ври, а наградите се връчват на 10 декември - деня на смъртта на Нобел.

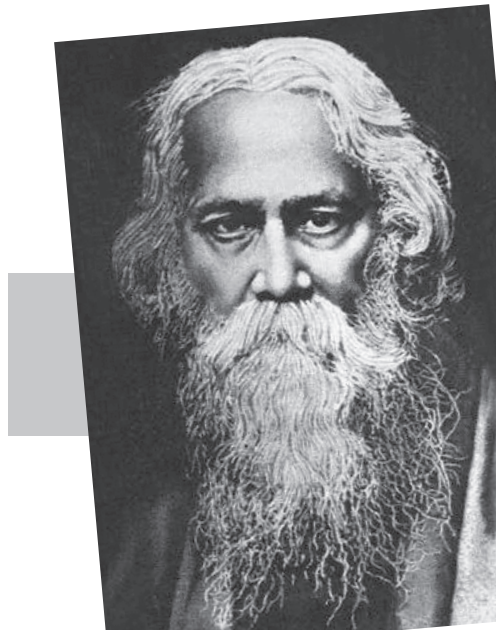
Критиците смятат, че е необходимо корекция на механизма за определяне на нобелистите - наградите да се дават за нещо открито, експериментално и утвърдено, а не на учени, които се нуждаят от средства, за да работят. Бърнард Шоу, нобелист по литература през 1925 г., нарича наградата "...спасителен пояс, хвърлен на плувец, който вече е достигнал брега".

Обръщат внимание и на внушителния списък пренебрегнатите писатели - Толстой, Марк Твен, Хенрик Ибсен, Марсел Пруст, Август Стриндберг, Джеймс Джойс и др. Махатма Ганди не получил наградата за мир, въпреки че тя била присъдена на твърде спорните Теодор Рузвелт, Хенри Кисинджър, египетския президент Ануар Садат и др. Наградата за мир на бившия вицепрезидент на САЩ Ал Гор и на Международната експертна група на ООН за промените в климата беше посрещната доста критично, а наградата на Барак Обама беше оценена като награда, дадена на кредит.

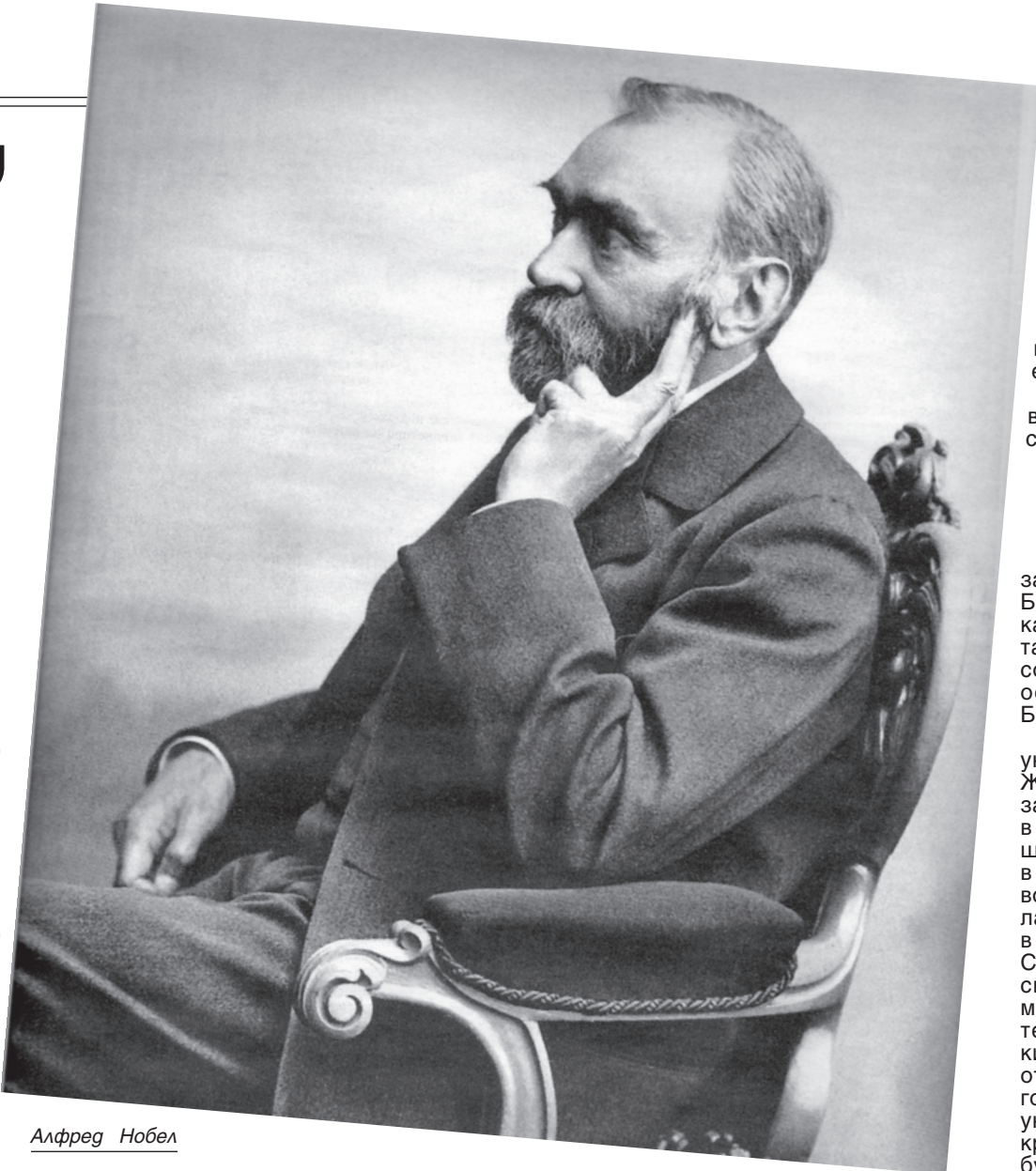
Има и грешни присъждания

Датски учен получил наградата, но по-късно установили, че невярно интерпретирал получените при изследването резултати; немски учен получил премията за разработена противотуберкулозна ваксина, но по-късно тя се оказала неефекасна.

Намесват се и политически съображения - през 1937 г. Хитлер забранил на немците да приемат Нобеловата награда, след като тя била присъдена на писателя и журналиста Карл фон Осиевски, убит във фашистки концлагер; съветският писател Борис Пастернак отказва наградата, тъй като в СССР е подложен на остра кри-

Рабиндранат Тагор

Алфред Нобел

тика за романа си "Д-р Живаго"; Н.С. Хрущов отхвърлил идеята С. Корольов да бъде номиниран за Нобелова награда, тъй като постижението му било на целия съветски народ". С изненада и голяма доза скептицизъм се комитира и тазгодишната награда на Херта и Едмунда Мюлер - германска писателка от румънски произход, за книгата ѝ "Животното в сърцето". Надделява становището, че комисията се е поддала на внушенията в годината на падането на Берлинската стена да се присъди наградата на германска писателка, дисидентка срещу режима на Чаушеску.

Срещат се и персонални оспорвания на отличията. За 2006 г. наградата за физика на американците Джон Мейджър и Дж. Смуут за разнородността на реликтовото излъчване (космическите микровълни) предизвика негативни коментари. Явлението било открито през 1983 г. от съветски учени и публикувано в Русия и Великобритания, а Мейджър и Смуут само го изучили и потвърдили.

Оспорена била и наградата по химия на Роджър Корнбърг - по-подходящ бил японецът Сумио Ийзидима, който открил нанотръбичките на въглерода - основа на супермодерните сега нанотехнологии. Корнбърг само прецизно онагледил механизма на пренасяне към ДНК на един достатъчно познат ензим, но това било по-подходящо за медицина или биология, но не и за химия.

Има и екстравагантни случаи. Индийският писател Рабиндранат Тагор е първият неевропеец, удостоен с Нобелова награда (1913 г.) за литература. Той е единственият поет, удосто-

Елиас Канети

Мария Склодовска - Кюри

красотата на ранните ми години в Русчук, за техните страсти и страхове. Всичко, което преживях по-късно, вече се бе случило в Русчук... По много причини съм благодарен на България и се радвам на всичко, което се прави за България..." - пише Канети.

Нашата страна е имала и други представители, с които би могла да влезе в клуба на нобелистите, но по една или друга причина не е успяла. Мнозина литературоведи смятат, че в миналото с Пенчо Slaveйков и Елисавета Багряна, а днес

с Валери Петров и Антон Дончев бихме могли да кандидатстваме

за Нобел в литературата. А проф. Боян Биолчев определи Йордан Радичков като "...Човекът, съзрял космоса в душата на българите и превърнал го във висока световна литература. Това е несъмнената Нобелова награда на България..."

Д-р Стамен Григоров, випускник на университета в Монпелие (биология) и Женева (медицина), през 1905 г. се завърща в България, работи като лекар в болницата в град Трън (с един фелдшер и две медицински сестри), участва в Балканската и Междусъюзническата война и в създадената от него малка лаборатория в Трън разработва първата в света ваксина против туберкулоза. Съобщението е публикувано във френското медицинско списание "Ла пракс медицинка". Открива млечно-киселата бактерия, която произвежда българското кисело мляко. Откритието е потвърдено от института "Пастер" в Париж. Д-р Григоров получава наградата на Женевския университет и днес в литературата откритието му се изписва като "Бацитус булгарicus - Григоров", но е прескочен за голямата награда.

В нашата страна не среща подкрепа, местят го в различни градове (Горна Оряховица, Провадия, Варна), докато през 1935 г. се принудил да приеме поканата да работи в Мила-

но. Завръща се в България през 1944 г., посрещнат е като "човек, работил за фашистка Италия" и умира в нищета през 1945 г. в Новоселци (сега Елин Пелин). През 2008 г.

Комисията за мир е оценявала и груз българин

тя обсъждала кандидатурата на Иван Суванджиев, син на български емигрант в Канада от добричкото село Драганово. Израснал в Детройт, работил в колежа "Наропа" - единственият будистки колеж на Запад. Запознал се с Дон Енгъл - президентка на фондацията "Колорадски приятели на Тибет" и през 2001 г. нобелистът архиепископ Дезмънд Туту ги венчава в ЮАР. С подкрепата на Далай Лама двамата основават "Пийс Джем" - международна образователна програма, в която дванадесет Нобелови лауреати работят за каузата на мира сред младежта, главно ученици в гимназиите.

"Пийс Джем" е програма, базирана на съзнанието, че мирът се постига с убеждение и труд. Учениците вземат участие в едногодишни семинари, в които се обсъждат с казуси като насилие, расизъм, човешки права, разпространение на наркотици, проституция и др. Изучават живота на Нобеловите лауреати, работят в ръководени лично от тях образователни програми. Завършват с форум, в който обобщават натрупания опит. Създават и мрежа от центрове, които работят по проблемите за борба със СПИН, решаване на конфликти и прекратяване на насилие, центрове за бездомни, пенсионерски столове и други хуманитарни инициативи.

Въпреки забележките и критиките повечето учени са съгласни, че с малки изключения по-голямата част от наградите са давани на най-достоините и според нас правилно се свеждат до субективизъм в комисите и до личните предпочитания на критиците.

Връчване на Нобелови награди

Големият учен (вляво) с неговия колега Робърт Стрелелер пред вилата "Нобел" в Сан Реми, лятото на 1896 г.

Направили сте грешка

Да признаете или га не признаете?

Най-страшното вече се е случило, казали сте някаква грешка, нещо сте объркали и нещата са тръгнали не така, както ви се иска. Налага се да оправите бъркотията.

Възможно е да сте загубили голям клиент на фирмата, може би сте оплескали нещата във важен проект или сте подвели някой колега или дори целия екип. И сега настъпи моментът на истината - трябва да признаете, че сте се изложили и да оперете пешкира.

Инстинктът ни за самосъхранение има голяма сила. Първата ни реакция е да се скрием, да премълчим и да чакаме нещата някак си сами да се оправят. Често ни се иска да се защитим, въпреки че винаги за излагането си е само наша. Кой иска да го уволнят, да му се обърка кариерата, отношенията или репутацията?

Много хора ще се опитват да намалят значението на направената от тях грешка. Съществува цяла колекция от оправдания, призовани да отклонят вниманието от истинския виновник на ста-

налото, да се подцени ситуацията или дори да се отрече, че изобщо има някакъв проблем.

Казват, че най-големите шампиони в този вид "спорт" са административните работници, винаги имащи запас от оправдания при всякакъв вид излагания. Те са измислили универсалната фраза "Да, понякога се случват грешки", което означава "Да, има грешки и винаги ще ги има и никой не е виновен за това и най-малко аз".

Какво ще се случи, ако честно каже-те: "Аз направих грешка"?

Казвайки подобно нещо, вие автоматично подлагате своята професионална репутация на голямо изпитание. Не е сигурно, че досегашните ви постижения, дори те да са много добри, няма да

Признатата грешка ще стовари огромен негативен товар върху вашата кариера

бъдат забравени след една единствена грешка. Признавайки на-право вина-та си, става-те удобна мишена за колегите и на-чалниците си, които могат да не пропуснат да се покажат велики

за ваша сметка, като с удоволствие да ви замерват с обвинения.

От друга страна, признаването на грешка, за вас е една стъпка към разрешаването на проблема и, при успешен изход от положението, към засилването на своето професионално положение. Признавайки своята грешка, най-малко-то, което показвате на околните, е, че

можете да поемате отговорност, не се предавате и нямате навик да прехвърляте вината.

Ако трябва да избирате дали да признаете вината си, или да насочите усилията си към прикриването на направеното от вас, ви препоръчваме все пак да не се хабите напразно, а "сами да се изложите". Можете да го направите по възможно най-добрия за вас начин.

Ако не сте изпълнили обещание към някого, поставете се на мястото на този човек и помислете какво той изпитва в момента, какви трудности е предизвикала вашата грешка и какви действия биха могли да удовлетворят подведения от вас човек.

Разберете, че вашите действия, може би, са засегнали доста хора, на които в момента им е доста по-зле от вас. Не се оглеждайте, търсейки човека, на когото можете да прехвърлите вината. Дори да сте се изложили, защото вас някой ви е подвел, това не значи, че не носите своята част на отговорност.

Това е доста трудно, но трябва да си носите отговорностите. Разбира се, винаги има вероятност, че ще ви се разминат без последствия, но практиката показва, че голямото обкръжение обикновено има големи последствия. Поемането на отговорност означава, че трябва да оправите нещата, а за това ви трябва план за действие. Трябва да имате ясна идея за това какво точно се е случило, как можете да го оправите и как да не допускате подобни неща да ви се случват и за в бъдеще.

Наистина, едно "Съжалявам, извинявайте" може да свърши доста по-голяма работа, отколкото дългите обяснения за случилото се.

Когато избирате дали да признаете грешката си или не, не забравяйте, че и победителите също понякога губят. Важното е да запазите добрата си репутация.

8 декември

Празник на студентите в България

А защо?...

Снимка БГНЕС

Итази година студентският празник 8 декември ще бъде отбелязан подобаващо от хилядите настоящи и бивши студенти. Този празник датира още от 1903 г. за възпитаниците на Софийския университет, а от 1994 г. става празник на всички студенти в България.

8 декември е чудесен повод за студентите да забравят за предстоящата сесия, за курсовите работи, изпитите, контролните, дипломните работи, за наема за общежитието или за семестриалната такса. На този ден всички настоящи студенти празнуват. Празнуват дори бившите, а напоследък и бъдещите студенти. В този ден става все по-трудно да си намериш място в ресторант, бар, кафе, кръчма или клуб.

За да избягат за малко от атмосферата на учебното заведение, много от студентите предпочитат да отбележат празника, като отидат за няколко дни в някой зимен курорт в страната, в някоя хижа в малко градче или на вила на приятел. Други предпочитат празнуването в заведение, а трети организират събиране с колеги и приятели в общежития и квартири.

За първи път студентите празнуват свой празник преди 106 години. През 1897 г. министърът на просвещението проф. Иван Шишманов поставя въпроса първото висше училище в България да има "по-особен, свой празник". През 1902 г.

Академичният съвет на Софийския университет решава това да е денят на просветителя свети Климент Охридски - 25 ноември. По нов стил това е 8 декември. Министерството се съгласява и студентите го отбелязват за първи път през 1903 г.

Празнуването е отменено след 1944 г. и е заменено със 17 ноември, когато е Международният ден на студентската солидарност. През 1962 г. празникът на Софийски университет на 8 декември отново е възстановен.

На заседание на Съвета на ректорите на 28 октомври 1994 г. е взето решение 8 декември да бъде неучебен ден и празник на всички български студенти. Така празникът започва да се чества в цялата страна.

Преди това Софийският университет решава да отдели патронния от общия на 8 декември и определя 25 ноември за свой официален празник. Софийският университет, станал причина за честването на сегашния студентски празник, е основан на 1 октомври 1888 г. Създаден е по инициатива на Иван Шишманов и Емануил Иванов като Висш педагогически курс при класическата гимназия с историко-филологическо отделение. Със закон от 1 януари 1889 г. курсът се превръща във висше училище с допълнителни отделения - факултети.

Египетските пирамиди

Оцелялото чудо на античния свят

Под Египетските пирамиди често се имат предвид трите пирамиди на Хеопс, Хефрен и Микерин. Те са разположени в една линия. Към тях понякога се включва и големият сфинкс в Гиза. Архитект и главен надзирател на строежа е Хемон, родственик на Хеопс. Пирамидите се намират на западния бряг на Нил, в Мемфиския некропол.

Древните египтяни са вярвали, че това е земята на смъртта, защото Слънцето залязва на запад. Техните домове са се издигали на източния бряг на реката.

Хеопсовата пирамида, известна още като Великата пирамида, Голямата пирамида в Гиза е последния останал архитектурен паметник, част от Седемте чудеса на света и най-известната пирамида на света. Въпреки че не е намерен нито един погребан фараон, египтолозите предполагат, че Хеопсовата пирамида е служила за гробница на египетския фараон от

четвъртата династия Хуфу, по-познат с гръцкото си име Хеопс, управлявал древен Египет през 2606-2583 г. пр.н.е. Смята се, че пирамидата е построена по проект на архитекта Хемон.

Според египтолози като Марк Ленър и д-р Захи Хауас, Хеопсовата пирамида е построена за около 20 години, като годината на нейното завършване е около 2580 г. пр.н.е. Хеопсовата пирамида е най-старата и най-голямата пирамида от трите пирамиди в Гиза. Стените ѝ са ориентирани към четирите посоки, като входът е от северната. Вътре в постройката има няколко камери, съединени с коридори, и недовършена подземна камера. Първоначално пирамидата е имала височина 146,5 м и страна на основата 231 м, но днес тя е висока 138,75 м, а основата ѝ има дължина 230,4 м. Четири хилядолетия тя е най-високата постройка в света, преди да бъде построена 160-метровата катедрала в Линкълн.

Хеопсовата пирамида

Подарък за любимия човек

Труден избор

Търсенето на подарък за любимия е нещо много трудно! Сякаш нищо не е достатъчно хубаво за него, нищо не е достатъчно скъпо, а много ни се иска да го зарадваме и да му покажем чрез подаръка си колко е скъп за нас.

Как да го направим?

Подаръци си подаряваме и за рождени дни, и за Коледа, за годишнини или за поводи, които само ние си имаме, или пък още по-добре - без повод! Това често празнуване прави избора ни още по-трудно, защото каквато и гениална идея да имаме, се оказва, че вече ни е хрумвала и сме я осъществили преди няколко месеца.

Първата стъпка към избирането на подходящ подарък е да подходите към задачата с добра и позитивна нагласа! Дори този път подаръкът ви да не е незабравим, това едва ли ще промени чувствата на половинката ви, от друга страна, винаги можете да го поднесете по незабравим начин!

Запретнете ръкави

Няма кой по-добре от вас да знае перфектния подарък за вашата половинка. Разровете в паметта си: за какво ви разказва напоследък, пред кои витрини се спира, какви сайтове разглежда, какви филми, може пък да е за някое място, което иска да посети.

Напоследък сте много заети и не сте прекарвали много време заедно? Попитайте приятелите или колегите на поло-

винката си?

Бъдете оригинални

Помислете за подарък, който точно да отговаря на същността на човека, за когото го подарявате. Събднете някоя от детските му мечти. Попитайте родителите или братята и сестрите, за нещо любимо от детството на половинката ви. Използвайте тази информация, за да направите оригинален подарък в тази посока. Дори фактът, че си правите труда за подобно проучване, ще разтопи любимия ви.

Помислете за нематериален подарък

В повечето случаи си подаряваме вещи, при които невинаги можем да вложим някаква романтичност или емоционална стойност, като концерт, изложба, екскурзия, събитие на което любимият ви ще се зарадва да отиде. Така ще си подарите незабравими спомени, които са по-ценни от всяка вещ.

Начинът, по който ще го поднесете

Чрез това вие показвате колко е важен подаръкът и колко е важен другият за вас. Няма проблем, ако опаковката и придружаващите аксесоари са по-скъпи, отколкото съдържанието, защото тяхната роля в поднасянето и приемането на подаръка е огромна. Първото нещо, което се вижда, е опаковката. Чрез нея вие можете да подскажете на другия дали подаръкът е весел или сериозен, малък

или голям и по-този начин да се настрои. А можете да направите и точно обратното - да го заблудите чрез опаковката, за да бъде изненадата още по-голяма.

И като говорим за изненада...

Тя е следващият важен компонент в подаряването на подаръци. Въпреки че когато има празник, подаръкът е нещо очаквано, той все пак е винаги обвързан с изненадата. Кога ще бъде поднесен, какъв ще е. Това чудно усещане ни кара да се чувстваме като деца. Не лишавайте любимия от това усещане - правете всеки път различна изненада. Бъдете изобретателни, според случая.

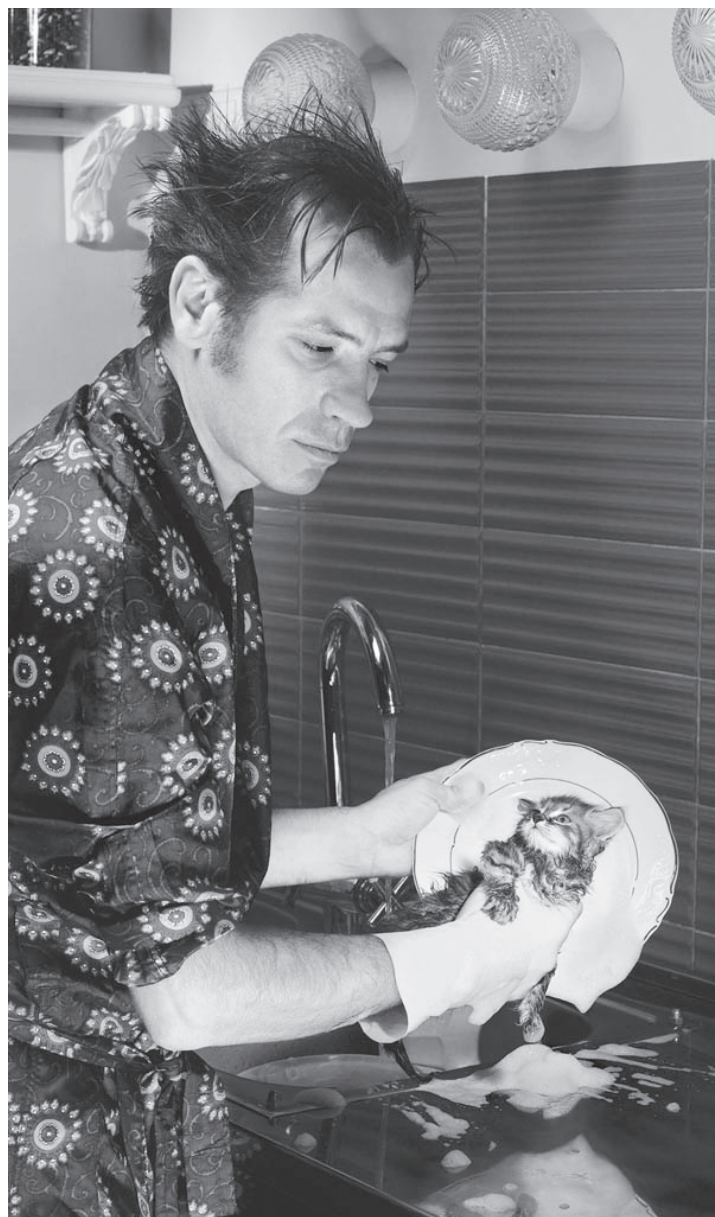
А защо да си подаряваме подаръци изобщо?

Защото те ни правят различни. Защото чрез тях можем да изразим чувствата си и да покажем отношението си към другия. Всеки човек може да вложи в подаръка своя почерк и своето отношение. Просто подарете на любимия нещо, което да му покаже колко го обичате и как мислите за него, дори когато не сте заедно! Подаръкът е късче емоция, което можете да внасяте във връзката си по всяко време!

Махмурлукът

Няма страшно, горе главата!

Махмурлия - това не звучи особено гордо!

Само след дни е 8 декември, следват и поредица от празници, на които много от нас се лъжем, че краят настъпва с Новата година. След това идват Василев ден, Иванов, Йорданов и да не ги изброявам всичките, да не пропусна някой. С повод или без повод, по случай празник или в момент на депресия, за да убием мъката или просто да се повеселим не рядко прекаляваме с алкохола. Сигурно са малко тези, които могат да се похвалят, че нито веднъж не са изпитали последиците от една солидна почерпка. Здравните специалисти обясняват научно какво представлява махмурлукът. За тях това е съвкупност от оплаквания, настъпили вследствие на прекомерен прием на алкохол. Те включват в симптомите главоболие и световъртеж, болки в мускулите, отпадналост, жажда, гадене или повръщане, зачервяване на очите, повишена чувствителност към светлина и шум, влошено качество на съня, намалена трудоспособност. Освен изброените симптоми могат да бъдат добавени и повишена телесна температура, потене и сърцебиене като израз на повишения тонус на симпатиковата нервна система. Продължим ли със здравните обяснения, ще видим, че алкохолът предизвиква обезводняване, дразнене на стомаха, метаболитни процеси в черния дроб и в целия организъм. Не бива да забравяме, че той влияе и върху съня ни.

Първото, което можем да направим

е да пием с мярка, и то бавно, по възможност един вид питие. Всеки вид алкохол може да предизвика неприятни оплаквания на другия ден, но е установено, че виното, уискито и някои "сладки" напитки съдържат голямо количество допълнителни вещества, придаващи им характерна миризма, цвят и вкус. Тези допълнителни вещества могат да станат причина за значително по-тежка махмурлук. Все пак можем да направим нещо, след като вече сме прекалили. На първо място трябва да се преборим с дехидратацията. Набавянето на достатъчно вода и плодови сокове би трябвало да облекчи картината. Подходящи са и богатите на електролити течности - като добре подсолени маринати, супи, бульони. Не става дума обаче за т.нар. бульон трезве или за зеления сок. Сънливостта и общото неразположение в никакъв случай няма да се повлияят и от кофеина. Едно кафе по-скоро би засилило дехидратацията. Леката храна е за предпочитане. Обикновените бисквити, препечени филии, ориз, банани. Достатъчното време за почивка и възстановяване е от особено значение при алкохолната интоксикация.

Медикаментите също имат място

в лечебната програма срещу махмурлука. Главоболието може да бъде овладяно с аналгети-

ци, но с повишено внимание следва да се използва аспиринов и нестероидните противовъзпалителни средства, които допълнително оказват неблагоприятен ефект върху стомашната лигавица и нарушават защитните механизми спрямо солната киселина.

Парацетамолът е опасен и поради известна токсичност спрямо черния дроб. Приемът на витамини също може да има благоприятен ефект. За момента няма унифицирано средство за лечение на махмурлука.

Най-важна си остава препоръката да консултирате алкохол разумно. Защото иначе неприятностите започват: ставате сутрин, а главата ви се "цепи" от снощното твърде наситено парти, където не помните броя на изпитите от вас чашки. Не е зле преди всичко да се измиете основно. Направете няколко гимнастически упражнения - нищо, че главата ви не е в ред. Изпийте чаша топъл липов чай. Ако главоболието продължава, вземете нещо обезболяващо, но не прекалявайте. В момента вашият организъм постепенно се освобождава от влиянието на голямото количество наркотик, приет във вид на концентриран алкохол.

Билките, и те помагат

Не забравяйте, че в цветовете на липата се съдържат полезни полифенолни съединения, билкови вещества и витамин С. Затова отварата от липов цвят може сполучливо да се използва като средство против махмурлук.

Алкохолът не щади бъбреците и жлъчката. Така че няма да е зле да направите отвара от десетина сварени зърна черен пипер. Почакайте течността да изстине и на няколко глътки я изпийте. Не е приятно, но затопля стомаха, а бъбреците и жлъчката ще се "съвземат".

Натрошете на дребни късчета дъбова кора, залейте с вода със стайна температура в съотношение 1:20. Сложете капак на съда и загрейте до кипване, като разбърквате често. Оставете отварата да се охлади 30 минути, прецедете и прибавете още вода до първоначалния обем. Това е много добро средство не само за алкохолно, но и друго отравяне. Галовата киселина на дъбовата кора трансформира солите на тежките метали, алкалоидите и белтъците в неразтворими частици, което затруднява всмукването им от организма.

Отлично средство за прочистване на бъбреците, жлъчката и черния дроб от влиянието на алкохола е захарното цвекло. Изпечете една глава, нарежете я на тънки резенчета и ги изсушете във фурната на печката. Стрийте в хаванче. Получения прах сложете в марлена торбичка и направете отвара. Тя е полезна както срещу махмурлук, така и за цялостното състояние на организма.

Берлин, 1943 г. Тайно събрание на висши немски офицери и гестапо, в тайна заседателна зала. Всички гледат очаквателно... В този момент влиза фюрерът, самият Адолф Хитлер. Всички стават на крака с възгласа: УХайл Хитлер! Ф и високо вдигната ръка. Отнякъде обаче се дочува мъжки глас с думите: УГайл Гитлер! Ф...

Настава смут и объркване в залата... Само фюрерът, гледайки уверено към всички, казва:

- Щирлиц, още ли го влачиш този изпит по немски от първи курс...

В химически завод избухнал пожар. Директорът на завода звъни в пожарната и моли да спасят сейфа със секретните документи. Там естествено никой не си мърда пръста. Директорът обещава 100 000 долара. Казват му, да си гледа работата. Обещава 200 000 долара, пожарникарите се съгласяват.

След няколко минути директорът вижда една пожарна кола, която се носи с висока скорост. Колата минава направо през затворената врата на завода, пробива стената и се оказва в самия епицентър на пожара. От нея изскачат пожарникари и бързо се справят с огъня. Директорът започва да им благодари... Накрая ги пита какво ще правят с толкова много пари...

- Първото, което ще направим, когато получим наградата, е да оправим спирачките на таяшибана пожарна кола...

Трудна работа е да си сам човек ерген! Домашна работа колкото искаш - чистиш с прахосмукачката, миеш прозорци, тупаш покривки, бършеш прах. И тъкмо оправиш всичко - след шест месеца хайде пак отначало...

Радиокулата вика пилота на самолета! Радиокулата вика пилота на самолета! Непрекъснато ви викаме, но нямаме отговор! Ако ме чувате, разклатете крилето! Ако ме чувате, разклатете крилето!

Пилотът на самолета вика радиокулата! Пилотът на самолета вика радиокулата! Приземих се преди два часа. Ако ме чувате, разклатете кулата!

Жена влиза в магазин с антики и пита:

- Извинете, колко струва онзи дебеличкият буда?

- Шшшшшт, тихо,

това е шефът!

- Извинете, откъде взехте тези кренвирши?

- От магазина отсреща.

- Имаше ли много хора?

- Не! Дори продавачът го нямаше.

- Извинете, хлябът пресен ли е?

- Не, ужасно стар е. И мухлясал.

- А онези питки?

- По-добре купете от хляба.

Един гражданин на

ГДР заминал на екскурзия в ГФР със своя трабант.

За нещастие там се повредил двигателят. Закара колата в сервиза и работниците му обещали, че ще стане готово на следващата сутрин.

На сутринта плаща, качва се в колата и тръгва. Трабантчето се движи 100 метра, спира и тръгва назад. Отново се движи 100 метра, спира и пак тръгва напред. След като това се повторило няколко пъти, източният германец отишъл в сервиза и попитал какво става. Излязъл механикът и казал:

- Виж какво, всъщност ние му сложихме двигателят от мерцедес...

Трабантчето кара по тясна квартална уличка в Търново. Застига жена с огромен задник. Шофьорът се опитал да я изпревари - кривнал малко наляво, после малко надясно и с всичка сила се нацепил в задника на жената. Дебеланата започва да крещи:

- Абе идиот, не можа ли да ме заобиколиш...

Шофьорът на трабантчето смъква прозорчето и отговаря ехидно:

- Ми не знаех дали ще ми стигне бензина.

Трима приятели решили да ловят риба. Отишли те на реката, опънали въдиците и зачакали. Не щеш ли, единият хванал златната рибка. Тя на свой ред се замолила:

- Ако ме пуснете, ще ви изпълня три желания. Вие понеже сте трима - на всеки ще изпълня по едно.

Първият се позамислил малко и накрая и казал:

- Е добре! Аз съм шофьор на камион, постоянно правя обиколки на страната. Катаджийте само като ме видят, и отдалече ме спират, постоянно актове ми пи-

шат, писна ми вече, помогни ми!

- Вземи тази торба със злато - да си плащаш.

Дошъл ред на втория:

- В блока, в който живея, е пълно с хлеббарки, от тия гадини отърване няма, моля те, помогни ми!

- Вземи тази малка хлеббарка - казала рибката - пусни я да се разхожда из апартамента, така тя ще убие всички хлеббарки и накрая ще се самоунищожи.

И редът на третия дошъл:

- В къщата, в която живея, е пълно с плъхове, тия гадини с какво

Еврокласици

ШАВАЛ - ФРАНЦИЯ

ли не ги трових, нищо не помогна, моля те, направи нещо!

- Вземи този малък плъх - казала рибката - пусни го да се разхожда в къщата и ще избие всички плъхове, а като свърши с тях - ще се самоунищожи.

Първият рибар като гледал какво се случва с другите двама, се замислил малко и казал на рибката:

- Рибке, като се позамислих... вземи си торбата със златото и ми дай един малък катаджия!

Отишъл Прекрасният принц на ресторант и си поръчал жабешки бутчета.

Донесли му жабата, допрлял я той до устните си и тя се превърнала в принцеса.

Целувал я пак, какво ли още не я правил - тя си останала принцеса, не се превърнала пак в жаба.

Наложило се така да я яде...

- Иванчо, защо те нямаше три дни на училище?

- Госпожо, дядо почина и аз от мъка...

- Как ще е починал, бе?! Нали днес като минах покрай вас той се препичаше на балкона?

- А, не, госпожо! Той тате от време на време го изнася, за да не му загубим пенсията...

Малко момченце оти-

да излезнеш и да се не върнеш!

На следващия ден било дъждовно и снахата казала на свекърва си:

- Какъв невероятно лош ден. Направо да легнеш и да не станеш!

Гост на хотел се оплаква на собственика:

- В стаята ми има много плъхове!

- Невъзможно!

- Добре, ще сложим на земята бучка сирене и ще загасим лампата.

След 10 мин. светват. На земята два плъха и един шаран. Гостът казва:

- За влагата ще говорим после...

Един ловджия се хвали, че си има много добро куче:

- Надушва ме от пет километра.

А колегите му отговарят:

- И ние, май ти е време да се изкъпеш...

- Киркор, какво е това синьо, кацнало на дървото и пици?

- Не знам, Гарабед, какво е?

- Рибка!

- Чакай, чакай, защо е на дървото?

- Там я сложих.

- Защо е синя?

- Боядисах я.

- А защо пици?

- За да не познаеш!

- Защо блондинките минават на пръсти покрай аптеката?

- За да не събудят приспивателните!

В съдебната зала съдията се обръща към свидетеля:

- Познавате ли подсъдимия?

- Да, господин съдия. Заедно работехме в една банка.

- И кога е било това?

- Точната дата не си я спомням, но знам, че беше на разсъмване, някъде около 4 часа.

Мъж си седи на бара и поръчва:

- Барман, налей ми коняк!

- От кой?

- От оня с петте звездички.

Барманът му налял и му подал чашата. Мъжът отпил и паднал в безсъзнание под бара. Барманът добавил още една звездичка на бутилката.

Как се приспива жена на 8, 18, 28, 38, 48 и 58 години?

На 8 - Лягай, ще ти разкажа приказка.

На 18 - Лягай, ще бъде приказка.

На 28 - Лягай, ти си приказка.

На 38 - Лягай, без много приказки.

На 48 - Лягай, че не е

за приказване.

На 58 - Лягай, ще си разказваме приказки.

Мъж отишъл пред вратата на съседа и започнал да звъни на звънеца. Никой не му отворил, но той продължил да звъни настоятелно. Към него се приближило едно куче и му казало:

- Няма нужда да звъниш толкова много, няма никой въщи.

Мъжът толкова се шашнал, че припаднал. След известно време успял да се свести и видял кучето, което стояло до него и го гледало.

- Абе куче, ти не можеш ли да лаеш? - попитал човекът.

- Мога, разбира се, ама не исках да те плаша - отвърнало кучето.

От България решили да изпратят бездомни кучета в Германия. Във всяка група кучета, които изпращали, имало и по една немска овчарка - за да има кой да им превежда.

Журналист попитал икономист:

- Каква е тайната на успеха в икономиката?

Той му отговорил:

- Елементарно е. Някои страни намират петрол. А други - не.

Две приятелки си говорят за мъже:

- Мъжът ми е идеален - казала едната - не пипва алкохол, не пуши, не ми изневерява, не гледа футбол и никога не ми е повишавал тон!

- Отдавна ли е парализиран?

Жена ми започна да подмята какво иска за подарък за предстоящата ни годишнина:

- Искам нещо лъскаво, което да вдига от 0 до 150 за 3 секунди!

Купих й кантар за баня.

Отидох в Пенсионното да си подам докумен-

тите за пенсия. Жената на гишетото ми поиска личната карта, за да провери възрастта ми. Проверих всички джобове, няма я. Явно я бях забравил въщи. Казах на жената, че много съжалявам, но съм си забравил личната карта и ще дойда по-късно. Жената каза: УРазкопчайте си ризата. Ф Разкопчай я и се разкри побеляла къдрава гръд. Тя каза: УПобелялата коса на вашата гръд е достатъчно доказателство за мен. Ф И прие документите ми за пенсия. Когато си отидох въщи, възбудено разказах на жена си какво ми се е случило в Пенсионното и тя каза:

- Трябваше да си събудиш панталоните. Щяха да ти дадат и пенсия за инвалидност.

Людмил АСЕНОВ

ПРИКАЗКА ЗА ЦАР СЕКАЧ, ЛИФТО-ИКОНОМИЧЕСКА ВЕРСИЯ НА "ПРИКАЗКА ЗА ЦАР САЛТАН"

Анибал РАДИЧЕВ

ЛЮБОПИТЕН ФАКТ

На М. Минчев

Социален урок по приложна евристика е парадоксалната мода: в комунизма си живеят господа капиталистите, а в капитализма - народът.

НА ЗАЗОРЯВАНЕ

Битак до битака.
Бардак до бардака.
Мутрак до мутрака.
Мила моя, майно, льо!...

ЗАЩО НЕ?

И на братските могили ще построят вили.

СЪВЕТ

Сдобий се със чек и ще станеш човек!

Лазар КОЦЕВ

- БЯХМЕ ЛАПНИШАРАНИ НА ИЗБОРИТЕ, ЗА НИКУЛДЕН ЩЕ ГЛЕДАМЕ ПРАЗЕН ТИГАН

Малки разказчета за кралу Бойко

Бойко и акцизът

Камен КАМЕНОВ

Акцизът, заради ниския си ръст, страдаше от силно чувство за малоценност. И когато чу, че Бойко ще го вдигне, примря от радост. Неочаквано Бойко отложи вдигането и Мони напъха акциза в една празна кутия за пици да чака.

Стресирани на дъното на кутията, акцизът беше подложен на нечуван психически тормоз: Бойко ще го вдига, няма да го вдига, ще го вдига, няма да го вдига...

Накрая Бойко не го вдигна. Акцизът изпадна в шок и мислеше да се оплаче в Страсбург, но се отказа и помоли Бойко да го изпрати на почивка в митниците при чичо Вальо.

Селяните от Ново Гербово решиха да издигнат паметник на Бойко пред селския казан за ракия и го поканиха да направи първата копка.

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

Ако

Ако можете да започнете деня си без кофеин;

Ако можете да бъдете винаги жизнерадостен и да не обръщате внимание на болката и страданието;

Ако можете да не се оплаквате и да не занимавате околните със своите проблеми;

Ако можете да ядете всеки ден една и съща храна и да сте доволни от това;

Ако можете да разберете любимия човек, когато той няма време за вас;

Ако можете да не придавате значение на несправедливите думи, които чувате от любимите си хора, за неща, за които нямате вина;

Ако можете спокойно да приемате критиката;

Ако можете да се отнасяте напълно еднакво към своя беден и към своя богат приятел;

Ако можете да минете без лъжи и измама;

Ако можете да се борите със стреса без лекарства;

Ако можете да се отпуснете без помощта на алкохола;

Ако можете да заспите без таблетки;

Ако можете искрено да кажете, че нямате предубеждения срещу цвета на кожата, религията, сексуалната ориентация или политическите убеждения на останалите, то вие сте успели да достигнете нивото на развитие... на вашето куче.

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПОЛОВИНАТА НИ МИНИСТРИ СА МИЛИОНЕРИ, ПОЛОВИНАТА БЪГАРИ СА КЛОШАРИ!

ББ: НИЕ ЗАКРИХМЕ МИНИСТЕРСТВОТО НА БЕДСТВИЯТА И АВАРИИТЕ У НАС, ЗА ДА МОЖЕ РУМЯНА ЖЕЛЕВА ДА ПОЕМЕ СЪЩИЯ ОТГОВОРЕН РЕСОР В ЕВРОПА!

ДЕЛЯТ ВУЗОВЕТЕ НА ПРОГИМНАЗИИ, ГИМНАЗИИ И ВУЗ!

СВИНСКИЯТ ГРИП СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА И ПО ТЕЛЕФОНА!

ЯНЕ ЯНЕВ: ПОДГОТВЯТ ВЗРИВЯВАНЕТО МИ, ЗА ДА МЕ СПЛАШАТ!

ПРЕМИЕРЪТ: ПРЕДИШНИТЕ ИЗМИСЛИХА ОТВЛИЧАНИЯТА. НИЕ - ЗАВРЪЩАНИЯТА!

ЛИДЕРЪТ НА ДСБ ОБЯВИ НОВОТО РЪКОВОДСТВО НА СДС!

ББ: МЪДРОСТТА НА ЦАРЯ ЛИПСВА В ПОЛИТИКАТА... НО ЛИПСВАТ И ДОСТАТЪЧНО ГОРИ ЗА ВСИЧКИ ПОЛИТИЦИ!

5-ГОДИШНА: НА БЪДНИ ВЕЧЕР ЩЕ БЪДА ПРИ МАМА, А НА НОВА ГОДИНА ПРИ ТАТЕ!

СИМЕОН ДЯНКОВ: НЕ СМЕ ОБСЪЖДАЛИ КОЛЕДНИ ДОБАВКИ ЗА ПЕНСИОНЕРИТЕ, НО ЗА ВЕЛИКДЕНСКИ ОЩЕ НИЩО НЕ СЕ ЗНАЕ!

ВЯРНО Е, ЧЕ СУТРИН БОЙКО КАЗВА ЕДНО, ПО ОБЯД ДРУГО, НО ВЕЧЕРТА ОБОБЩАВА!

Те са двама, дето вика поредният български финансов гений, синодални старци. В махалата ги знаят като Доктора и Професора. Денят им минава край контейнерите за боклук. При студено време, когато по-премръзват, двамата влизат в гаража на Кирето и пият горски чай на бавни, замислени глътки. Обикновено мълчат. Но понякога си говорят. Както днес.

- Как е, професоре, как е? Скоро още една година ще изпратим...

- Така е, докторе... Отново пауза.

- Добра ли беше годината, лоша ли?

Пауза, въздишка.

- За мен, мисля, беше добра. Завърших си студията за фазотроните...

Колегите на Запад високо я оцениха! Дори ме поканиха на симпозиум в Копенхаген. Но аз отказах!

Пауза, въпросителен поглед.

- В Копенхаген, а вие отказвате!

- Трябваше да отида на свои разноски... Хайде, аз от кашони, от празни бутилки ще събера пари за отиване и връщане. Но там - хотел, срещи с колеги, нали трябва поне по един чай да ги почерпя.

Отказах. Обясних, че имам неотложни ангажменти тук. А то и така си беше, впрочем... тук от ей онази кооперация се изнесе един. Митни-

чар ли беше, престъпник ли, не разбрах, но прислужничката му напълни кофата за боклук, да не ви казвам с какво. Ауууу! Ама то не бяха салами, ама то не бяха кашкавали... А аз ще ходя в Копенхаген! Ми той, Копенхаген, беше дошъл при мен тук! Ами вие, докторе? За вас каква беше годината?

Глътка, пауза.

- И за мен не беше лоша. Колегите от Медицинска академия ме поздравиха за рождения ден, не са ме забравили значи! Увеличиха ми пенсията с шест лева... И правителството не ме е забравило значи...

В този миг Професора скочи от мястото си. Няма глътка, няма пауза!

- Доктор! Бързо! Дойде колата! Ще вдигне оня контейнер там, а ние още не сме го преровили! Да не си изтървем късмета, докторе!... Може пък да ни е най-големият късмет за годината!...

Двамата хукват със ситни старчески подскоци. Кирето излиза иззад бара, прибира недопитите чаши и ги занася до мивката. След това внезапно ги тряска върху циментовия под:

- Мамка му и Копенхаген! После взима метла и започва бавно да събира парчетата...

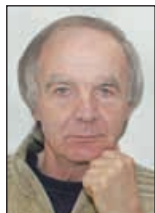
СИНОДАЛНИ СТАРЦИ

Благовест МИТКОВ

От редактора

Сит търбух за култура глух

БОРИС ДАНКОВ

И тъй - премиерът щял да бъде гарант на родната ни култура. И нещо като арбитър между Вежди и "непослушните" писатели, кинаджии, рисувачи и театрални. А защо не и политици?...

Ама хайде да спи зло под камък, както го рекъл народът. Да спи родната ни интелигенция и да сънува как Бат Бойко си е свалил лампазите и екселбантите. Сложил си е фрак или регингот. Избрал се е с папионка или фишу и е отишъл да гледа я "Монолози за вагината", я "Животно на трона", я "Великолепният роконосец" или "Божествата на касапите"... Вместо да играе футбол в антиСПИН кампанията, да открива някоя

нова гетска градина или най-големия ветроенергичен парк в Европа.

Я, на тоа - какво се е загрижил за премиера, вместо да си гледа в копанката - ще изока някой проправителствен блогър. И ще бъде прав, защото Бойко отдавна ще да е излязъл от представлението и сигурно вече се разхожда като народен човек по площада на Банкя, където се ръкува със своите съграждани и им изпраца въздушни целувки като Тато.

Значи арбитър на Вежди, който вече няма да убива журналисти, няма да закрива театри, няма да прахосва пари за културата като майор Деянов. Няма, няма, няма... Докато отминат чумата на кризата.

А ние през това време ще стискаме зъби - по съвета на премиера - от страх да не би Мони да си вземе шапката и да замине за Америка, а пък Вежди да запраши някъде другде.

Вай, вай, добре че си имаме арбитър. Иначе тежко ни...

ПАМЕТ

Пред Ботев - почит за Вапцаров и Виктор Хара!

Днес от 12 часа пред паметника на Христо Ботев в Борисовата градина Съюзът на българските писатели, Българският антифашистки съюз и Сдружението на испаноговорещите журналисти в България организират поетичен хепънинг "Поети без граници" по повод препозребването същия ден в Сантяго на чилийския поет и певец Виктор Хара.

Поклонението се посвещава и на 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров. В него ще вземат участие български поети с китари (и без китари), писатели, певци, журналисти, както и перуанската фолклорна група "Sin fronteras". По време на поклонението ще бъдат рецитирани стихове и пети песни, ще бъдат поднесени цветя пред паметника на гениалния български поет.

Малко по-късно, в 10 часа чилийско време, в Сантяго от сградата на фондация "Виктор Хара" към Централните гробища на града ще тръгне масово шествие с тленните останки на големия чилийски певец, за когото осъществяването експертиза неотдавна неувсмыслено доказа, че е бил убит от куршумите и прикладите на хунтата. В шествието ще участва и вдовицата

на Виктор - Джоан Хара, която настоява да бъдат осъдени убийците на чилийския поет и певец.

Поканваме всички днес в 12 часа да се съберем пред паметника на Ботев, за да почетем паметта на Виктор Хара, на Никола Вапцаров, Гео Милев и Христо Румянцев, на всички поети, загинали за свободата, за да докажем, че поетите винаги са по-силни от генералите - се призовава в писмото, подписано от председателя на Сдружението на испаноговорещите журналисти в България Кърджинка Кърдинова.

ПРЕМИЕРА

„Пламък“ излезе с кипърски брой

Излезе последният брой 11-12 на литературното списание "Пламък", в който е включена внушителна панорама на кипърската литература. В него е представена внушителна антология на поезията и прозата на Кипър, която дава представа за неповторимия духовен свят на малката островна държава - неговата самостоятелност, но и традиционното съпричастие с духа и културата на съседна Гърция.

В книжката са отпечатани творби както от по-старото поколение поети като Тевкрос Антиас, Василка Хаджилапа, Павлос Лясидис, Костас Монтис, Кипрос Хрисантис, Теодорос Стилиану, Ахилеос Пилънтис, Андреас Пасте-

лас, Костас Василу, така - и от по-младите Димитрис Гоцис, Лефкос Зафириу, Томас Симеу, Никос Орфанидис, Михалис Пападопулос, Дافни Никита и др.

Значителен е и броят на представените в антологията със свои разкази белетристи: Иви Мелеагзу, Христакис Георгиу, Мария Пилъоту, Панос Йоанидис, Рина Кацели, Неархос Георгиадис, Никита Марангу и др. От по-младите: Костас Лимбурис, Антониу Георгиу, Емилиос Солому и др.

Антологията се предшества от обширен преглед на съвременната кипърска литература, дело на Лефтерис Папалеониту и приветствие от преседателя на Съюза на кипърските писатели Христос Хаджилапас.

На 8 декември от 17 часа новият брой ще бъде представен от директора на списание "Пламък" Георги Константинов в изложбената зала на Министерството на културата.

КОНКУРС

„VIVARIANO“ - за непрофесионалисти

Първият международен конкурс "VIVARIANO" ще се състои между 23-25 април 2010 г. в Народно читалище "Акад. Андрей Стоянов" в София, научи ДУМА от Момчил Георгиев. Състезанието е само за непрофесионални пианисти. Могат да участват всички, които изучават пиано в музикалните школи, свободни школи по изкуствата към професионалните музикални училища или при частни педагози, които учат в музикални паралелки, както и в музикални училища, за които пианото

не е специален предмет, хора, които не се занимават професионално и срещу заплащане с музициране, преподаване или аккомпанимент, без възрастово ограничение, се посочва в съобщението.

Конкурсът ще се проведе в един тур. Ще бъдат присъдени по три награди за всяка от деветте възрастови групи, а носителите на първи награди ще имат право на участие в галаконцерта, за да претендират за Голямата награда на името на Андрей Стоянов в размер на 2000 лева.

Репертоарът за конкурса се избира свободно от всеки участник, но трябва да включва произведение от Андрей Стоянов за спечелване на Голямата награда.

Примерни творби от Андрей Стоянов могат да бъдат изтеглени от уебсайта на конкурса www.vivarianobg.com, където е публикувана и повече информация за правилата на конкурса и как да бъде заявено участие в него. Крайният срок за записване е 20 март 2010 г.

УЪРКШОП

Белгийци създадоха електронна машина на времето с български фолклор

Вторият уъркшоп в рамките на проекта "Fusion Embassy" беше изключително продуктивен - в продължение на 9 дни над 10 български музиканти и двамата белгийски композитори работиха над продукт, който ще остави без дъх всички ценители на музиката, съобщава за ДУМА Вихра Милчева. Андрийс и Александър използваха традиционни български фолклорни песни, за да създадат електронна машина на времето, която да срещне тези песенни истории с идиомите на модерната музика.

тамбура, гарбука, сегем певци, двоянка и цигулка. През първите два дни музикантите работиха над фолклорни мелодии, с които молеха небето да ги дари със слънце, следващите два дни бяха посветени на молитвите за гъжд. Вярват или не, небето отвърна на молитвите им! Андрийс ще се върне в България през януари, за да участва в третия и последен уъркшоп преди концерта в Студио 1 на БНР (на 11 февруари), на фестивала "Fusion Embassy" и в лятното турне на артистите.

Веселин Митев и Андрийс - изграждане на европейски мостове

БОРИС ДАНКОВ

Повече от половин век в съседна нам гържава упорито си самовъншаваат, че Никола Йонков Вапцаров не е българин. Трупат грамади от "изследвания" и научни "приноси", с които доказват, че роденият в Банско поет е "македонец по душа и сърце", че неговата поезия няма нищо общо с България, дори и да е написана на български език. Повече от половин век учебниците в училищата на същата тази бивша югославска република продължават да се пълнят с откровени лъжи, които се повтарят не стотици, а хиляди пъти, за да бъдат запечатани в съзнанието на младите хора. И те да запомнят, че Никола Вапцаров никога не е бил българин, че той е и ще си остане завинаги "македонец". Същите лъжи отдавна са станали неразделна част от речника и внушенията на медиите в тази страна. Те се тиражират всекидневно, с единствената цел да се промие съзнанието на хората, да се разсеят и най-малкото съмнение в насаждащите измислици от скопската пропаганда.

Нещо повече - тези лъжи със същата настойчивост и последователност продължават да се насаждат и в чужбина. Там целта е в отделните страни да се създават културни лобита, които да приемат априори "небългарската принадлежност" на Никола Вапцаров и да започнат да я отстояват зад граница. Неотдавна например стана известен скандалният факт, че Никола Вапцаров е бил представен в интернет-сайта на Британската библиотека като... "македонски поет".

По-скандално обаче е това, че в продължение на повече от половин век тук, в България, ние упорито се правим или че не забелязваме тези напъни да бъде "помакедончен" Вапцаров. Или пък великодушно ги погледваме, с наивната надежда, че все някога истината ще излезе наяве и нещата ще си отидат на мястото. И всичко това - все в името на тъй нареченото добросъседство, на добрите чувства, които (убий!) никога досега не са били споделени.

Първите стъпки за "помакедончване"

на Вапцаров започват почти веднага след Втората световна война, когато Македония окончателно се обособява в рамките на Титова Югославия като република, която външност е продължение на директивата на Коминтерна от 1934 г. за създаване на македонска нация и македонски език, на македонска гържава.

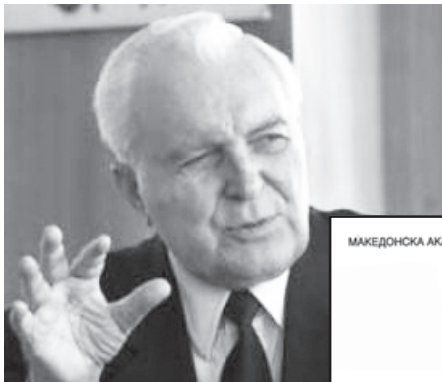
След "кодификацията" на т.нар. македонски литературен език през 1946 г. в Скопие е създадено Дружеството на македонските писатели, чиито основоположници са Венко Марковски, Димитър Митрев и Георги Абаджиев - участници в тъй наречения Македонски литературен кръжок, възникнал през 1938 г. в София - също по директива на Коминтерна. В него участва и Никола Вапцаров, като изнася своя Доклад, посветен на целите и задачите на кръжкоа, около който, и до ден днешен, продължават различни инсинуации и спекулации. И то - не само в Скопие...

Първите "преводи" на поезията на Вапцаров на "македонски" са направени почти веднага след въпросната "кодификация". През 1954 г. неговите стихотворения "Илинденска" и "Земя" в "превод" на Гого Ивановски и Славо Яневски са включени в издателната в Скопие "Антология на македонската поезия". По-късно, под редакцията на Георги Старделов, излиза книгата "Песни" на Н. Вапцаров, които са "преведени" (от сръбо-македонски "препелвао") от цял колектив "препелвачи", сред които споменатите вече и Гане Тодоровски, Томе Арсовски, Славо Яневски, Блаже Коневски и др. Още по-късно през 1971 г. излиза "преводът" на и следващото издание "Одбрани творби" от Вапцаров под редакцията на Гане Тодоровски.

Преводи? От какъв - на какъв език? От български - на български? Или от български - на сръбизирани скопско-велешки диалект? Защото матерният език на Вапцаров е български. На него той винаги е писал и кой знае защо никога не е опитвал да пише на друг език. На него е и цялото литературно наследство, което ни е оставил. Но то трябва да бъде "преведено", за да се доказва по-късно, че Вапцаров е чужденец в

Как Скопие „приватизира“ Никола Вапцаров

Щом поезията на големия поет-антифашист е „македонска“, тогава какво налага тя да бъде „превеждана“ от български?

Блаже Ристовски - откривателят на "потенциалната (!) македонска национална принадлежност" на Вапцаров, заради което може да се подозира, че има дарба на екстрасенс или телевизионна врачка

обявява за... "македонски поет с ярко изкристализирало македонско национално съзнание" (!?). Митрев обяснява много "лесно" защо Вапцаров е писал на български, а не на сръбизирани скопско-велешки диалект. Чисто и просто, когато той е създавал своята поезия, "литературният македонски език все още се намирал в своята начанна фаза". Този "аргумент" по-късно ще се повтаря непрекъснато от всички скопски "историчари" и изследвачи, които натрупват цели планини от литература по "македонството" на Вапцаров, като защитават десетки научни титли и звания в университетите на Тито-ва Югославия.

Най-отявлението апологети

на "македонската принадлежност" на Никола Вапцаров са двамата мастити скопски литератори-академици Блаже Ристовски и Гане Тодоровски, които са автори на "научни" трудове и "изследвания" за "македонството" на големия български поет-антифашист.

В своята книга "Македонецот Вапцаров" (2005), изградена от Македонската академия на науките и изкуствата, Блаже Ристовски съвсем априорно обявява, че Вапцаров "в течение на целия си творчески живот се е чувствал и действал само като македонец". По същата "логика" Ристовски твърди, че "той принадлежи на македонската литературна история, макар да е писал само на български език". Няма или-или. Казано, отсечено. И толкоз.

Нещо повече - маститият скопски академик е възмущен от обстоятелството, че в България от 50-те години на миналия век "не се споменава неговата (на Вапцаров - бел. авт.) последователна потенциална (!?) македонска принадлежност". Като проследява дейността на Македонския литературен кръжок в София и пак априорно отсъжда колко важна роля имал той за "македонския национално-политически ангажмент" на Вапцаров, Бл. Ристовски си служи с откровени фалшификации и лъжи, като обявява на всеослушание, че майката на поета Елена Вапцарова, сестра му Райна и брат му Борис били "направили декларации за своето македонско потекло" (!?).

Обиграният академик все пак добре знае, че "природно и логично не може да се промени историята". Затова прибегва до друг похват:

И вълътът сит, и агнето цяло

който напоследък се използва твърде последователно от скопските краци на история и литература, на културно и духовно наследство. "Никои в Македония не иска и не може да извади Никола Вапцаров от българската литературна история" - признава Рист-

товски, но почти веднага след това отново пуска в употреба своите априорни клишета, че "никой не може да оспори ясно самоопределеният македонец (!!) Вапцаров". С една дума - той е ваш, но и наш - внушава академикът, като предлага вместо да спорим за принадлежността на Вапцаров да плеснем с ръце и да се прегърнем "в името на приятелството между двесте литератури и двата братски народа". Почти - както по времето на Сталин, Тито и Димитров. Все едно, че оттогава насам не е изминало никакво време и нищо не се е променило. Кое то погрязва и от самите писания на Блаже Ристовски за Никола Вапцаров.

Не са по-различни тезите

на грузия мастит македонски академик-литератор Гане Тодоровски, който в своята "Книга за Вапцаров" (2005) използва същите априорни логически клишета, заявявайки, че поетът "бил по потекло и по чувство, и по дейност, и по съдържателна обозначеност на своята поезия македонец". Г. Тодоровски дори не се опитва да търси македонския корен на Вапцаров. Той направо обявява, че неговите родители Йонко Вапцаров и Елена Везюва - и "дватама са македонци".

Академикът използва познатия вече "аргумент" на Димитър Митрев, че Вапцаров "в условията на все още нерегулираното оформяне на македонския литературен език пише на български". След като повтаря "откришката" на Бл. Ристовски около Коминтерновски Македонски литературен кръжок Г. Тодоровски възкликва: "Вапцаров се изписи между великаните на българската, македонската и световната поезия", като съвсем съзнателно пропуска да обясни каква е тази "македонска поезия" на Вапцаров, щом е преведена, "препелвана" от български език. По-нагла и грозна манипулация от тази едва ли би могла да се измисли.

Вашиот и... нашиот Вапцаров

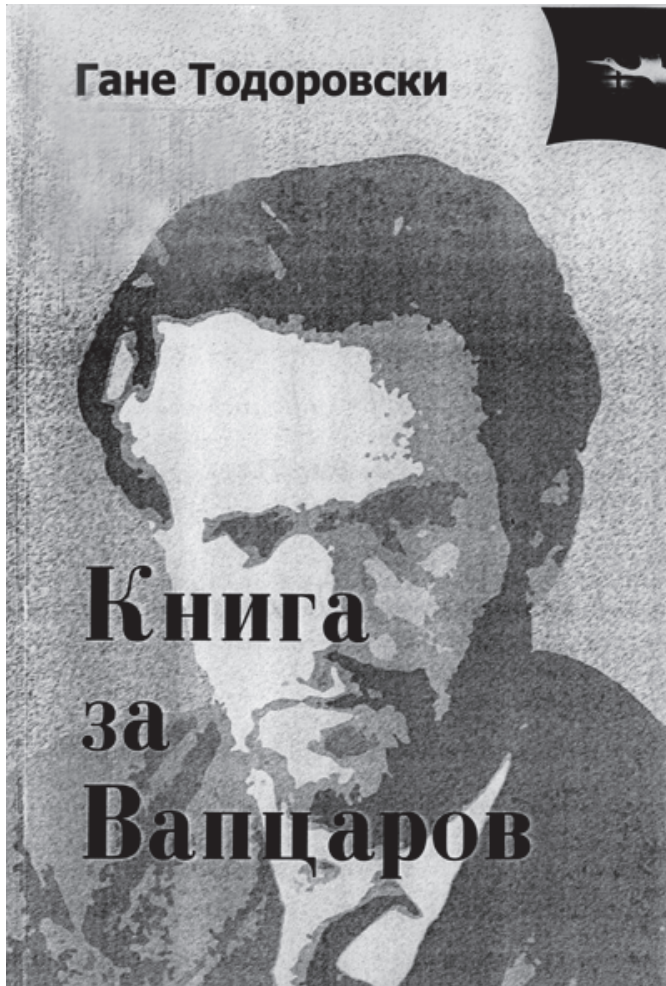
И тука вече Г. Тодоровски прави една от своите най-развитиятени спекулации (и лъжи!) в съвременната литературна история, като обявява Вапцаров за "писател с двойна литературна принадлежност". Тодоровски се позовава на факта, че в македонската книжовност имало и други "двуезични" писатели и поети като Мите Бозовски и Коста Рацин, които били писали и на грузи езици. Да, ама Вапцаров да е писал на някой груз език, освен на майчиния си български?

Разбира се, Г. Тодоровски не се интересува от таква "подробност!". Двойната литературна принадлежност не била пречка самозваните "литератори" от Скопие да делят Григор Пърличев с гърците (а това, че той основно е писал на български, е без каквото и да е значение!! - бел. авт.). Ангелко Кръстик - със сърбите и... Никола Вапцаров - с българите. Вапцаров не можел да бъде откъснат от македонското културно минало (!?) А може би - и от липсващата културна традиция, която през последните години в Скопие последователно се "запъва" с имена на откраднати писатели и поети от българската литература?...

Двойният аршин на Тодоровски

За да приложи Соломоновото правило Г. Тодоровски предлага "македонската литературна наука да разсече гордиевия възел на двуезичността" - т.е. тази теза да бъде окончателно наложена и възприета. Разбира се, най-паче спрямо България - особено като се има предвид аморфността и нееднозначността на българската позиция и нейната непослователност. Затова Г. Тодоровски смята, че "това подлежи на конвенции, билаateralни, научни, но не и на политически компромиси". От само себе си се разбира кой в конкретния случай ще отстои своята позиция и кой ще трябва да направи компромиса. Особено, като се отчита пословичната българска отстъпчивост спрямо Скопие, която вече е стигнала до падението на жалка примиреност с очевидните лъжи.

Но маститият академик на спира готук. След

Оригинал:

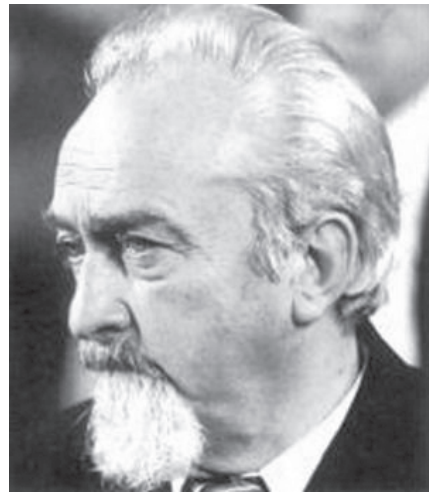
**Епоха на дива жестокост,
препускаща лудо напред.
Кипяща, стоманна епоха
пред прага на новия свет.
("Епоха")**

Превод:

**Епоха на жестоко дива,
затрчана лудо напред.
Зовриена, челична епоха
пред прагот на новиот свет.**

(Превод на Вапцаров от неговия роден език - на другия му "роден" език)

като преповтаря своята теза, той настойчиво внушава, че "македонците са дължни да си го бранят Никола Вапцаров" срещу опитите да му бъде отнета "македонската димензия... Македонците ще продължават да се гордеят с това, че на тяхната почва и от тяхната кръв се е пръкнал във върховете на голямата литературна поетът от подпиринското граче Банско, за да разгласи и името на Македония." Така се възнася Г. Тодоровски в своето патриотарско изстъпление, без да се интересува дали кръвната група на живеещите в

Гане Тодоровски - изобретателят на "двойната литературна принадлежност" и "двойността" на Вапцаров, което си е чиста интелектуална шизофрения

Банско съвпада с огласената от него "национална принадлежност" и "димензия". И още - дали не е събркал "почвата", върху която е израснал и се е утвърдил талантът на големия български поет.

В разрез с всички правила на международното авторско право в книгата си Г. Тодоровски публикува "Поезия" от Никола Вапцаров на "македонски", без да е посочил кои са "препелвачите" на неговите стихове. По този начин читателите могат да останат с впечатление, че това е изконният авторски текст. По-голяма и нагла фалшификация от тази едва ли е възможна! Подробна мистификация в цивилизованите страни се наказва, а наследниците могат да дърят дори отговорност от издателите за погазените авторски права.

Покрай всичко написано готук съвсем основателно възниква въпросът - на какво основание сръбоманите от Скопие и техните обслужващи ги "литератори" си позволяват да "приватизират" Никола Вапцаров, обявявайки го за "македонски поет". И още - по кое международно, и друго право, те могат да манипулират поезията на големия български поет, като му приписват "македонско авторство", запъвайки празните места в своята липсваща литературна традиция.

Македонец - убит от българи?

Всичко щеше да остане в рамките на споменатите вече манипулации, ако към тях не бяха се прибавили и наглите спекулации с паметта и личността на Никола Вапцаров, които надхвърлят всякаква представа за цивилизовано поведение и морал.

На тазгодишния международен фестивал "Стружни вечери на поезията" в своята реч по повод 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров същият Г. Тодоровски на всеослушание обявява, че "българските фашисти на 23 юли 1942 г. не убиха само идейно-политически противник, т.е. комунистически терорист, а по-скоро вярара в прибрзаната екзекуция видния благороден и категоричен македонец" (!?!). В македонистката си хистерия Г. Тодоровски продължава и по-нататък. В своя "разяснителен принос" той стига до обобщаваща извод, че "Вапцаров го убиха и фашистите, и комунистите" в България - т.е. българите, което е не само раздухване на примитивна омраза към нашата страна, а е равностойно на арогантно разпалвана публична ксенофобия.

Но очевидно в Скопие това е част от един отдавна възприет начин на "мислене". Там не се възлюбват от историческите факти, които с лека ръка могат да бъдат преправяни, пренаписвани или подменяни според случая. Нещо, което, вече над половин век, за домораслите политици, "историчари" и "литератори" от бившата коминтерновска република е станало не само начин на препитание, а едва ли не - навик. Веднъж - да се краде и преиначават, измислят история. Друг път - да се "препелва" и присвоява литература; с мародерска страст да се крадат произведенията на литературата и изкуството и да се провъзгласяват чужди автори - за "наши" или пък "наши и наши", което е не само клеветомания, а чиста интелектуална шизофрения.

Друга е въпросът, че повече от половин век и нас, в Българско, поради някакво криборазбрано великодушие, се правим на разсеяни, като си затваряме очите и ушите за онова, което се пише и говори край Варгара. Все - в името на добросъседството и братството, на възимното разбирателство. Но ако наистина държим на това, не е ли по-добре да си кажем истината в очите, вместо да се правим на таква, каквото не сме. Нещо, което в Скопие отдавна са усвоили и са го превърнали в част от своята национална съвест и принадлежност.

А сега ще извикам
Цел свет да ме чуе: Родина на Вапцаров
е българска, в която той работи и умира.
Когато излезе това глупаво известие, че са превели
стиховете на Вапцаров на родния му език,
в почуда бях. Нима има в историята
такъв поет, който да е писал
свои стихове на чужд език
и после чуждите хора да му
ги превеждат на родния му
език. Това пиша аз майката
на поета с немощната си
ръка.

Елена Вапцарова

ЕЛЕНА ВАПЦАРОВА

Турските сериали по калдъръма към Европа

АТАНАС
ТЕОДОРОВ

Българските зрители още не са уморени от турските телесериали. Нашествието ги завари неподготвени. Като изключим незавършената семейна сага "Хотел "България" преди седем-осем години, няма друг български продукт от този род, който да е развивал вкусовете им. Не броя латиноамериканските мелодрами, които привличат главно с екзотиката и красивата природа, и са ни по-чужди по тематика от турските. Анемичната конкуренция на "Клиника на третия етаж" и "Забранена любов" се познава по превключването на телевизора след появата им на екрана.

Турските филми са реплика на бодрячеството на американските, сантиментализма на латиноамериканските или идеализацията на английските и италианските исторически сериали, но в тях типичното за попкултурата профаниране на реалността е преодоляно чрез по-голяма достоверност на фактите и близост до действителния живот.

Сериалите никога не се правят само за местна консумация. Сега и Турция се нарежда в експортната листа на световните производители на сапунена пяна в киното. Преди да влезе у нас, е стъпила на пазарите в Изтока. Ние сме атрактивни, защото по калдъръма към Европа буйни политически фантазии възкресяват сенки от безвъзвратно умрялата Империя. Но търговията си е търговия и в културата. Силата на турските филми не е в холивудските поразяващи възбращаеми технически ефекти, а в едно спокойно, по-близко до човешките възприятия разказване. Те не ни измъчват с чудовища и кървави драми и дори в екшъните разчитат повече на ума, отколкото на пистолета, при тях шаблонът е ориентиран към достоверността и лесната смилаемост на съдържанието.

Но в блюдото е добавена една едва забележима поправка, щипка национализъм под формата на индивидуално самочувствие, разбиране за чест, достойнство, дълг на личността като единица от велика нация. Впечатляващото в тези филми е еднородността на естетическата и етичната мярка в художественото изображение. Пропускам салонната етикетка, хубостта на артистите, изричивостта на диалога - всичко това и още много други изисквания за "гледаемост" са задължителни в този жанр. Думата ми е, че те визуализират сложни взаимоотношения чрез възприятията, поведението и езика на обикновения човек. Критерият им изключва акценти върху отклонения и извращения на моралните норми в обществото, присъдата над тях е премерена, доброто винаги побеждава злото.

Нищо ново, нали? Но е казано по начин, близък до народностната психология. Дълбоките страсти, греховната любов не отиват по-далеч от изневярата и развода, без да бъдат жестоко порицани. Странно-

Умореният от ерзаците на масовата култура българин любопитно поглежда към съседската сергия. Дано не се задоволи само с ниската цена на лустросаната стока, която му пробутват нашенските електронни „медиатори“

то е, че този по-старомоден поглед се възприема и у нас може би като компенсация на нашите разпуснати до разюзданост нрави. Но този модел среща одобрение само на личностно равнище, иначе в силно деморализираната българска социална среда звучи като... ехо от стари времена.

Някои от тези сериали ("Перла", "Гордата Аси", "Брак с чужденец") нищят патриархализма през призмата на йерархичната зависимост между поколенията в общността и в частния живот, донякъде с малко насилие и грубост, но все пак без взрив на силни страсти. Младите се прекоряват пред възрастните, нещо отмряло у нас. Българският зритель сигурно прави някаква аналогия с днешната ситуация у нас, когато съсобствеността е в основата на фамилията фирми. Но той вече гледа на патриархализма с ирония и присмех.

Тези сериали са знак за целенасочена и преднамерена тържествена културна политика, която иска да ни покаже Турция в един съвременен образ. Неслучайно в подходящи моменти героите си служат с ласкателни реплики за Европа и Европейския съюз, голяма национална цел на страната им. В сериалите често виждаме като фон световноизвестни и общочовешки ценности на римската и византийската цивилизация, показват ни се модерни и чисти квартали, добре облечени и нахранени хора, приятни заведения и просторни паркове. Ако камерата беше в български ръце, какво ровене щеше да падне в кофите за боклук, в циганията, в грозните убийства и сексуалните извращения. Ами ние от Европа ще се крием!

Ще впечатлят ли Европа тези

Инфарктен епизод от "Перла" - поне така внушава родната филмова реклама

сериали? Вероятно това се питат и създателите им. Европеизацията на Турция днес е нейна национална идея, която не е непременно неприемлива за големите западни държави, чиито съображения, маскирани като спазване на човешките права, всъщност са чисто икономически, защото от голям пазар за момента в бъдеще Турция ще се превърне в сериозен конкурент. Историческият страх от "турчина" не може да бъде

изтрит бързо и лесно от паметта на западния човек, от когото в крайна сметка зависят действията на политиките. Един плюс в тази насока е присъствието на трудолюбивите и приобщаващи се към културата на Запада турски гастарбайтери. Моите разсъждения може да ви се струват пресилени. Но поне от десет години не забелязвам по отбивките на магистрала "Тракия" автобуси на път за Турция да изсипват цели семейства в пищно ориенталско облекло. След третото поколение корените изсъхват.

В Западна Европа турската киноинвазия едва ли ще има широко влияние извън диаспората. Но ще впечатли познавачите с оригиналността и искреността на посланието си. Между другото, и защото процесът на присъединяване към европейските ценности е неизбежен, а в случая с Турция омокотването на културните различия е условие. Ние обаче сме предимно на този процес и не бива да пропускаме фазите му. Без съмнение турското културно присъствие, последствие на икономическо, ще се чувства все по-силно, и не само в поп културата, но и в сериозното изкуство.

България е в период на усилен загуба на духовна самоличност. Обикновеният човек усеща ерозията на традиционните морални и културни ценности и търси да ги компенсира с нови, а такава българска наличност на пазара почти няма. Ето защо той поглежда към съседските сергии. Дано не се задоволи само с ниската цена на стоката.

"Гордата Аси" - изпепеляващата история за една невъзможна любов - пак според родната филмова реклама

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

„На пристанището“

Картинен къс от своя Аркадия

Непознати са многобройните рисунки, портрети и особено автопортретите на Костадинка Цветкова (1929-2006). В тях тя постига вглъбеност и усещане за самота, допълнена на втори план от разкази за натурата. В някакъв смисъл художничката отъждествява себе си с онова, което наричаме фон на картината, казва Димитър Грозданов по повод изложбата на Костадинка Цветкова, която е подредена на „Шипка“ 6, IV етаж.

Не по-малко странни са някои от рисунките - фигурални композиции с остри характеристики на ситуацията и типизиране на сюжета. Нямам обяснение защо тези работи не са преминали в живопис, пише Димитър Грозданов. Цветкова е била в кръга на Славка и Борис Деневи, Иванка Соколова и други - художници-интелектуалци, всички с труден житейски път. По думите на изкуство-

веда тя изглежда най-светлосна като живописна концепция сред тях.

Днес Цветкова е популярна с пейзажите си. Те са най-многобройни и върху тях е разсъждавала най-много в последните десетилетия от живота си. Вероятно е търсила начини да привлече, буквално да всмуче и да доближи зрителя до живописата. Тя създава от всеки мотив картинен къс от своя Аркадия, където зрителят хармонизира с образа. Всъщност това е нейното схващане за автономията на картината - фрагмент от огромния свят с концентрация на лична енергия и поетика.

Костадинка Цветкова е от онези забележителни български творци, които не натрапват внушенията си. Но колко добре би било да вникнем и да преживеем този свят на скрита материалност и лирика, на видими идеали и равновесие и колко

упование има във вероятността той да бъде истински. Днес художественият живот на Цветкова е обвеян от мистиката на непознаемостта - както е и с много други нейни съвременници. Сякаш над изкуството ѝ тежи лаконизмът на ранната ѝ автобиография. Общият поглед и непълната фактология насочват към авторство толкова дълбинно, сложно и разностранно, че изискват от тълкувателя му съответен анализ, подчертава Димитър Грозданов.

Костадинка Цветкова е завършила с отличие Художествената академия, специалност живопис, нейни преподаватели са проф. Илия Петров и проф. Панайот Панайотов. През 1976-1983 г. е ръководителка на катедрата по изобразително изкуство в Института за начална педагогика. Авторка е на редица методически ръководства за работа по изобразително изкуство.

Станислав Памукчиев се вглежда в спомена

Експозицията „Хронотопи“ провокира емоционалната и духовната памет в салон „Райко Алексиев“

Проф. Станислав Памукчиев откри изложбата си „Хронотопи - черно, бяло“ в столичната галерия „Райко Алексиев“ (ул. „Раковски“ 125). Творбите могат да се видят до края на декември.

Изложбата „Хронотопи“ е развитие, ново осмисляне и радикализиране на артистична платформа, която защитава пластическото изговаряне като идиоматичен израз на психични и духовни съдържания, разказва авторът. Пространствените композиции „Завесите“, „Делници“, „Четири сестри“, „Сватбите“, „Нощите“, „Дневник“ и видеофилмът „Виждам една поляна...“ взаимодействат и изграждат единна, смислова среда.

Експозицията провокира раздвижване на емоционалната и духовна памет,

интроспектива, вглеждане в спомена, в разказа на рода за делниците и празниците, сватбите и смъртите, страстите, надеждите и илюзиите. „Хронотопи“ са местата на преживяното със следи, отпечатащи на устойчиви конструкции, инстинкти и импулси, моделиращи живота. Раздвижени са мистично значимите фигури на мъжкото и женското начало, на архетипите, енергиите на ероса, страхът от смъртта, копнежът и поривът към свещеното, отбелязва Станислав Памукчиев.

Художественият образ е решен със символизация на форми с различни функции от бита - завеси, легла, паравани, куки, канчета, було, вързопи - вещите, които носят белезите на преживяното, очертанията на живота, видян като банално профанен или ритуално сакрален. Пластическото изразяване на тези съдържания разчита на скритата енергия и семантична сила на материали като въглени, пепел, сажди, восък, парафин, тензук, вата, воал. Заявената артистична стратегия се съпротивлява на лесно достъпната и консумативна нагласа за култура и утвърждава разбирането за изкуството като себепознаване и себеразкриване, допълва проф. Станислав Памукчиев.

Празнично в „Палитра“

Софийската галерия „Палитра“ радва своите посетители с обща експозиция на изявени майстори на четката. Поводът е 4-годишнината от създаването на галерията.

След изключително успешните изложби „Приятел“ (2006) и „Коледен салон на изобразителното изкуство“ (2007) по същия повод „Палитра“ посреща почитателите си с няколко много интересни картини, научи ДУМА от арт салона.

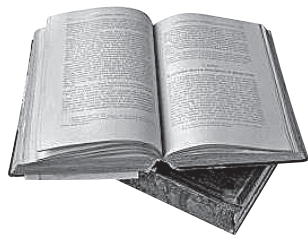
„Шартърската катедрала“ от Ботьо Грудев. Той е роден през 1928 г. Завършил е Художествената академия в класа на акад. Дечко Узунов. „Пейзаж от българско село“ от Сава Цоновски, роден през 1921 г. Завършил е Художествената академия в класа на проф. Илия Петров. Любопитно за картината е, че е маслена живопис, а авторът е познат на публиката като изключителен акварелист.

„Топлината на хляба“ от Кирил Майски, роден през 1926 г. Завършил е Художествената академия в класа на проф. Георги Богданов. Художникът е доайен на българското изобразително изкуство в акварелната

техника. През годините галерия „Палитра“ е представила на столичната публика над 30 самостоятелни и общи изложби. Сред авторите са Ваня Борджър, Веско Паунов, Е. Крилашки, Дени Тодоров, Кр. Дойчев, К. Десподов, К. Исинов, В. Попнеделев. Празничната изложба може да се види до 12 декември в арт салона на ул. „Узунджовска“ 1.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

лавица

„СТРАНИЦИ ЗА АЛЕКСАНДЪР ПАСКАЛЕВ“ от Йордан Нанчев излезе с емблемата на “Българска книжница”. В продължение на повече от три десетилетия книгоиздателството на този позакъснял възрожденец винаги е било средище на оживени литературни контакти, огнище на истински духовен живот, подклаждано от възторжени и светли пориви, от новаторски инициативи. А върху цялата многогодишна дейтелност на Александър Паскалев “стои знакът на крайно сериозното отнасяне към културата и книжнината на страната ни”, както е написано в статията “Книгоиздателства и книги”, отпечатана в сп. “Заря” през 1930 г. Авторът Георги Нокв заключава: “Чрез книгоиздателство Паскалев ние имаме това, което националните ни културни институти, подпомагани от държавата, не можаха да дадат през 50-годишното ни свободно съществуване.”

„БАРСЕЛОНА“ от Деймиън Зимонис е тринайсетата поред дестинация за любителите на пътешествията и приключенията, която представя издателство “Егмонт България”. Новото заглавие разкрива на българските читатели и новия дизайн на едни от най-предпочитаните “Пътеводители” на “Нешънъл джеографик”. Изданието “Барселона” съдържа нови рубрики, допълнена и разширена информация, събрана и обобщена, за да улесни максимално пътуването и да ви потопи в сърцето на местната култура, бит и история. В 270 страници справочникът предлага красиви снимки, детайлни карти, маршрути из малко познати места, данни за хотели, ресторанти, магазини, забавления и празници.

„ЗОДИИ НА ВКУС“ от Марияна Добранова разказва за връзката между слънчевия знак, под който сме родени, и предпочитанията ни в кухнята, която е била установена след продължително интервюиране на над 1000 представители на различните зодии. Изследването на авторката по любопитен начин допълва познанието за типичните според астрологията уязвими зони на тялото за всеки знак. Оказва се, че повечето от нас интуитивно се насочват и предпочитат храни, които са полезни и съответстват на спецификите на нашия организъм. Интересно и полезно за читателите е, че книгата съдържа съвети за здравословното хранене на всяка зодия, както и подробни рецепти за различни ястия, някои от които - афродизиаки.

„РЕЦЕПТИТЕ НА БАБА“ - съставител Пеньо Иванов-Ивита, е с в о е о б р а з е н завършек на тазгодишното издание на кулинарния фестивал “Пъстра трапеза на гости на моя град”. Тя съдържа над 200 автентични рецепти, издадена е от “Петкстон” с подкрепата на фирма “Олинеза” и е сбор от уникални регионални ястия, събрани от всички райони, където се проведе фестивалът. Рецептите са предоставени от участниците в “Пъстра трапеза”. Гизлени банички, Кърчено точено, Дологач, Навръзаничко, Богородично коливо, Кифлички по рецепта от 1924 г., Комбаста, Боб в гащи и много други вкусни идеи за предстоящите празници може да се намерят в това издание.

Във валявицата на живота

В новата си мемоарна книга Василка Хинкова разказва за един труден житейски път, който криволичи през мизерия и нищета и оформя достойни люде, жадни преди всичко за знания

Велин ГЕОРГИЕВ

Бях приятно изненадан, че Василка Хинкова е поставила за мото на своята мемоарна книга “Да се родиш в сряда” (изд. “Българска книжница”) една мъдрост от Банско, че животът е валявица и те върти, върти... Защото се ей така - да видя как почва, и установих: тази писателка се опитва да се измъкне из валявицата на живота... Замисля едно особено повествование - да изгледа живота си като сериал, отстрани. И се е върнала в началото. И на въпроса й, още съвсем малка, в какъв ден се е родила, си спомня: “Мама казваше, че било сряда, ден в средата на седмицата, в който се пости, по средата на великденските пости.” Когато пораснала, Василка се загледала в двете дати - родена на 27 март, а баща й я запсал на 30-и. “След години обяснявах по-късното ми записване с колебанието на родителите ми дали да ме обявят за мъртвородена или да ме хвърлят в реката, която миеше двара на нашия двор, тъй като са очаквали момче, а съм се родила момиче. Второ момиче в семейството на бедни родители. В ония години женската челяд се смятала за чужда копачка и жътварка. Момичето пораствало, омъжвало се и отивало да помага в семейството на съпруга си. За

някого, на когото се раждали само момичета, хората казвали: “Остави го Господ без челяд, даде му само дъщеря...”

Върти се кинолентата на сериала в съзнанието на поетесата-писателка Василка Хинкова, среща ни с близки и познати, води ни по кърищата и по селската мера на село Реселец, Белослатинско. Нищо особено уж в живота й, а виждаш един труден житейски път, който криволичи през мизерия и нищета и оформя достойни люде,

жадни преди всичко за знания и, преминавайки през валявицата на живота, виждаш една българка, вече уморена, но достойна за уважение писателка.

Бях поставил точка на това експозе за новата книга на Василка Хинкова, през чиито страници преминах с притаен дъх, със съчувствие и тиха благодарност за благо то й слово, но ненадейно се появи образът на майката, тази моя най-голяма слабост. И се върнах към епизода на живописните селски хора, на които играе и нейната майка. И ето какво се случва точно тук: “Веднъж мама ми заръча, когато си тръгне от белия свят, да я пременим като млада и да я изпратим със селската музика. И аз превърнах мамината заръка в стихотворение: “Като млада ме пременете, / на ухото ми китка боднете, / селската музика откупете / и когато ме понесете, / да засвири хоро, но “Пайдушкото”, / и да свири, додето ме спущате, / че на плач съм се наслушала, / че съм шарени люлки люляла, / че съм пътища дълги вървяла, / че най-дълги бразди съм копала, / но не съм се на хоро наиграла...” На 8 март - Празника на жената, когато я канели на тържеството в салона, мама сядала на първия ред и с притаен дъх слушала момичето, което рецитирало моето стихотворение, и после доволна ми казваше: “Написала си го баш както съм ти заръчала...” А пък аз се чувствах гузна, че приживе съм я погребала...”

Забягвам много години напред, пояснява в скоби писателката, изпратихме мама със селската музика, както беше заръчала. Валеше едър мартенски сняг, сякаш кокичета падаха от небето... И всичко ставаше бяло, бяло, като покров...”

Лирика

Толкова много любов

Калина ЦАНЕВА

Поезия чета само вечер, когато денят с безбройните грижи за хляба, за здравето ми, се е изнизал. Лягам и отварям поетичната книга на Драгомир Шопов “Запази ни, любов!” (издание на “Бул-Корени”). Ще почета, докато заспя. Но тази нощ не заспах. Навярно и авторът много нощи не е спал, докато е писал прекрасните стихо-

ве. Какво е само една безсънна нощ на една читателка в сравнение с неговите? И защо си мисля, че ги е писал нощем? Може би, защото едно препълнено с обич сърце не може да спи, докато не излее чувството си върху белия лист. Навярно. Никога не съм писала стихове, затова не знам. А не съм и литературна критичка. Не умея да си служа с купеш-

ки думи, с литературни термини. И аз не само не спях, ами и плаках, разбудена, очарована от толкова прекрасни думи, образи, от толкова много любов. Може би така съм скроена - всяка красота да ме разплаква. Дори и дърветата ме разплакват с пищната жълта красота на листата си, когато умират наесен. А Шопов пише не за умираща любов, не за раздяла, а за любов към една жена до него, която я отглежда, подхранва и нощем, и денем. Пише цяла книга за една ярна и добра ръка до него. Една цяла книга не за любовница, а за съпругата!

Гася лампата, за да поспя. Пак я светвам и пак чета!

И наскоро моята пътека се пита как-во чак толкова повече има от мен тази негова жена? Дали пък не й завиждам? Че колко жени биха чули великодушните думи на автора, когато си тръгват завинаги от него? Ще му се обадя. И ще го попитам. Ще устигам до 3 часа, не - до 4, и ще го събудя. Макар че е невъзпитано някак си да звъня по нощите. А “възпитано” ли е от негова страна така да разбуни душата ми с толкова красота и толкова въпроси? Така де! Ще му звънна! И намирам номера му. Представям си как тревожно звъни телефонът в заспалата нощ...

**Игва есен, игва есен
в притаените треви.
Пътят става много тесен,
щом човекът сам върви.**

**Свети скупчената слама.
Канка в стомната лежи.
Пътят, щом е път за двамата,
нека дълго продължи...**

Музикален фестивал в италианска рамка

27 събития са включени в афиша на 23-ото издание на новогодишната проява, организирана от НДК

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Двайсет и седем събития са включени в афиша на Новогодишния музикален фестивал, който за 23-и път ще събере меломани в Националния дворец на културата. Те обхващат много музикални жанрове - симфонични и камерни концерти, филми-опери и оратории, поп, рок, латино, джаз концерти, танцов и детски спектакъл, както и изложбата "Културно-историческо наследство на България".

За разлика от досегашните издания, които се провеждаха между 18 декември и 10 януари, тазгодишното започва на 7 декември и ще приключи с празничния новогодишен концерт на 1 януари 2010 г., съобщи директорът на НДК Христо Друмев. И обясни, че това се дължи на приобщаването към високите технологии и стремежа към актуалност. Грандиозното откриване тази година е, както ДУМА писа, с пряко предаване за първи път на откриването на сезона в Миланската скала с операта "Кармен" от Жорж Бизе под диригентството на Даниел Баренбойм. Произведението ще бъде изпълнявано в оригинал на френски език, а домакините от НДК специално са осигурили субтитри на български за нашата публика. Целият спектакъл ще продължи около 3 часа и половина - от 19 до 22.30 ч.

В поредицата "Opera in cinema" по договор с Imerging Pictures" и със съдействието на "Хемус филм" ще бъдат излъчени още няколко постановки на Миланската скала, съобщи Юлияна Караатанасова. Отсега е ясно, че следващият Новогодишен музикален фестивал ще бъде открит с "Валкюра" на Вагнер. През първите шест месеца на 2010 г. ще бъдат предавани в зала 1 на НДК "Аида", "Травиата" и "Дон Карлос" от Верди - на запис, през април ще има пряко излъчване на "Симоне Боканегра" от Верди, а за заглавията през май и юни в момента се водят преговори.

Оперната премиера на "Кармен", както и концертът в първия

Анита Рачвелишвили в ролята на Кармен

ние (два по половин час и два петминутни - б.а.) в зала 1 на НДК ще бъдат прожектирани филми за културните и историческите забележителности на Италия и нейната столица. По същото време във фоайетата пред залата зрители ще могат да вкусат италиански кулинарни специалитети и отбрани марки вина, представени със съдействието на Италианската търговска камара в България. Събитието на 7 декември е поканено към всички българи да опознаят културата на Италия и да проявят желание да я посетят, каза посланик Бенацо. Той изрази мнение, че България има нужда от един много по-добре развит културен туризъм, както и от туристи, които да дойдат и да видят, че България заслужава много повече от това, което има. Откакто съм тук, правя много за туризма в България и винаги, когато имам случай, поставям акцент върху тази тема и върху

солисти ще бъдат Патриция Чиня (сопран) и Джан Лука Пазолини (тенор). В програмата са арии от опери на Росини, Понкиели, Доницети, Верди, Пучини.

Фойерверк за Панчо Владигеров подготвят младите таланти от Нов български университет на 15 декември в зала 6. Посвещава го на 110-годишнината от рождението на класика на българската музика.

Оперен галаконцерт на участниците в майсторския клас на Анна Томова-Синтова, за който ДУМА писа, ще се състои на 13 декември от 19 ч. в зала 1. Заедно с младите изпълнители - студенти от Музикалната академия, за които това ще бъде първата толкова значима изjava, на сцената ще бъдат като солисти самата прима и баритонът Нико Исаков. Ще им акомпанира Академичният симфоничен оркестър под диригентството на Александър Йосифов. Същата вечер от 17 ч. почитателите на знаменитата любимка на маестро Караян ще могат да се насладят на видеопроекцията "Звездни мигове с Анна Томова-Синтова" в зала 8 на двореца.

Коледният концерт на Детския радиофор на БНР с диригент Христо Недялков е на 19 декември от 19 ч. в зала 6. Малките слави са подготвили празнична програма с произведения на Христов, Букурещлиев, Стайнов, Големинов, Недялков и др. композитори.

Една проява, специално насочена към най-младата публика, е Детският коледен спектакъл на "Като лъвовете" - посрещане на Дядо Коледа в зала 1 на НДК на 21 декември от 18.30 ч. под режисурата на Николай Априлов.

За ценителите на хубавата българска поп музика е 12-ият поред галаконцерт "Коледни звезди" на театър "Искри и сезони". Актрисата Искра Радева поканя всички, които обичат песните на дует "Ритон", Васил Найдемов, Силвия Кацарова, Веселин Маринов, Маргарита Хранова, Тони Димитрова, Орлин Горанов, Кристина Димитрова, Антон Радичев, Герасим Георгиев-Геро и др., да се присъединят към празника на 15 декември от 19 ч. в зала 1. Вероятно много от тези зрители ще се съберат на също-

то място и на авторския юбилеен концерт на Стефан Димитров - на 11 декември от 19 ч. В спектакъла, поставен от Хачо Бояджиев, ще участват част от изброените вече певци, както и Богдана Карадочева, Тодор Колев, Йорданка Христова, "Фамилия Тоника", "Домино", Ваня Костова и др.

Своеобразен подарък от НДК за студентите навръх техния празник 8 декември е концертът на легендарния оркестър на Тито Пуенте със солистка Йоланда Дюк (САЩ), които ще заформят автентична латиноамериканска експлозия с ритъма на мамбо,

Венци Благоев и Джанис Харингтън отново ще застанат един до друг на сцената на 16 декември

салса, латино-джаз, ча-ча-ча и гуагуанко. Организаторите са предвидили специално място пред сцената за танцуващи зрители.

В този дух е и танцовият спектакъл "Tap solo flamenco" на знаменитата Исабел Байон, организиран от "Джаз плюс" на 10 декември. Ще звучат песни, пресъздаващи атмосферата на старите фламенко таверни в Севиля.

Камерна музика и танго е насловът на концерта на 18 декември в зала 6 на "Quarto piano quartet" - Иван Пенчев (цигулка), Татяна Тодорова (виола), Стоян Божков (виолончело) и Дарина Василева (пиано) с участието на Надя Асенова и Иво Парушев от "TanguerIN Studio".

Сред чуждестранните гости на Новогодишния музикален фестивал са и Али Кембъл - легендарният вокал на британската рок

група "UB40", на 20 декември, и британска група "Simple Minds" (съвместни проекти с "Болкърн ентъртейнмънт"), Оркестърът на Глен Милър с диригент Уил Салден (съвместно с "Арт БГ"). А изключителната вокалистка Джанис Харингтън от САЩ пристига за четвърти път в България - сега като солистка в концерта "Jazz&Gospel Christmas" на 16 декември по покана на "VB Hot Jazztet" в състав - Венцислав Благоев (тромпет), Емануил Манолов-Бадема (кларнет и тенор саксофон), Невилиан Гемиджев (кларнет и алт саксофон), Павлин Павлов (тромбон), Веселин Веселинов-Еко (контрабас), Димитър Димитров (барабани) и специални гости - Антони Дончев (пиано) и Камерният хор на Класик Фм радио с диригентка Теодора Павлович.

Още няколко джаз концерта са включени в афиша на фестивала. "Jazz Christmas" е наречена програмата на поляците Изабела Зайонц - вокал, и Ярослав Малис - пиано, в която ще звучат празнични хитове от киното и полски коледни песни - на 11 декември. С "Акустични инвенции" гостува на 14 декември джаз трио Деш-Шнетбергер от Унгария - Ласло Деш (сопран саксофон), Ференц Шнетбергер (акустична китара) и Андраш Деш (ударни) с програма от авторски творби.

Изящни и изненадващи програми за своите камерни концерти са подготвили много родни изпълнители. Италиански и френски арии и любими клавири творби от Джордани, Качини, Скарлати, Масне, Пучини, Моцарт и Брамс съчетава сопраното Юлия Миланова и пианистът Георгиус Филадельфс на 9 декември. Коледни барокови настроения от Пахалбел, Корели, Вивалди, поднася камерният оркестър "Студио примо" с диригент Илия Михайлов на 10 декември. Участват Йоанна Димитрова и Евдокия Бобоцова - мандолина, Янко Маринов - орган, Чавдар Вълков и Йордан Димитров - цигулка, Димитър Тенчев - виолончело.

За любителите на органова музика има още един концерт в програмата - на 16 декември сопраното Ирина Харалампиева и органистката Павлина Огнянова (Холандия) ще изпълнят произведения от Бах, Хендел, Шуберт, Регер и др.

Шедьоври и премиери от Бетовен, Прокофиев, Бальозов и Арнаудов ще звучат в концерта на цигуларя Людмил Ненчев и пианиста Александър Василеко на 21 декември. А шедьоври за виола, кларнет и пиано от Моцарт, Делиб и Шуман са подготвили виолистът Николай Николов (Германия), кларнетистът Боби Йоцов и пианистката Борислава Танева на 22 декември. Станков ансамбъл от Лондон - Ваня Станкова (сопран), Иво Станков (цигулка) и Лъчезар Станков (пиано) ще изнесе концерт с творби от Де Файа, Дебюси, Равел, Бизе и др. на 23 декември.

Коледна радост подготвят за българските деца малките артисти от "Като лъвовете"

ден от новата година са под патронажа на посланика на Италия у нас Стефано Бенацо. Той заяви на среща с журналисти, че да бъдеш посланик в България е много приятно и възнаграждаващо, защото България има големи музикални традиции. Г-н Бенацо подчерта и огромната дейност, която Националният дворец на културата извършва по отношение на българската култура и изкуство. Той разказа, че в антрактите на оперното представле-

културния туризъм, защото смятам, че инициативите не бива да се ограничават само към привличането на капитали, заяви г-н Бенацо.

Тази година фестивалът в НДК преминава в "италианска рамка" - последната и най-тържествена проява е празничният новогодишен концерт на 1 януари догодина под наслов "Духът на Италия". Фестивалният симфоничен оркестър и хор ще бъдат дирижирани от Емил Табаков,

Сега ли е като тогава, или тогава е като сега?

Бойко Богданов режисура блестящата сатира на Станислав Стратиев „Сако от велур” в Народния театър

Едно от блестящите превъплъщения на Георги Мамалев в ролята на Чиновника

Струва ми се, че заедно с това да бъде лаборатория, да бъде място за естетически и психологически търсения, да изразява представата и подсъзнанието на своите автори за света и за човека, театърът би могъл да бъде и мънирко място, където може да се води диалог, където човекът да чува своите мисли, своите въпроси, да мисли и да се включва в онова приключение, на което го кани театърът. Не един безкраен, макар и бляскав, гениален, постмодерен и какъвто щете, монолог, а мънирко и диалог, казва в едно свое интервю Станислав Стратиев.

Блестящата сатирична комедия „Сако от велур” е точно такова смешно, тъжно и на места страшно приключение из абсурдните и в същото време

толкова познати житейски случки. И именно неочакваното усещане и пита- не дали сега е като тогава, или тогава е като сега, придава актуалността и живееца на спектакъла на Бойко Богданов. Защото в историята за езикове- да Иван Антонов, който си купува сако от велур и иска да подстриже космите по него заради подигравките на приятели си, и последвалите от това абсурдно смешни и страшни срещи, наистина има нещо удивително и тъжно устойчиво, и дори вечно. Конфронтацията на обикновения, искрен и почтен човек с деформациите на егоизма, бездушието и механизирания функционирания на държавата и обществения ред поражда необикновено ярката и силно театрална същност на спектакъла. Сакото е подстригано, но в същото време е записано в чиновническите регистри като „частна овца”. А за овцете, както и за всички други притежания, трябва да се плащат данъци. Оттук започва ходенето по мъките и спускането по пързалката, по която Иван Антонов и двамата му приятели са запарени в лабиринта на бюрокрацията. А това е безкрайна, смешна и налудничава траектория из реалнос-

Отборът на търсещите истината - Стефан Щерев, Пламен Пеев, Мария Сапунджиева и Филип Трифонов

тите на „българския модел”.

Безобидна шега или просто грешка? Работата е там, обяснява един от

героите в пиесата, че днес никой не си признава грешката. Днес правят пет нови, само и само да скрият старите. Затова и толкова очевидни грешки минават още за успехи. Развихрил фантазията си и стремящ се да бележи спектакъла си с елементите на „смешна народна игра”, режисьорът прави своето „Сако от велур” като иронично-подмолна бурлеска, която предизвиква едновременно смях и размисъл, питания, сравнения и открития.

Героите на Георги Мамалев (Чиновникът), Филип Трифонов (Иван Антонов), Мария Сапунджиева (Дерменджиева), Николай Урумов (Висящият) и другите действат във „ведрот”, отрупано с пухкави облачета сценично пространство (сценография Светослав Кокалов), белязани от ярки деформации (костюми и маски Петя Стойкова). И именно идеята на Бойко Богданов, че „Сакото” на Стратиев днес може да се постави като гротеска с елементи на вечност и нейната сценична реализация, правят от спектакъла една необходима среща с действителността.

Прозорливият началник е намерил изход от положението - Ванча Дойчева, Милена Атанасова, Георги Мамалев, Кирил Кавадарков и Пламен Пеев

ПО СВЕТА

Питър Брук поставя нова африканска приказка

Едно от големите имена на съвременния театър - режисьорът Питър Брук, работи повече от 30 години в Париж в своя театър „Буф дю Нор”. След като постави на сцената в характерния си чист и въздействащ стил сонетите на Шекспир, сега прочутият майстор представя пиесата с енигматичното заглавие „11 и 12”. Текстът е изграден на основата на книгата на Амаду Ампате Ба, която френската критика определя като една от „най-хубавите книги на XX век”, разказваща за живота на африканския мъдрец Тиерно Бокар.

Историята на „11 и 12” се развива в Африка по време на колониализма и е изпълнена с древна мъдрост и тъга. Изпълнението с напре-

Сцена от най-новата постановка на Питър Брук „11 и 12” в парижкия театър „Буф дю Нор”

жение, но изигран и поставен с характерната за творчеството на Брук през последните години „потресаваща простота”, по думите на френската критика, текст се изпълнява от един музикант - Тоши Цучиотори, и седем актьори, всеки от които представлява необичайна смесица от раси и народности - африканците Тунджи

Лукас и Абду Уологем, палестинецът Макрам Кури, младият френски актьор Максимилиан Северин и др. Мнението на критиката и публиката е, че тази вълнуваща и омайваща африканска приказка за живота, смъртта, истината и реката представлява „театър от най-висока проба”, какъвто само Питър Брук може да прави.

РОЛИ

Мариус Куркински подготвя спектакъл по Достоевски

След блестящия си и много успешен моноспектакъл „Сътресение” по разкази на Николай Хайтов, човекът-театър Мариус Куркински започна работа над следващата си сценична изява - моноспектакъл по фантастичния разказ на Ф. М. Достоевски „Сънят на смешния човек”.

„Аз съм смешен човек. Те сега ме наричат луд. Това би било повишение в чин, ако не продължава да бъда за тях все така смешен, както и преди, казва героят на Достоевски. Но сега аз вече не се сърдя, сега всички са ми мили и даже когато ми се присмиват, пак с нещо са ми особено мили. Аз също бих се смял заедно с тях - не над себе си, разбира се, а обичайки ги, ако не ми ставаше толкова тъжно, като ги гледам. Тъжно ми е, защото те не знаят истината, а аз я зная. Ох, колко е тежко да си единственият, който знае истината! Но те няма да го разберат! Не, няма да го разберат.”

Представлението, чиято премиера се очаква в началото на следващата година, ще се играе на голямата сцена на Народния театър. Сценограф е Никола Тороманов, а музиката е на Емилиан Гацов.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Мариус Куркински

От незапомнени времена хората се опитват да се предпазят от отрицателни влияния и зли сили, като се кичат със специални украшения, известни от народните вярвания като амулети или талисмани.

Знаете ли обаче тяхното истинско предназначение - къде точно се носят и защо? Има ли разлика между амулет и талисман? От какви материали се изработват? За всички тези и още любопитни подробности разказва пред ДУМА известният етнограф ст. н.с., д-р на историческите науки Ангел Гоев, който е посветил целия си трудов живот на изследването на българската народна традиция и по-специално на нейната духовна същност и магически измерения.

Амулетите и талисманите са съпътствали човека през цялото му историческо съществуване на земята. Навярно тази вяра ще продължи, докато има живи хора на планетата, убеден е и д-р Ангел Гоев, който е директор на прочутия архитектурно-етнографски комплекс "Етър" в Габрово. По думите му интересът към тях и тяхното приложение в живота никога не е стихвал. Когато за първи път човекът се проявява като мислещ индивид, попада в агресивна среда под натиск на различни митологични, свръхестествени същества; уроки, завист..., все лошовини, както казва народът. Пазейки се от тях, постепенно той изгражда система за защита. Това е т.нар. борба със силите на злото. Тя е много ожесточена, има я във всички обреди и вярвания. Част от нея е традиционната защита с амулети и талисмани, разказва етнографът Ангел Гоев, който сам ги изработва по стари народни предписания. На днешните накити, които се носят като аксесоари, произходът им се корени в дълбока древност. Те са имали магически функции да прогонват злото. Слагали са се по откритите части на тялото - главата, краката, ръцете и пазвата, защото се смятало, че тези места са най-уязвими. Не само накитът, изработван по сложните обредни предписания в миналото, а и шевицата е изпълнявала защитна функция. Неслучайно шевицният орнамент се среща на три места в дрехата - пазвеният разрез на ризата, при ръкавите и около отвора на полата.

Разликата

Според народните вярвания амулетът е предмет на силата, на доброто. Изработ-

Вместо богигарг и бронирана кола - амулет

Габровски етнограф ги прави тайно, по истински гревни предписания, за да не се губи силата им

Надежда УШЕВА

ва се при таен ритуал по специален начин. Важно е да се знае, че не може всеки да го прави. Талисманът също се носи за добро, но той не изисква строги заклинателни правила като амулета. Така много хора превръщат в талисмани любимите си вещи, като ги наричат за късмет и не се разделят с тях.

Всеки амулет има свой апотропеен знак, от гръцкото апотропеон - пазител, гонител. Върху всеки от тях се поставя защитен знак чрез инкрустация с метал. Обикновено се използва мед, месинг и бронз. Може и с нажежено острие. Има предмети, които не са минали през обредна направа. Те, както се казва, са избрани по силата на "заплюването". Харесва ти дадена вещ, наричаш си я и тя става твоя, обяснява Гоев.

Вугове

Правят се според имената на човека, времето и мястото на раждането му. Има и такива, които се изработват предварително - те са ничии. Но, за да се персонализира са необходими две стъпки. Човек сам избира амулета си, той трябва да ти "хване" око, по някакъв начин да те привлече. Второто условие, което следва да знаете е, че не се слага веднага, а

след като преспите с него една нощ и той е под възглавницата, съветва габровският учен. По думите му е желателно да се постави там, закъдето е предназначен, по време на изгрева на слънцето.

Обредната направа съдържа заклинателни текстове, които не бива да се казват. Също така не трябва чуждо око да гледа, когато се изработва предмета. Не бива да се издава и технологията му на правене, защото силата се губи. Амулетите и талисманите се "раждат" от всевъзможни материали - дърво, кожа, метал, камък, кост, пера и комбинацията между тях. Всеки си има своя специфика, но най-важното: трябва да е в единичен екземпляр за конкретен човек или случай.

Най-широко разпространение имат амулетите, направени от дърво. В народните представи то е с магически способности. Обикновено се използват 40 вида дървета. Всеки амулет си има свой дървесен обет, а клончето се къса от различни части на дървото - от горния край или средата на короната, други се правят от корените му, трети от стеблото и т.н. Важно е по кое време на денонощието се

взима - преди изгрев, по време на изгрев, след изгрев, по пладне, привечер, залез и т.н. Също има значение кога се прави амулетът - всяка негова част се изработва по различно време...

Минимум три дни са необходими за направата на един амулет. Преминува се през обреди с огън, вода, билки. За някои форми трябва пет, седем, девет, дванайсет дни, а има и по-сложни, за които са нужни 40 дни.

Къде се носят

На гърдите - мястото на слънчевия сплит, където се събират всички енергии. Червеният конец - най-първият амулет, се слага винаги на лявата ръка. Мартеницата е много голям амулет, който се закача също на лявата страна, защото тя е уязвимата. Тя се носи само 9 дни, а не, както знаем, докато се види първият щъркел, прелетна птица или цъфнало дърво. Девет дни, защото родилният период на жената е 9 месеца. Числото девет се спазва. Това е символика, която почива на основния магически принцип "подобие ражда подобие". Любопитно е, че мартеницата съдържа двата цвята - на мъжкото и на женското начало. Мъжкото е бялото, светлото, небесното или ураничното. Женското - червеният цвят. Затова червените и белите конци са винаги усукани, по-късно се правят фигурки в краищата им. Наричат се Пижо и Пенда, Рачо и Дешка.

Често талисманът се носи на кожичка, верижка, под дрехата или върху нея - което е по-добрият вариант. Според вярванията, когато той е отгоре, лошият поглед се спира на него и така злото се неутрализира. Желателно е да е до или на човека - в джоба му, в чантата, а също може да бъде закачен и над леглото му, където спи. А когато амулетът е нарочен за конкретен случай, той се носи, докато премеждието премине, после се унищожава.

Ангел Гоев:

Вярата е задължително условие

□ Как избирате формата на амулета? Въображението играе ли някаква роля?

- Няма абсолютно никакво въображение. Народната традиция е фиксирала кой амулет какъв да бъде, с каква големина и форма, какви обреди да се използват. Съществуват точно определени зависимости и никога не бива да се пристъпват. Според народа, който не ги спазва от а до я - ще му се случи нещо лошо.

□ Как започнахте да се занимавате с това?

- Като етнограф в продължение на около 20 години проучвах теоретично нещата и ей така, от само себе си ми дойде нагласата да ги правя. Бях натрупал

предостатъчно опит и знания в тази област. Търсех различни източници - по данни на археологията, на етнографията, което е важно, защото все още има живи носители на тази народна традиция, която се предава от поколение на поколение. Срещал съм и проучвал такива източници. Правил съм не знам колко досега, но са много. Аз всъщност се опитвам да направя крачка след научно изследване и това е т.нар. практическа етнография. Имам над 80 авторски изложби, които съм представял в почти всички по-големи градове у нас. А някои колекции съм показвал и в чужбина. Това са от неперсонифицираните амулети, които човек сам си избира.

□ Как си набавяте материалите?

- Използвам различни, слабост обаче ми е дървото и си го набавям според предписанията на народа. Отивам в гората за конкретен вид в определеното време. Човек трябва да знае кога и как да го стори и да се съобразява с изискванията, както правя аз.

□ Какви амулети изработвате?

- От неперсонифицираните и т.нар. по поръчка. За мен това е приятно занимание, освен амулети и талисмани изработвам и различни видове обредни вещи за собствено удоволствие, за да си приложа знанията и на практика.

□ Важно ли е да вярва-

ме, за да ни помагат?

- Това е задължително условие. Народът казва: За да ти помогне, трябва да повярваш! Интересно е да се помисли дали този ефект е реален или е само въпрос на внушение. Но не може нещо да не е реално, след като хиляди години съществуват, това не са бабини диветини или суеверия. Тези предмети в народната традиция почиват на истински неща. Само че това знание народът като маса не може да си го обясни. Когато човек не вярва, това си остава само факт. Имаш ли вяра обаче, допълнително се мобилизираш, за да му помогнеш, за да ти помогне и то. Това е т.нар. психологическа нагласа.

Мнение

www.duma.bg

Аз протестирам!!!

**Настоявам да ме съдят като агент, ако не -
ще поискам от президента да бъда награден**

Проф. Христо
МЕРМЕРСКИ

Най-голямата слабост на българина са емоциите, защото когато те вземат връх, разумът престава да работи. И всички фатални грешки, които е допускала страната ни, са плод на емоциите. Такъв е и случаят с агентите, които през последните години достигна своя връх. Комисията, която бе създадена да разкрие и разобличи тези агенти, заедно с парламента (състоящ се от партийни креатури) под въздействието на емоциите сложиха всички хора, служили честно на държавата, в купа на мошениците, доносниците и подлещите. Те не знаеха, че не само в България, но и в целия свят съществуват 4 категории агенти:

Първата група са агентите, работили като разузнавачи (шпиони) в чужбина и благодарение на техния труд беше взет (откраднат) шамът на пеницилина, хибридни линии на царевичката и др. култури, на технологията за производство на атомната бомба, на апаратура за космически кораби, на високоефективни технологии и т.н.

Благодарение на тези агенти страната ни спести милиарди левове.

Втората група агенти е най-отвратителната. В нея са работили "подлецът, шпионинът, мръсникът", които заради собствената си кариера са убивали безцеремонно бъдещето не само на своята жертва, но и на цели семейства и фамилии.

Тези група агенти няма нищо общо с първата. За съжаление овластените партийни невежества, работещи в парламента, ги обединиха в едно. И такива личности като Пеню Костадинов, Вол. Русков, Пламен Деспотов, Велизар Енчев и др., вместо да бъдат похвалени, бяха омерзени!

Третата група агенти. Това са хората, работили в милицията. Благодарение на техния труд бяха предотвратени стотици опити за взривяване на заводи и предприятия. Те са тези, които разкриха атентатите в Бухово, Пловдив и в други райони на страната. Те също попадат в групата на мошениците и подлещите.

Четвъртата група са тези длъжностни служители, които измисляха най-различни престъпления на хора като Г. Найденов - и още десетки, които ги помляха в арести, за да признаят за "престъпления", които никога не са вършили. Тези хора създадоха "Белене", "Повеч", "Скравена" и т.н. Смятам, че разбирате че втората и четвъртата група подлещи нямат нищо общо с първата и третата.

Основната грешка на тези, които ни управляваха след последната "революция" (10 ноември 1989 г.) е, че не съзнаваха каква капитална грешка допускат, обединявайки четирите категории аген-

ти в групата на мошениците.

Тези "управляващи", които тотално разбиха нашата агентура, не знаеха, че стабилността и независимостта на държавата се гради на тях и че унищожавайки я, я превръщат в разграден двор. Те не знаеха, че такива държави като Англия, Германия, Италия, Америка имаха изградена огромна мрежа от агенти в университетите, научните институции, държавните институции, заводите и т.н. Тяхната задача бе да проучат детайлно всеки новопристигнал учен, висш служител може ли да бъде полезен за страната или е агент, опасен за нея. Същите тези агенти са длъжни да дават доклади за тези хора, а ако са на специализация, да дадат доклади, в които подробно да опишат какви интересни постижения имат или какво са придобили (откраднали) последното за страната им. С разбиването на мрежата от добрите агенти

ние, геноцид по отношение на тях!

На изборите за Европейски парламент участвах като кандидат от партия "ЗАЩИТА". Тогава моето име бе съобщавано многократно като агент. Бях изненадан, тъй като 1991 г. поисках с писмо да прочета досието си. Отговорът бе, че няма такова. Тази молба бе свързана с това, че по моя информация колегата ми Ганьо Ганев от посолството във Вашингтон бе изпратил информация, че съм американски шпионин и бе предстоящо арестуването ми. Оказа се, че 10 ноември 1989 г. ме спаси от това да не бъда помлян за нещо, което и в най-идиотския си сън не мога да си представя, че мога да извърша.

Същият този Ганьо ме помоли за среща в София и усмихнато ми каза: "Докторе, ти бе най-информираният, най-умният. Аз съм председател сега на ТКЗС в Чирпанско. Дай ми от тия ценни семена, които изпрати преди чрез нас в страната!" Отговорих му: "Бате Ганьо, казвах, че съм умен, но ти си забравил, че си ме обявил за

Тъй като съм обявен за агент, считам за свое задължение да дам кратка информация в какво се състоят моите престъпления като съветник в посолството ни в САЩ.

а) Благодарение на моя информация за кибернетична система за управление формирането на добивите, ние, благодарение на Анастас Дончев и лично на Тодор Живков, щяхме да бъдем първата страна в света, която щеше да я внедри;

б) Предложих, вместо да горим сламата, царевичката, отпадъците в горите, да внедрим технологията на д-р Тцао - Пардю юнивърсити. При нея от 1 тон отпадъци се получават 240 кг протеини или 280 кг чист спирт;

в) Предложих да внедрим технология (на колега от Тексас), при която от стари гуми се произвеждат тръби, които напояват плодни дръвчета, зеленчуци при 4-5 пъти по-малък разход на вода и двойно увеличение на добивите;

г) Всяка година изпращах информация от 400 страници за най-новите постижения в областта на земеделието, биотехнологиите, биологията и екологията, които бяха високо оценявани;

д) Всяка година правех обмен на 5-6 делегации от наши учени и специалисти в областта на земеделието. Това беше единствената област, в която Америка високо ни ценеше и искаше обмен;

е) Благодарение на наученото в Америка, Русия, Китай през последните 20 години, моите книги през последните десет години са едни от най-търсени и четени;

ж) Цялата информация бе ползвана от колеги. Дейността ми не се изчерпва с написаното по-горе.

През м. юли 1990 г. се завърнах в страната и за моя изненада децата на бившите величия видях да седят около някаква кръгла маса и да обсъждат бъдещето на нова България. Там видях с огромна изненада Луканов, Пирински, Боковите, Лилов и др. Някои от децата на тези величия бяха открили клубове на СДС. Същите тия хора бяха създали комисия за разследване на престъпниците за икономическата катастрофа в България.

И един Божи ден (1991 г.) получих писмо да се явя на "Развигор" като обвиняем за тази икономическа катастрофа. Взех всички документи, от които се вижда създаването на един апарат за внасяне на минерални торове с икономически ефект над 2 млн. лв. Създах със колегата Джеджев комбинирана машина за извършване на 5 операции едновременно, с което се икономисват 3 трактора и 3 трактористи. Имам и над 10 книги и 450 научни и научнопопулярни статии.

Следователят, забравил съм името му, ме извика на нова среща и ми каза: "Последната ти книга прочетоха всички колеги и много я харесаха! Кой идиот те е включил в този списък. Вие заслужавате да бъдете наградени!"

С обявяването ми за агент по телевизията, радиото и вестниците много хора ме срещаха и някои одобрително ме гледаха, други ме показваха с пръст.

И сега, вървейки по улиците, непрекъснато си задавам един и същи въпрос, на който нямам отговор: "С какво съм съгрешил и имам ли някаква вина, за да ме водят като някакъв агент?"

Сега, ако кандидатствам за някоя служба например, за изпълнителен директор на Фонд "Земеделие" (още повече че аз съм единственият българин, който е защитил голямата си дисертация по "Основни принципи на разработването и внедряването на бизнес проекти в селското стопанство"), нямам право да заема тази и която и да е друга длъжност, защото съм агент. А в посолството аз бях единственият човек, който не е агент. Агентите получаваха още по една заплата за опасна разузнавателна дейност, въпреки че бяха "доброволни" затворници в собственото ни посолство 4 години.

Като заключение

За всичките извършени "престъпления" аз моля да бъда съден и наказан! В противен случай ще подам молба до господин Първанов да бъда награден. Надявам се, че молбата ми ще бъде удовлетворена, още повече че и той е потърпевш по сходен начин.

страната ни загуби своята държавност и стана рай за престъпниците, мошениците и подлещите.

Аз познавам много мои колеги, които рискуваха живота си за да "придобият" важни за страната научни открития, за които България нямаше капацитет или средства да ги осъществи. Такъв е случаят с моя приятел Пеню Костадинов, който при опит да се сдобие със секретна информация в областта на компютърните технологии, бе арестуван и лежа в Нюйоркски затвор, докато бе разменен с американски шпионин.

Този достоен човек сега е включен в групата на подлещите и няма право да работи в служба, с която е дълбоко свързан.

Обединяването на такива хора като Пеню с доносниците е дълбоко погрешно и държавата извършва престъпле-

американски шпионин и че си могъл да ме ликвидираш?" След кратка пауза каза: "Професоре, времената бяха такива"!?!?

Най-странното в това обвинение бе, че преди това на специализациите ми в Англия, Италия, Америка аз имах сериозни предложения да бъда техен шпионин, но дори за секунда не съм помислял, че това е възможно. Случаят с Ганьо е отвратителен и от такива като него заради собствената му кариера бяха погубени невинни хора. Тези ганьовци трябваше да бъдат разобличени!

На всички свои специализации в Англия, Италия, Германия винаги съм изпращал семена, апаратура и друга ценна информация за страната. За тези неща не съм получавал пари. Плащани са само експонатите.

Политически вакуум

Лозан TAKEВ

Крайно време е наистина БСП да се забрани по някакъв начин от политическото пространство на страната. Само така ГЕРБ ще надделее в политиката и във властта, независимо че сега във властта, а и в политиката трудно може да се раздели доколко управлява ГЕРБ, доколко БКП и БСП, но това е друга полемика. Само така може да се поправи самата конституция и се върне член първи от нея, като се изпише недвусмислено ГЕРБ и Б.Б. А още по-добре да има съвсем нов модел за участие във властта. Представете си например какво би станало, ако от политиката и особено от властта се отст-

ранят законно или незаконнообразно всички, които са свързани с БКП и БСП. И вече на ръководни постове не бъдат избирани и назначавани такива личности. Веднага осъбваме в политически вакуум, в политическа недостатъчност. И се събуждаме с необходимостта от всякакви избори - местни, парламентарни, президентски, СЕМ, БНР, БНТ, агенции, областни управители, кметски администрации, комисии и прочие. Защото само при такава забрана тутакси автоматично се овакантят на първо време поне следните места в държавата и страната:

Президент и вицепрезидент на Република България, председател на Народното събрание, премиер, министър без портфейл, министър на образованието, гла-

вен прокурор, областен управител на София, кметове на общини и кметства, генерален директор на БНР, генерален директор на БНТ, членове на СЕМ, директори и членове на ръководства на агенции, комитети, комисии и т.н. Веднага се овакантят ръководни постове в ГЕРБ, НДСВ, СДС, ДСБ, ССД, ДПС, земеделски съюзи, съдебни органи и пр. И отиваме на нови демократични избори до дупка повсеместно. Пък каквото урна покаже. В противен случай ще се примирим, че в България управляват явно и тайно хора от ГЕРБ, БКП, БСП и привидно вместо в опозиция се присламчват хората на Яне, Волан, Иван Костов и Синята коалиция, които между впрочем в повечето случаи са също из редиците на БКП и БСП.

□ **Позиция**

Валякът отново ни мачка

www.duma.bg

**Докаато спим, докаато отиваваме
пред урните, няма да ни се
оправи положението**

Тодор ГРИГОРОВ

Н аближават традиционните зимни празници. Мнозина - по-заможните, ще хукнат към пищните хотели и луксозните къщи в курортите на близката и далечна чужбина. Други, като нас простосмъртните, със скромните пенсийки, ще си останем по домовете край скромничко наредената масичка - до телевизора със сладникавите зальгалки от екрана и натрапчивото присъствие на бездарното "Шоу на Канала". А колко ли наши сънародници пак ще замръкнат и осъмнат между срутените стени на бордеи и бараки, сгушени в орфани дрешки под тук-таме зацапано одеялце, което някоя мутра е изхвърлила на боклука след еднократна употреба.

Прекалено болезнено и тъжно става днес в България да се говори постоянно за много богати и за окаяни, бедни и гладни. Но за най-голямо съжаление такива са реалностите. Около току-що отшумелия 10 ноември и 20-те години на преход (или връщане) към капитализма се изписаха стотици статии. Радиата и телевизиите се задъхваха от предавания с шумни заклинания над отрицателните последици, настъпили във всички сфери на живота. Галопиращо пустословие, което клейми последиците, а причините пък си оставяха замъглени в общи фрази. 20 години се лутаме в безпътница и се питаме как стана така, че от две изградени България до 10 ноември 1989 г. се стигна до пагубния срив на икономиката и в резултат на това - до пословична беднотия за цели слоеве на българското общество. Ако приемем за верни твърденията на някои политолози, че виновна е не сменената система, а политическите сили и дейците, извършили про-

мяната с яростта на луди, заслепени от омраза, тогава какво следва? Следва да бъде търсена отговорност от виновниците за проваления преход. Защото политиката е кураж, но и професионална работа, съпътствана със съответен риск. В България обаче търсенето на политическа отговорност

**Вече 20 години
е табу**

Над селото ни бе извършен варварски погром, но един от вдъхновителите на това позорно деяние за награда се ползва от държавата с офис, секретар и лек автомобил. А главният погромаджия, изпратил еничарите да вилнеят по селата, е на свобода и, представете си, често го наричат "първият демократично избран" премиер. Подобна разгромяваща участ сполетя и промишлеността, най-вече работещата и печелившата. За бандитски осъществената приватизация да не говорим.

Виновни пак няма

Напротив, голяма част от тях са в парламента и фарисействат.

Така "умните" политики превърнаха родината ни в държава с продънена икономика. Като няма печелившо производство, няма и пари. Отдалечава се във времето жадваното спокойствие от народа. То няма как да настъпи при широко разтворените врати на престъпността, грабежите, беднотията, нищетата, оскъдицата, на нарастващата безработица с произтичащите лишения.

Тъжно е да го казваме, но преходът ни се опорочи и с възникналата духовна драма в обществото, увредено от масово натрапваната ни псевдокултура, чужда на българската народопсихология. Мащабно се развихриха наглиите страсти - от една страна, за бързо забогатяване, а от друга страна - за оцеляване на всяка

цена на беззащитни, гладни и бедни. Така се нагнети според мен и не-свойственото за българина егостично бездушие, с което се наблюдават престъпните прояви на обезчовечаване. Възниква крещяща потребност от изграждане на нови социални и нравствени устои в държавата, с които оттук насетне тя да направи живота на българина по-сигурен и по-спокоен, отколкото е сега.

Българският преход се оказа за съжаление лош етап на покосените надежди. Спокойствието, от което се нуждаем, няма да ни го осигурят и тези, които сега избрахме да ни управляват. Още в нощта на спечелените избори Бойко Борисов издигна знамето на омразата и презрението си към политическата сила, в която е членувал над 20 години. Всеки ден хули и сее ненавист, без да се трогва, че огорчава стотици и хиляди съдби на българи, а не на преселници от някое забутано кътче на Сахарската пустиня. Министрите му подражават. Наведнъж, за броени минути, уволняват по 28-30 човека. Изпадналият в постоянна логорея Симеон Дянков обиди и нарани по недопустим начин Академията на науките и нейния научен елит. Не ни изненадва примитивната изява на посредствения чиновник

от Световната банка, непознаващ 140-годишната история на този свещен храм на българската духовност. Изненадва ни обаче кротката, безропотна реакция на учените от системата на БАН. Що не изкрещяха на улицата с едно гръмко: "Стоп на безумието!" Те ли не знаят, че за сегашните волунтаристи, загнездили се във властта, няма нищо свято. На тях ли да се обяснява, че след разгрома на ТКЗС и на промишлеността, идва ред най-сетне и на науката. Това е логиката в политическото поведение на хора, които не са

**изстрадали като
нас градежа и
съзиганието**

Не бих искал да съм лош пророк. Но ми се струва, че валякът на одисеята от грабежи, корупция, безработица, глад, мизерия, оскъблени, страдания, обиди ще се върти и ще ни мачка, докато ние, българите, не съумеем със своя демократичен вот да поставим негодниците там, където им е мястото. А не вечно да ги пращаме по върховете на властта да решават нашата съдба. Не го ли направим час по-скоро, дълго има да си патим. Спокойствието няма да ни споходи никога, докато спим, отивайки към избирателните урни.

Върнете ми България, искам си и живота

Господа управляващи,
Върнете ми България и живота,
който аз в някаква степен съм посветил на Ней.

Не съм работил, за да бъда унижаван и малтретиран - защото вие* точно така се отнасят към най-онеправданите: децата, пенсионерите и инвалидите.

Да, чувствам се безкрайно унизен, че за да си обогати curriculum vitae, едно измислено министърче бърка в джоба ми за последното петаче, на мен - пенсионера и инвалида.

И е вид малтретиране да оставиш на доизживяване, без каквито и да било грижи и помощ, най-безпомощните слоеве от обществото, което засипахте с Воскресни обещания.

А някои го определят дори като

геноцид (да отсъдят мъдреците, на които тоги им купуваме).

Не сме ние, от които би следвало да пълните хазната.

Имам питания като гражданин и съвестен данъкоплатец:

1. Ако хазната е толкова ограбена от предишното правителство (защото това ви е оправданието за смачкването на и без това смачканият отруден, но неоченен "феодален" българин), защо няма никой осъден?

2. Защо не съкратите щата на министерствата и все още съществуващите агенции, които сяхват да закриват, както и техните възнаграждения?

3. Защо като имате и перфектни партньори, вярно - не ги наричате и не са коалиционни, но те имат екс-

перти, защо се опитвате да надскочите сянката си, а не се консултирате с тях?

4. Защо си мислите, че България ви е бащиния?

Не, не е! И няма дълго да ви търпим - от медийни шоута ни е писнало, от обещания - също!

Моля, спасявайте пожара (сред вас няма ли поне един пожарникар?), ако можете, в противен случай ние сме на ход - пенсионерите, инвалидите. Няма какво да губим, всичко ни взехте. Остана ни единствено достойнството, което трябва да защитим и да предадем на децата си!

А за това вие избор не ни дадохте... очаквайте неочакваното...

P.S.: А колкото до живота ми, бих ви го дарил, ако сами не бяхте го взели.

Slavchev

*** Нямам усещането, че обръщайки се към вас, трябва да употребя главно "В".**

ВЗЕТО НАЗАЕМ ОТ NEWS.BG

Точката наг И-мо

Дързостта да живееш от творчество

Иво АТАНАСОВ

Т върде често посвещенията приличат на некрополи - толкова хубави думи се подреждат в тях. Донякъде е нормално - човекът те е уважил, дошъл ти е на премиерата, дори си е купил книгата, като преди това сигурно се е колебал тези 10-20 лв. дали да ги даде за букет или за новата ти творба. И като застане пред теб за автограф, никак не върви да не го поощриш с най-хубавото посвещение, на което си способен. Спомням си даже, че един политик, не от безспорните, си беше спретнал портрет от подобни прекрасни изречения и казваше, че това е истинската оценка за работата му, а не онова, което бяха подготвили другарите му по партия. Та нека бъдат така добри да го шмугнат на избираемо място в листата.

Понякога посвещенията изразяват реалните отнoшения между творец и почитател. Преди няколко дни един от великолепните ни литератори ми благодари върху авторската страница на новата си стихосбирка за приятелството, което му дава сили и вяра. То на един поет като му вдъхнеш сили и вяра, музата сама ще го спохотва. Но защо да е така? Малко ли е да се бориш с белия лист, та трябва да хабши и време, и енергия и за капризите на бюрокрацията, за условията на издателите, че и за политическите тежнениа на онези, които вземат решенията?

В случая поетът е и драматург, по негов сценарий бе създаден може би най-добрият сериал за перипетиите, на които преходът в последните 20 години подлага практически всяко семейство. Филмът не бе плакатен като лентите за канарчетата и границата, а истински. Въпреки това трябваше да минат дълги и мъчителни месеци, докато телевизията, която го продуцира, го включи най-после в програмата си.

Друго от големите ни имена с огромен талант и в литературата, и в киното, вече години наред не може да пробие стената за реализацията на прекрасния си сценарий. Малко ли е, че и той, и съпругата му - художничка, не са назначени на работа, от която да се издържа, а живеят за и от творчеството си? Колко ли трябва да си отдаден на изкуството, за да не се отказваш от пътя си дори и в днешното време? Много ли ще спечелиш, щом тиражът и на най-талантливата стихосбирка едва ли надхвърля хиляда? Раздели хонорара на броя на дните в годината и ще се убедиш, че наистина е голяма дързост да живееш единствено от онова, което сътворяваш?

Тези дни БНТ сподели публично опасността при орязания си за следващата година бюджет да не може да обслужва авторските права. На което режисьорът Рангел Вълчанов отвърна с иронията, че сега творците все още трябва да са доволни, защото сигурно ще дойде и по-лошо време, когато ще трябва да си плащат, за да се излъчват филмите им по националната телевизия.

Нямам носталгия по миналото, но днешното унищително положение логично ме връща в онова време. Прекрасно си спомням, че семейството ми мина от мекия салам "Камчия" на по-качествен, едва когато започнаха да ме печатат в столичната преса. Едно есе за трета страница на в. "Пулс" например ми носеше щощенски запис за сто лева, почти две трети от заплатата ми тогава. Като ти излязат няколко текста в месеца, ти живееш по-добре от сегашните депутати, ако те разчитат само на официалните си доходи, разбира се. Да не говорим за многохилядните тиражи на книгите, за огромните опашки пред кината, за пълните театри, за откупките на картини, които правеха учредения и предприятия, комсомолски и профсъюзни организации. И за хонорарните листове в телевизията.

Парите са свръхважно нещо, творците, както всички други, не живеят от фотосинтеза, но не са най-важното. Няма я публиката. Няма я оная публика, възпитана да отсява качествено от пошлото. А като я няма нея, няма ги и тиражите. И творчеството сякаш се обезсмисля. За кого да пишеш, за хиляда души? Че ако е за толкова малко, по-добре е да споделяш онова, което ти идва отвътре, във Фейсбук, там приятелите ми са над две хиляди. Не случайно вече близо десет години не се стягам за нова книга. Трябва да съм графоман, за да го сторя. Или истински творец, каквито има в нашата страна и за които стана дума тук. Действително е почти героизъм да живееш за и от творчеството си. Ето защо тези хора заслужават искрено то ни уважение.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Жив **м**
В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО

Изложба на 11 икони
в графичното изкуство

www.duma.bg

Бербо грабна титлата „Мъж на годината“

Цветан Цветанов получи с 1174 гласа по-малко от победителя и няколко пъти обърка името на Детелин Далаклиев

Альона НЕЙКОВА

Капитанът на националния ни отбор по футбол и звезда на Манчестър Юнайтед долетя специално от Великобритания с личното позволение на сър Алекс Фъргюсън, за да присъства на церемонията „Мъж на годината 2009“. Димитър Берба-тов участва в престижната класация на Дарик радио за втори път, като м.г. отстъпи титлата на Пламен Константинов. Този път обаче Бербо бе предпочетен от 5443

Валери Петров взе Специалната награда

българи, като 2994 от тях са жени, които гласуваха за него в официалния сайт на конкурса manoftheyear.bg.

Един от водещите на церемонията по връчването на отличието „Мъж на годината 2009“ - спортният журналист Томислав Русев, подложи Берба-тов на тест за млад татко. Въпреки че наскоро Митко стана баща на Деа, той не успя да демонстрира умения в боравенето с памперс и не можа правилно да посочи как се дава мляко на бебе.

В допитването, продължило 25 дни, се включиха мал-

ко повече от 13 000 души. Цветан Цветанов остана втори в класирането за „Мъж на годината 2009“ с 4269 гласа. На церемонията по връчването на наградите, състояла се в Модерен театър на 3 декември, министърът на вътрешните работи произнесе слово, в което благодари на съпругата си Деси, без която той, според него, нямало да попадне сред номинираните. Вицепремиерът обаче няколко пъти обърка името на третия номиниран - световния шампион по бокс Детелин Далаклиев, като го нарече Далакчиев.

И на тримата финалисти на „Мъж на годината 2009“, получили най-много гласове от 150 журналисти в цялата страна, бяха подарени специални плакети и бутилки марково уиски. Пламен Константинов - „Мъж на годината 2008“, връчи на победителя сабя, на която е гравирено името на Димитър Берба-тов. Уникалното оръжие е изработено от Васил Попов - президент на I частен ювелирен двор „Кесар“. За Бербо имаше и стилизиран часовник „Tag Heuer“, осигурен от „Giulian“, както и „Johnnie Walker“ - черен етикет, от лимитираната серия, произведена за 100-годишнината на

Димитър Берба-тов се радва на специална сабя, на която е гравирено името му

марката.

Екипът на Дарик - организатор на конкурса за втора поредна година, създаде лю-

бопитен прецедент, като за първи път отличието за „Мис ТВ чар“ бе връчено не на една, а на две телевизионни водещи - Валентина Войкова и Лилиана Боянова - от Новините по PRO.BG. Рокаджийката Милена Славова получи приза „Завръщането на годината“. А Специалната награда отиде при човек, неподвластен на каквито и да било класации. Известният фотограф Иво Хаджимишев прие приза от името на Валери Петров, който бе отличен заради цялостния му принос в живота на всеки от нас.

Церемонията „Мъж на годината 2009“ ще се излъчи на 26 декември от 13 ч. по PRO.BG.

Валя Войкова и Лилиана Боянова получиха приза „Мис ТВ чар“

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Бионсе с най-много номинации за „Грами“

Звездата на ритъм енд блуса - Бионсе Ноулс, оглави 52-рото издание на наградите „Грами“ с 10 номинации, изпреварвайки кълтри изпълнителката Тейлър Суифт, която е с 8, предаде АФП. Сред категориите, в които ще се състезава 28-годишната певица, са за албум на годината - „I Am... Sasha Fierce“, песен на годината - „Single Ladies“ и запис на годината - „Halo“. С по 6 номинации са „Блек айд пийс“, „Дейв Матюс банд“, Максвел и Кание Уест, а с по 5 - Лейди Гага и Джей Зи.

Водка на хапчета

Метод, който позволява алкохолът да бъде превърнат в прах и направен на хапчета, бе разработен от проф. Евгений Москальов от Техническия университет в Санкт Петербург. Изобретението позволява да се втвърди не само водка, а и уиски, коняк, вино, бира. Целта е човек да може да пие алкохол, определяйки по-лесно точната доза, която консумира. Но най-важното е тези таблетки да не се пият заедно с други от аптеката.

Внучка на Пикасо пристига в България

„The Museum Gallery of Modern Art“ се открива официално в София на 17 декември на ул. „Оборище“ 10, съобщи за ДУМА Анна Рушева. Музейната галерия за модерно изкуство е на световно ниво, уникална за Югоизточна Европа, и е единствена по рода си в България. Мисията на създателите на галерията е да представи у нас произведения с музейно качество, които могат да бъдат купени от ценители и колекционери. Галерията отваря врати с уникални и оригинални графични работи на европейските модерни майстори от XX век - Пикасо, Миро, Дали, Шагал, Матис, както и следващо

Диана Пикасо

американско и съвременно изкуство, сред които Анди Уорхол, Де Кунинг и др. Специално за откриването ще пристигне Диана Пикасо, внучка на гениалния художник Пабло Пикасо, която ще представи лично и за първи път в България книгата си „Pablo Picasso: Art can only be erotic“, илюстрирана с най-известните еротични творби на художника.

СНИМКА АРХИВ НА ГАЛЕРИЯТА

- Как е новият ви шеф?
Може ли да се работи с него?
- Страхотен е! С него може изобщо да не се работи...

05.12.2009

БОЙКА ПРИСАДОВА,
народна певица
БОРИС ГЕОРГИЕВ,
боксър
НИХАТ КАБИЛ,
бивш министър на земеделието и продоволствието
ПЛАМЕН КИРОВ,
конституционен съдия
РАНГЕЛ ИГНАТОВ,
писател
СТОЯН СТАЛЕВ,
директор на Българска агенция за инвестиции
СОФИ МАРИНОВА,
фолк певица

06.12.2009

Проф. ВЕНКО БЕШКОВ,
директор на Института по инженерна химия при БАН
ДЕНИЦА ГАДЖЕВА,
депутатка
Доц. д-р ЕФРЕМ ЕФРЕМОВ,
журналист
ИОСИФ, Американски,
Канадски и Австралийски митрополит
МИЛЕН ГЕТОВ,
режисьор
НИКОЛА РУДАРОВ,
режисьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

5

Св. преподобни Сава Освещени (533).
Св. преподобни Нектарий Битолски (1500).
Празник. Разрешава се вино и елей

6

Десета Неделя след Неделя подир Въздвижение.
Св. Николай, архиепископ Мирликийски, Чудотворец (Никулден) (342 г.)

Синтерклаас ще раздава подаръци пред НДК

Стара холандска традиция - пристигането на Синтерклаас (Св. Никола) ще очаква днес в 14.30 ч. пред зала „Мати“ на НДК, научи ДУМА от Николай Стоянов. Яздейки бял кон, Синтерклаас ще се появи на поляната пред сградата, за да се срещне с холандските деца и да раздаде подаръци на тези, които са били послушни през изминалата година. Добрият старец ще бъде посрещнат и от посланика на Холандия Карел ван Кестерен. Честването на Синтерклаас е смятано за най-значимото традиционно събитие в Нидерландия, празнувано без религиозен оттенък. По-скоро Св. Никола се възприема като добродушен старец, чийто празник е чудесен повод за размяна на подаръци и добронамерени шегки.

Футбол

Левски договори
Зе Соарес

Ръководствата на Левски и на Металург Донецк сключиха предварителен договор за трансфер на Зе Соарес. По всяка вероятност бразилецът ще премине в украинския клуб от 1 януари 2010 г. В момента 26-годишното крило е в Донецк, за да премине медицински изследвания и да се споразумее за личните си условия. Той има 7 гола в 81 мача за "сините". Междувременно бившият треньор на шампионите Вячеслав разкри подробности около срещата си със спортния директор Георги Иванов-Гонзо през ноември. Украинският спец призна, че Левски не разполага с необходимите финансови възможности, за да направи пробив в евротурнирите.

Откриха нова фитнес
зала в Каварна

Нова фитнес зала беше открита в СОУ "Стефан Караджа" в Каварна. Тя е изградена по проект за подобряване на училищната спортна инфраструктура в града на стойност около 1 млн. лв. Лентата на новата придобивка прерязаха кметът на

общината Цонко Цонев, председателят на постоянната комисия по образование, култура и проблеми на младежта към местния Общински съвет - Станка Петрова и директорът на учебното заведение Михаил Михайлов. Новоизградената зала е оборудвана с фитнес уреди, нужни

за ползотворното протичане на предвидените часове по физическо възпитание и култура. Извършените ремонтните дейности обхващат подмяна на врати и дограма, изграждане на баня и санитарни помещения, смяна на електрическата, водопроводната и канализационната мрежи и др.

Телевизия се подигра
с Иван Иванов

Фулъм излъга с 1:0 ЦСКА в Лондон

Английска телевизия, която излъчи двубоя от Лига Европа между Фулъм и ЦСКА, се подигра със защитника Иван Иванов. На полувремето медията показва клип с отиграванията на бранителя, който беше наблюдаван от представители на Лестър. Той се представи много слабо, като още в 8-ата минута изпусна Золтан Гера и го фаулира в наказателното поле, но капитанът Дани Мърфи изпусна отсъдената дузпа. През второто полувреме Иванов отстъпи мястото си на Коста Янев, а коментаторът на мача възкликна: "Жалко, че Любослав Пенев дойде на стадиона, за да смени най-добрия нападател на Фулъм!" "Червените" загубиха с 0:1 на ст. "Крейвън Котидж" в Лондон, като единственият

гол беше дело на Гера в 15-ата минута. Унгарецът беше оставен непокрыт в пеналта и се разписа с глава след центриране на Бьорн Хелге Рийзе. Преди това Тодор Тимонов уцели напрежната греда зад Марк Шварцер с шут от 30 метра. След почивката на тренировката скамейка на ЦСКА се появи Пенев, който закъсня за мача. "Армейците" овладяха инициатива и създадоха няколко добри положения, но пропуски направиха Тодор Янчев и Спас Делев. В 82-ата минута Деймийн Дъф спря с ръка удар на Виктор Морозс, но румънският рефер Кристиан Балаж си замълча. "Не се занимаваме с гледане на телевизия или на клипове на почивката. Ако е нещо, което бие по имиджа на ЦСКА, трябва да вземем мерки и да сезираме УЕФА", за-

Иван Иванов (вляво) спъва Золтан Гера за дузпа при загубата на ЦСКА с 0:1 като гост на Фулъм в Лига Европа

яви Пенев. Според него тимът му не е заслужавал да загуби. "Имахме четири-пет чисти по-

ложения, но за жалост не успяхме да вкараме гол. Имаше и дузпа за нас", допълни той.

Халфът на Берое Ахмед Хикмет (в средата) се бори за топката с Николай Дюлгеров (вляво) при загубата с 1:3 от Славия в 15-ия кръг на "А" група

„А“ ГРУПА, XV КРЪГ

Славия - Берое 3:1 0:1
Димитров (48), 1:1 Дубала (51), 2:1 Петков (60), 3:1 Дубала (72)
Днес: Локо (Сф) - Локо (Пд), Ботев - Пирин, Миньор - Локо (Мз)
Утре: Сливен - Левски, ЦСКА - Черноморец
В понеделник: Монтана - Черно море, Литекс - Спортист;

АПФГ

Апрофесионална футболна група

КЛАСИРАНЕ									
1. ЛИТЕКС	14	10	2	2	26:9	32			
2. ЦСКА	14	9	3	2	24:8	30			
3. ЧЕРНОМОРЕЦ	14	8	2	4	23:14	26			
4. Левски	14	8	2	4	29:15	26			
5. Локо Сф	14	7	4	3	22:17	25			
6. Славия	15	7	3	5	16:15	24			
7. Берое	15	6	5	4	18:17	23			
8. Миньор	14	7	2	5	21:12	23			
9. Пирин	14	6	3	5	12:11	21			
10. Черно море	14	5	4	5	17:13	19			
11. Монтана	14	4	5	5	13:17	17			
12. Локо Мз	14	4	1	9	16:28	13			
13. Сливен	14	3	2	9	12:22	11			
14. Спортист	14	3	2	9	11:24	11			
15. Локо Пд	14	2	3	9	13:30	9			
16. Ботев	14	1	3	10	10:31	6			

ДУМА

www.duma.bg

Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам.-главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tjgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гуздов
iguzdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симоу - 230; Ауга Паницян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Маздалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Ивановска - 246; Янко Доланчиев - 251; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Вилана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Алия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; Бълевар: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Марцета Томова - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арзирев; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаса Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Христула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207; РЕКЛАМА: Габриела Наиденова - 233, Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 8, 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОББ "Близнаци" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слава Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управител Павел Бебев

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. "Цариградско шосе" 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ

Днес от 14.00 ч.
Локо (Сф) - Локо (Пд)
по ПРО БГ
от 17.00 ч.
Уест Хем - Манчестър Юнайтед
по Диема
Арсенал - Стоук Сити
по Диема 2
от 19.30 ч.
Манчестър Сити - Челси
по Диема
Утре
от 14.00 ч.
Сливен - Левски по Ринг БГ
от 17.00 ч.
Фулъм - Съндърланд по Диема 2
от 18.00 ч.
Евертън - Тотнъм по Диема
от 19.30 ч.
ЦСКА - Черноморец по ПРО БГ

кратки

Лига Европа, 5-и кръг

ГРУПА Д

Спортинг (Порт) - Хееренвееен (Хол) 1:1;
Вентспилс (Лат) - Херта (Гер) 0:1
16 декември: Херта - Спортинг, Хееренвееен - Вентспилс

1. Спортинг	5	3	2	0	8:5	11
2. Херта	5	2	1	2	5:5	7
3. Хееренвееен	5	1	2	2	6:7	5
4. Вентспилс	5	0	3	2	3:5	3

ГРУПА Е

Фулъм (Анг) - ЦСКА (Бълг) 1:0,
Рома (Ит) - Базел (Швейц) 2:1,
16 декември: ЦСКА - Рома, Базел - Фулъм

1. Рома	5	3	1	1	7:5	10
2. Базел	5	3	0	2	8:4	9
3. Фулъм	5	2	2	1	5:4	8
4. ЦСКА	5	0	1	4	2:9	1

ГРУПА F

Динамо Букурещ (Рум) - Щурм (Ав) 2:1, Галатасарай (Тур) - Панатинайкос (Гър) 1:0
16 декември: Панатинайкос - Динамо, Щурм - Галатасарай

1. Галатасарай	5	4	1	0	12:3	13
2. Панатинайкос	5	3	0	2	4:4	9
3. Динамо	5	2	0	3	4:9	6
4. Щурм	5	0	1	4	2:6	1

ГРУПА J

Шахтър (Укр) - Брюж (Бел) 0:0,
Тулуза (Фр) - Партизан (Сър) 1:0
16 декември: Партизан - Шахтър, Брюж - Тулуза

1. Шахтър	5	4	1	0	14:2	13
2. Брюж	5	2	2	1	9:8	8
3. Тулуза	5	2	1	2	6:10	7
4. Партизан	5	0	0	5	5:14	0

ГРУПА K

Копенхаген (Дан) - Клуж (Рум) 2:0,
ПСВ Айнхховен (Хол) - Спарта Прага (Чех) 1:0
16 декември: Спарта - Копенхаген, Клуж - ПСВ

1. ПСВ	5	3	2	0	6:3	11
2. Копенхаген	5	2	1	2	4:4	7
3. Спарта	5	2	1	2	7:6	7
4. Клуж	5	1	0	4	4:8	3

ГРУПА L

Аустрия (Ав) - Атлетик Билбао (Исп) 0:2, Вердер (Гер) - Насионал (Порт) 4:1
16 декември: Насионал - Аустрия, Атлетик - Вердер

1. Вердер	5	4	1	0	14:6	13
2. Атлетик	5	3	1	1	10:5	10
3. Насионал	5	0	2	3	6:11	2
4. Аустрия	5	0	2	3	3:11	2

Забележка: Отборите, отбелязани в червено, се класираха за следващата фаза на турнира.

Миньор подарява автомобил на фен

Последният мач на Миньор от есенния полусезон в "А" група ще донесе късмет на един от привържениците на тима. На почивката на днешното домакинство срещу Локо (Мз) ще има томбола, а голямата награда е автомобил "Голф 3". Шоуто ще бъде под наслов "Голфо е за нас, тройката за вас". Право на участие има всеки фен, който си е закупил билет за мача.

Южноафрикански полицаи претърсват сградата на Международния конгресен център в Кейптаун

Фалшиви бомбени заплахи преди жребия за Монгуала

Част от Международния конгресен център в Кейптаун беше затворен заради бомбена заплаха часове преди снощния жребий за Мондиал 2010 в ЮАР. Полицията претърси входовете на пресцентъра за взривни устройства със специално обучени кучета и след около час позволи на хората да се върнат в сградата. Преди това мъж предупреди за бомба на летището, но обаждането му беше засечено и заподозреният беше арестуван в предгра-

дие на града. Междувременно в Кейптаун беше представена официалната топка на Световното първенство. Тя е наречена "Джабулани", което на един от 11-е официални езика в ЮАР означава "да се обединим". Производителят "Адидас" използва новата супермодерна технология "Grip 'n' Groove", която гарантира изключителна стабилност при летежа на топката, както и перфектен контрол, независимо от атмосферните условия и покритието на терена.

Станка Златева е №1 в ОСК Левски за 2009 г.

Симеон Щерев обявен за най-добър треньор

Двукратната световна и четирикратна европейска шампионка по борба Станка Златева беше избрана за спортист щ1 на ОСК Левски за 2009 г. в 11-ото издание на церемонията "Синя звезда на класация", която се проведе в НДК. 26-годишната състезателка получи наградата си от вицепремиера и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов. Нейни подгасници станаха двукратната олимпийска шампионка по спортна стрелба Мария Гроздева и гимнастичката Силвия Митева. За най-добър треньор беше обявен личният наставник на Златева Симеон Щерев. Приз за "Уникално спортно постижение" взе Петър Стойчев, който спечели Световната купа по плувен марафон за 9-и път. Офи-

Вицепремиерът Цветан Цветанов връчи приза на Станка Златева

циални гости на церемонията бяха спортният министър Свилен Нейков, неговият заместник Иван Ценов, генералният секретар на БОК Белчо Горанов, бившият президент на БФС Иван Славков и др. Събитието се проведе със съдействието на официалните спонсори на Левски Застрахователна компания "Лев Инс" АД, "Автомотор корпорация" АД, "Велдер груп" АД и Pokerstars.com.

"Благодаря на всички за тази награда. Пожелавам ви весели празници", заяви Станка Златева. "Благодаря на моите предшественици в министерството за това, което са правили за ОСК Левски и обещавам, че ще го надградя. МВР ще продължи да бъде спонсор на тези спортисти, защото това е един от начините за превенция срещу организираната престъпност. Смятам, че политиките могат само да се учат от спортистите, които са най-добрите посланици на страната ни", каза Цветан Цветанов.

кратки

Марек губи за Купата на претендентите

Мъжкият волейболен отбор на Марек Юнион-Ивкони беше разбит с 0:3 гейма (16:25, 22:25, 20:25) от Локомотив Харков (Укр) в турнира за Купата на претендентите. Двубоят се игра в зала "Миньор" в Перник и беше наблюдаван от 300 души, една трета от които бяха фенове на гостите. Старши треньорът на дупничани Милчо Миланов имаше на разположение само 10 волейболисти. Олександр Стаценко беше най-резултатен с 16 т. за Локомотив, а Минчо Минчев завърши с 10 т. за Марек. Реваншът е другата седмица в Украйна.

Георгиев последен в Бивър Крийк

Стефан Георгиев зае последното 81-о място във втората тренировка преди днешното спускане за Световната купа по ски алпийски дисциплини в Бивър Крийк, САЩ. Българинът финишира за 1:55.48 мин. Най-добро време даде Михаел Валхофер (Ав), който спря хронометрите на 1:45.36 мин. Втори остана Дигие Кюш (Швейц), а трети се нареди сънародникът му Дигие Дефаго.

Тим Бърк (САЩ, втори), Емил Свендсен (Нор, първи) и Кристоф Зуман (Ав, трети) позират на почетната стълбичка след индивидуалното състезание по биатлон на 20 км в Йостерзунд, Швеция. Норвежецът спечели първия старт за сезона със само една грешка в стрелбата. Носителят на Световната купа Оле Ейнар Бьорндален (Нор) направи 5 пропуска и завърши 43-и. Красимир Анев е 37-и, Михаил Клечеров - 46-и, Владимир Илиев - 86-и, а Мартин Богданов - 99-и

ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

Всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вест /

се приемат в
ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве

Томова отпадна на „Еди Хер“

Европейската шампионка до 14 г. Виктория Томова отпадна в 1/8 финалите на тенис турнира за юноши и девойки "Еди Хер" в Брайънтън, САЩ. Поставената под №13 софийка отстъпи с 2:6, 2:6 на втората в схемата Елизабет Абанда (Кан). Преди да загуби от родената в Монреал афроамериканка, младата ни надежда записа две двусетови победи. "Борех се за абсолютно всяка точка. И личният ми треньор Михаил Кънев ми каза, че съм играла добре, но просто не ми беше ден", заяви Томова. По-рано от турнира отпаднаха Сара Боевска и Цвета Димитрова при девойките, както и Димитър Кузманов при юношите. През следващата седмица Вики ще играе на неофициалното световно първенство "Ориндж Боул" в Ки Бискейн. Тя заминава за шампионата утре, като дотогава ще се готви в академията на Ник Болетиери.

Серена срещу Клайстерс в „Медисън Скуеър Гардън“

Лидерката в ранглистата на WTA Серена Уилямс (САЩ) ще се изправи срещу Ким Клайстерс (Бел) в повторение на полуфинала от US Open. Едносетовият двубой ще бъде част от демонстративен турнир, носещ името на легендарната Били Джийн Кинг, и

ще се играе на 1 март 2010 г. в нийоркската зала "Медисън Скуеър Гардън". Съпернички в другия 1/2 финал ще бъдат Винъс Уилямс (САЩ) и Светлана Кузнецова (Рус).

На Откритото първенство на САЩ Серена се нахвърли върху съдийка

на линията и беше наказана със служебна точка, която донесе победата на Клайстерс. Впоследствие американката беше глобена с рекордните \$82 500, като при нова изцепка в турнирите от "Големия шлем" ще получи забрана да играе в Ню Йорк.

Миглена Маркова и Румяна Нейкова (в средата) получиха наградата на БФГребане за постижение на 2009 г. Те заслужиха отличието заради бронзовия си медал на двойка скул от Световното първенство в Познан (Пол) през август